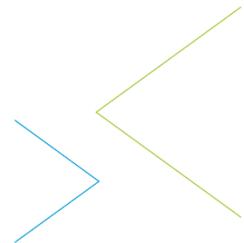

Finansijski **godišnji izvještaj** **BBI Banke** za 2024. godinu

Bosna Bank International d.d. Sarajevo (BBI Banka), najbrže organski rastuća banka u Bosni i Hercegovini, svojim klijentima, fizičkim i pravnim licima, pruža sve vrste bankarskih proizvoda i usluga, pravično, etički i na društveno odgovoran način.

Sadržaj	Strana
Obračanje Predsjednika Uprave	1
Godišnji izvještaj za 2024. godinu	3
Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja	21
Izvještaj nezavisnog revizora	18-23
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	24
Izvještaj o finansijskom položaju	25
Izvještaj o promjenama kapitala	26
Izvještaj o novčanim tokovima	27
Napomene uz finansijske izvještaje	28-118

Obraćanje predsjednika Uprave

Poštovani klijenti, dioničari i poslovni partneri,

S velikim zadovoljstvom, u ime Uprave BBI Banke, predstavljam Vam godišnji izvještaj za 2024. godinu koja je obilježena značajnim poslovnim postignućima, rastom operativne i neto dobiti, odnosno značajnim finansijskim rezultatima u oba poslovna segmenta.

Naša kompetentnost i sposobnost prilagodbe, promjenama kao i efikasno upravljanje resursima, omogućili su nam da iskoristimo nove prilike i dodatno osnažimo našu finansijsku poziciju na bh. tržištu.

Operativni rezultat Banke, u odnosu na već ostvarene **izvrsne** rezultate prethodnih godina, vidljiv je kroz nastavak, značajnog i kontinuiranog rasta, uz povećanje tržišnog učešća u finansiranjima u oba segmenta. Značajan rast povjerenja klijenata potvrđuju i ostvareni rezultati značajnog depozitnog rasta.

Protekla godina, obilježena je nastavkom ranije započetog, sveobuhvatnog rebranding-a, aktivnosti modernizacije cjelokupne poslovne mreže BBI Banke, otvaranjem nove ili realokacijama i uređenju postojećih BBI podružnica, odnosno usklađivanju sa postavljenim korporativnim standardima. Ranijim strateškim opredjeljenjem rad Banke usmjeren je na jačanja sektora za poslovanje sa stanovništvom, kao značajnog generatora prihoda, stabilnosti i pouzdanosti.

Za naše klijente, koji su nam ukazali povjerenje kroz sve ove godine, želimo uzvratiti adekvatnim rastom, razvojem i ulaganjem kao i boljoj dostupnosti s ciljem pružanja vrhunske usluge. Otvorili smo projekat i potpuno renovirali neke od postojećih, otvorili dodatnu podružnicu na području Sarajevu, te pristupili kompletnom uređenju Centrale Banke. Kompletna projekat modernizacije poslovne mreže, prati značajna ulaganja podržana od strane naših dioničara i predstavlja veoma važan korak u našem kontinuiranom nastojanju da unaprijedimo korisničko iskustvo rada sa našim korisnicima. Ovo čine samo jednu od investicija i vida poštovanja prema našim postojećim klijentima za lojalnost koju pokazuju prema BBI Banci više od 24 godine. Ovo je ujedno i obećanje svim našim novim klijentima da ćemo, kroz moderna rješenja, odgovoriti njihovim stvarnim potrebama. Ostvarili smo značajna ulaganja u IT infrastrukturu i digitalne servise kao preduvjet za konkurentnost u digitalnom poslovanju koje stavljam u trajni fokus.

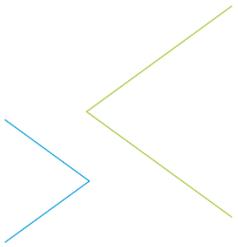
Uz paralelan rad sa stabilnim i vrlo likvidnim segmentom poslovanja sa pravnim licima, ostvarili smo dodatni rast. Rezultat je činjenice da pratimo stvarne potrebe klijenata i prema tome kreiramo i plasiramo naše proizvode i usluge. I u narednom periodu usmjeravano energiju na ostvarenje ciljeva da u poslovanju sa srednjim i velikim preduzećima budemo banka od najvećeg povjerenja.

Naša nepokolebljiva posvećenost ulaganju u ljudske potencijale i dalje se nastavlja.

Vjerujemo da je središte uspjeha svakog poslovanja – čovjek. Vođeni time, u protekloj godini nastavili smo sa ulaganjima u razvoj, kao imperativ za sve naše zaposlenike. Implementirali smo Program za menadžersku izvrsnost te osnažili BBI akademiju sa edukacijama i znanjima na korist svih uposlenika Banke.

Cijeneći kontinuirano cjeloživotno obrazovanje, dodatno smo usmjerili fokus na edukaciju i razvoj upravljanja zaposlenika, kroz formuliranje njihovih razvojnih planova, sa ciljem daljeg napredovanje u profesionalnoj karijeri. Uspjeh prošlogodišnjeg programa „10 BBI mladih talenata“, nastavili smo i u 2024. godini. Ova inicijativa ima za cilj ulaganje u mlade talente kao ključnu komponentu za izgradnju uspješnih zajednica i razvoj poslovanja.

Iza nas je i uspješna organizacija 13. Sarajevo Business Foruma, najznačajnijeg društveno **odgovornog** projekta BBI Banke. Okupili smo poslovne lidere i ekonomske

stručnjake iz BiH i drugih zemalja Europe i svijeta, te pokrenuli strateške teme regionalnih perspektiva članstva naše zemlje u EU, načinu privlačenja stranih investicija, te željezničkoj infrastrukturi i razvoju zdravstvenog turizma. Kao dio naše društvene odgovornosti, s ponosom smo podržali i druge projekte posvećene očuvanju kulturnog naslijeđa Bosne i Hercegovine.

Gledajući unaprijed, naša posvećenost, hrabrost i izvrsnost ostaje nepokolebljiva u promociji islamskog bankarstva, posvećenosti klijentima i zajednici u kojoj poslujemo. Na ovim temeljima i vrijednostima, gradit ćemo nove rezultate i ostvarivati još veće uspjehe.

U ime Uprave BBI Banke i u svoje vlastito ime, želim izraziti iskrenu zahvalnost svim našim klijentima i poslovnim partnerima na ukazanom povjerenju. Siguran sam da će naše aktivnosti ne samo opravdati, već i nadmašiti Vaše ukazano povjerenje u nadolazećoj ali i narednim poslovnim godinama.

Alek Bakalović
Predsjednik Uprave

PROCJENA OČEKIVANOG BUDUĆEG RAZVOJA BANKE

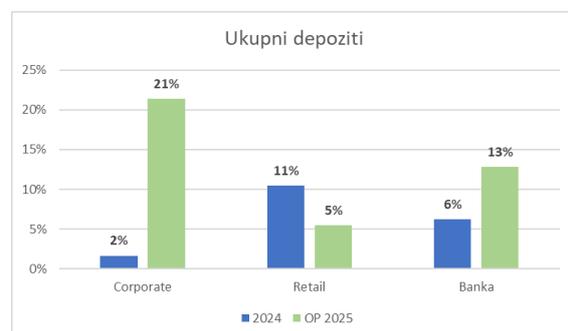
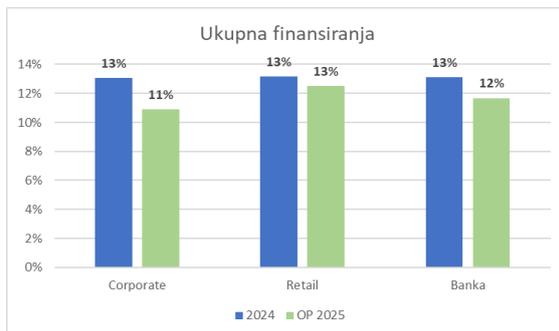
Uzevši u obzir trenutne makroekonomske okolnosti te projekcije kretanja u bankarskom sektoru, Banka u 2025. godini planira ostvarenje umjerenog rasta u segmentu finansiranja i aktive.

Cilj Banke je omogućiti klijentima siguran i jednostavan pristup finansijskim uslugama uz istovremeno stvaranje dodatne vrijednosti kako za klijente tako i za dioničare. U narednoj godini fokus će biti na povećanju tržišnog učešća uz istovremeno povećanje zadovoljstva klijenata i kvaliteta usluga, nastavljajući digitalnu transformaciju i jačanje internih kapaciteta.

U 2025. godini se očekuje poboljšanje kvalitete portfolija Banke u odnosu na 2024. godinu. Predviđen je rast portfolija u sva tri nivoa kreditnog rizika, pri čemu se najveći rast očekuje u volumenu nivoa kreditnog rizika 1. Posljedično, rast volumena portfolija će biti praćen rastom ispravki vrijednosti po svim nivoima rizika. Banka je uspostavila budžet ispravki vrijednosti sa osnovnom pretpostavkom da se pokrivenost portfolija zadržava na zadovoljavajućem nivou, te da prati kretanje tržišta.

Planiran je nastavak intenzivnih aktivnosti na naplati portfolija koji je već u nivou 3 kreditnog rizika i za koji su sudski procesi i druge aktivnosti naplate već u toku, te prodaje materijalne aktive stečene u postupcima naplate. Također planirana je i naplata profitne marže i penala finansiranja u vanbilansu, te naplata otpisanih potraživanja. Banka će nastaviti intenzivan monitoring klijenata u nivou 1 i nivou 2 kreditnog rizika, kako fizičkih, tako i pravnih lica, te proaktivan pristup u smislu restrukturiranja finansiranja, kao i blagovremeno pokretanje sudskih procesa u cilju naplate finansiranja u kasnoj fazi naplate.

U nastavku su grafički prikazani planirani rast finansiranja i depozita na nivou Banke i po segmentima poslovanja:

S aspekta prihoda, očekuje se rast prihoda u skladu sa očekivanjima oporavka ekonomije, te zahvaljujući planiranom rastu broja klijenata. Na strani troškova biti će nastavljene aktivnosti na racionalizaciji i unapređenju efikasnosti u svim segmentima, uključujući digitalizaciju, kontrolu troškova i nabavku.

U tabeli ispod prikazan je planirani rast operativnih prihoda i rashoda Banke, te rast broja klijenata, kako korporativnih, tako i retail klijenata, u 2025. godini:

Opis	Godišnji rast u 2025. godini
Operativni prihodi	9%
Operativni rashodi	8%
Broj klijenata Corporate	3%
Broj klijenata Retail	3%
Broj klijenata Banke	3%

Kao rezultat planiranih ostvarenja u dijelu prihoda i rashoda, rasta aktive, finansiranja i predviđanja u pogledu naplate, Banka očekuje sljedeće vrijednosti osnovnih pokazatelja uspješnosti u narednoj godini:

Opis	Plan u 2025. godini
Omjer prihoda i troškova	50%
Stopa adekvatnosti kapitala	>16%
Stopa neprihodujućih finansiranja	<5%
Aktiva po zaposlenom (u 000 BAM)	4.287

NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI U VEZI SA RAZVOJEM

Pravci djelovanja koji su sinergijskim efektom doveli do zapaženih rezultata u 2024. godini su:

1. Novi proizvodi

Primarna strateška smjernica našeg djelovanja je da se unaprijedi i proširi lepeza bankarskih proizvoda u skladu sa islamskim principima kako bi Banka imala konkurentnu i inovativnu ponudu. Dizajnirali smo i poboljšali postojeće proizvode kao što su paketi proizvoda, dodatne ponude osiguranja uključene u pakete, a sve u cilju prilagođavanja potrebama naših klijenata. Također, uvodimo novo hibridno finansiranje sa kombinovanom profitnom maržom (prvi period fiksna, ostatak perioda varijabilna profitna marža). Pomenuti proizvod je u posljednjoj fazi testiranja i biće implementiran počevši od Q2 2025.

Bosna Bank International uvela je Sukuk u svoje poslovanje **Dodatna stabilnost Banke**

BBI Banka je tokom 2023. godine u poslovanje uvela *sukuk*, islamske obveznice, nakon što je uložila 10 miliona eura u sukuk izdan od strane Islamic Development Bank (IsDB), najjače institucije islamskog bankarstva s najboljim kreditnim rejtingom u svijetu. Investicija je realizovana preko Abu Dhabi Islamic Bank (ADIB), koja Banci pruža brokerske i skrbničke usluge. Ponosni smo što je Banka uspjela investirati u sukuk, islamske obveznice koje su veoma tražene na globalnom nivou, a pored toga, pristup ovoj vrsti ulaganja je veoma ograničen. Time je Banka diverzifikovala svoj investicioni portfolio i postala prva i jedina banka na našem tržištu koja je u svoje investicione poslove uključila sukuk, što će omogućiti da se viškovi sredstava na inovativne načine plasiraju na tržište kapitala, ostvarujući prinose iz drugih izvora koji će dalje jačati stabilnost Banke. Sukuk je proizvod islamskih finansija u kojem vlasnik preuzima rizik povrata sve dok njegova naknada ne odgovara udjelu u dobiti, a prema Organizaciji za računovodstvo i reviziju islamskih finansijskih institucija (AAOIFI) koristi se za prikupljanje sredstava za dugoročna ulaganja. Na 31. decembar 2024. godine Banka nema izloženosti na temelju sukuka.

2. Unaprijeđenje procesa rada

Kvalitativnom analizom postojećeg stanja kada su u pitanju procesi, identifikovana su uska grla i zastarjeli načini poslovanja. Čitavim nizom procedura, pravilnika, uputstava definirali smo nove procese koji su značajno ubrzali poslovanje. Redizajnirani proces odobravanja finansiranja kroz nove matrice odlučivanja značajno će ubrzati vrijeme odobravanja i puštanja finansiranja. Ažurirali smo naše procedure, katalog proizvoda, pravilnike i uputstva. Implementirali smo ubranu proceduru za kratkoročno finansijsko partnerstvo proizašlo iz okvirnog ugovora o finansiranju.

Nova oficijelna web stranica BBI Banke

Osvrćući se na nekoliko ključnih tržišnih trendova koji će i u budućnosti utjecati na strategiju BBI Banke, u 2024. godini interno smo razvili i pustili u rad novu službenu web stranicu – www.bbi.ba. Dobro dizajnirana web stranica pomaže nam u predstavljanju naših proizvoda i usluga. Namjenski je kreirana za stvaranje prepoznatljivog vizualnog identiteta, povećanje brzine učitavanja i osiguranje potpune stabilnosti informacijskog sustava. Prilikom izrade nove web stranice individualno smo pristupili zahtjevima svih ključnih odjela unutar Banke, s ciljem osiguranja vjerodostojnosti i 24/7 dostupnosti podataka korisnicima. Osim vizualnog položaja, uvođenjem nove

web stranice postavljene su značajne sigurnosne postavke, backup konfiguracija i osnova za buduća jednostavnija doradivanja. Time će se potencijalnim ili postojećim klijentima omogućiti da uz samo nekoliko klikova na pametnom telefonu ili računaru dođu do potrebnih informacija koje ih u datom trenutku zanimaju. Budući da je internet prvenstveno vizualni medij, detaljno smo pazili na tipografiju, izgled i veličinu teksta na stranici kako bismo prenijeli pravu poruku koja će kod posjetitelja izazvati željenu akciju.

3. Digitalna transformacija

U 2024. godini Banka je pokrenula niz strateških projekata usmjerenih na poboljšanje korisničkog iskustva i modernizaciju poslovnog modela, usklađenih sa svjetskim trendovima digitalizacije bankarske industrije.

Digitalne usluge: Pokrenuti su projekti za poboljšanje naših digitalnih usluga, omogućujući klijentima da obavljaju svoje svakodnevne finansijske transakcije brže, sigurnije i praktičnije.

Prvi automati za redove: Instaliranjem prvih automata za čekanje u najprometnijim poslovnica, klijentima je omogućen učinkovitiji pristup našim uslugama, eliminirajući potrebu čekanja u redovima.

Digitalni panel: Uvođenjem digitalnih panela u mrežu poslovnica, poboljšana je komunikacija s klijentima putem personaliziranih poruka, ciljanih promocija i relevantnih informacija o proizvodima i uslugama.

Pametni bankomati: Značajno je unaprijeđena mreža pametnih bankomata, dodajući nove funkcionalnosti što usluge čini još pristupačnijim i prilagođenijim potrebama klijenata širom Bosne i Hercegovine.

13. SARAJEVO BUSINESS FORUM

Sarajevo Business Forum je godišnja međunarodna investicijsko-poslovna konferencija i platforma koju organizuje Bosna Bank International u saradnji s dioničarom - Dubai Islamic Bank. Održava se pod pokroviteljstvom Predsjedništva Bosne i Hercegovine i u saradnji sa strateškim partnerom - Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo, kao i brojnim domaćim i inostranim sponzorima.

Kao vodeći društveno odgovorni projekt BBI Banke, Forum pokazuje opredijeljenost za razvoj zemlje i ima značajan utjecaj na zajednicu. 13. Sarajevo Business Forum 2024. okupio je više od 1.500 predstavnika vlada, investitora i poslovnih zajednica iz više od 40 zemalja, prikazujući velike investicijske projekte i poslovne perspektive. Na Forumu, održanom u Parlamentu Bosne i Hercegovine i Swisotelu, održani su paneli o inovacijama, investicijama, održivom razvoju, regionalnoj saradnji, digitalnoj transformaciji i turizmu. Forum ističe Bosnu i Hercegovinu kao atraktivnu destinaciju za investitore, olakšavajući umrežavanje, razmjenu ideja i istraživanje novih poslovnih prilika. Sarajevo Business Forum ostaje prestižna platforma za promicanje ekonomskog potencijala Bosne i Hercegovine, poticanje ulaganja, umrežavanje i kreiranje novih poslovnih inicijativa.

BBI Banka: Posvećenost društvenoj odgovornosti

Zlatni sponzor 2. Evropskog Halal Kongresa

BBI Banka je bila pokrovitelj 2. Evropskog Halal Kongresa, održanog u Sarajevu od 28. do 29. maja 2024. godine. Ovaj događaj imao je za cilj unapređenje globalnih halal standarda i etabliranje Bosne i Hercegovine kao vodećeg halal centra u Europi. U organizaciji Agencije za certificiranje halal kvalitete i drugih partnera, Kongres je okupio više od 150 stručnjaka i ostvario veliku medijsku pokrivenost, naglašavajući važnost kvalitete i najbolje prakse u halal industriji.

Podrška Vijeću stranih investitora

BBI Banka je također bila sponzor obilježavanja 18. godišnjice Vijeća stranih investitora u Bosni i Hercegovini. Ova organizacija značajno je poboljšala investicijsku klimu tokom gotovo dva desetljeća. Proslavi održanoj u sarajevskoj Vijećnici prisustvovalo je oko 200 zvaničnika, čime je istaknuta uloga Vijeća u poticanju boljih uslova poslovanja.

BBI Banka podržava kulturnu baštinu

BBI Banka podržala je izdavanje knjige Amile Smajović "Duh bosanskog ćilima", prve opsežne knjige o bosanskom ćilimu. Ovaj rad istražuje simboliku, motive i kulturni značaj bosanskih ćilima, naglašavajući teme poput harmonije,

duhovnosti i identiteta. Knjiga spaja antropološki, etnografski, umjetnički i komunikacijski pristup, što je čini dragocjenom za istraživače, studente i ljubitelje umjetnosti.

Podrška BBI Banke naglašava njenu predanost očuvanju kulturnog identiteta. Bosanski ćilim svojim univerzalnim simbolima inspirira poslovne vrijednosti i praksu BBI Banke, odražavajući važnost tradicije u njihovom poslovanju.

BBI Charity fond

BBI Banka je kontinuirano posvećena društvenoj odgovornosti kroz rad svog Charity - Dobrotvornog fonda, podržavajući ranjive skupine kroz podršku stipendijama, medicinskom pomoći i općom pomoći.

Donacija "Obrazovanje gradi BiH"

Banka je od NVO "Obrazovanje gradi BiH" kupila 1.000 kalendara za 2025. godinu, podržavajući obrazovanje mladih.

Članstvo u Filantropskom forumu

BBI Banka je već 3 godine članica Foruma filantropije u Bosni i Hercegovini, promovišući jaku filantropsku kulturu i pozitivne društvene promjene.

AmCham prikupljanje sredstava za pomoć

BBI Banka značajno je doprinijela prikupljanju sredstava Američke trgovačke komore u BiH - AmCham BiH, donacijski podržavši osam udruženja posvećenih djeci i ranjivim grupama. Događaj je istaknuo solidarnost i predanost izgradnji svjetlije budućnosti.

10 BBI Mladih talenata 2024/2025

Nastavili smo uspjeh programa „10 BBI mladih talenata“ pokrenutog prošle godine, od kojih devet polaznika već radi u BBI banci. Ova inicijativa ima za cilj ulaganje u mlade talente kao ključnu komponentu za izgradnju uspješnih zajednica i razvoj poslovanja. Mladi donose nove ideje i perspektive u okruženje, te im je neophodno pružiti adekvatnu podršku na njihovom poslovnom putu. Program polaznicima nudi platformu za sticanje potrebnih znanja, vještina i sposobnosti koje će im pomoći u budućoj karijeri. Deset mladih, kreativnih i ambicioznih polaznika, koji su uspješno prošli selekcijski proces, dobili su priliku da rade u BBI banci pod mentorstvom iskusnih djelatnika.

INFORMACIJE O OTKUPU VLASTITIH DIONICA, ODNOSNO UDJELA

Banka nije vršila otkup vlastitih dionica niti udjela.

INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA PRAVNOG LICA

Informacije o poslovnim segmentima pripremaju se na osnovu izvještaja po poslovnim segmentima, koji je kreiran za potrebe izvještavanja menadžmenta. Banka obavlja poslovanje i ostvaruje prihode putem tri poslovna segmenta:

1. segment Retail
2. segment Corporate
3. segment Treasury.

Segment Retail obuhvata poslovanje Banke sa stanovništvom, samostalnim obrtnicima i SMALL biznis klijentima, segment Corporate obuhvata poslovanje sa pravnim subjektima, dok segment Treasury obuhvata poslovanje sa drugim bankama i mjenjačnicama.

Glavni proizvodi poslovnih segmenata

Sva tri navedena poslovna segmenta ostvaruju prihode od profitne marže od finansiranja te prihode od različitih vrsta naknada, poput prihoda od poslovanja sa devizama, platnog prometa, kartičnog poslovanja i slično, te troškove od profitne marže na depozite. U nastavku je dat pregled glavnih proizvoda za svaki poslovni segment:

- **Poslovni segment Retail**

- **Finansiranja stanovništva i samostalnih djelatnosti (Micro i Small biznis):**
 - Stambena finansiranja,
 - Hipotekarna finansiranja
 - Keš finansiranja,
 - Ostala finansiranja,
 - Overdrafti,
 - Kreditne kartice,
 - Investiciona finansiranja (STR i Small biznis)
 - Revolving finansiranja (STR i Small biznis)
 - TOS finansiranja (STR i Small biznis).
- **Depoziti stanovništva i samostalnih djelatnosti:**
 - Depoziti po viđenju stanovništva i oročeni depoziti stanovništva
 - Depoziti po viđenju STR i Small segmenta i oročeni depoziti,
- **Tekući računi**
- **Poslovanje sa devizama/mjenjački poslovi**
- **Platni promet** (domaći i ino platni promet)
- **Kartično poslovanje**
- **Ostalo**

- **Poslovni segment Corporate**
 - **Finansiranja klijenata:**
 - Investiciona finansiranja,
 - Revolving finansiranja,
 - TOS (trajna obrtna sredstva) finansiranja i
 - Ostala finansiranja.
 - **Depoziti klijenata pravnih lica:**
 - Depoziti po viđenju,
 - Oročeni depoziti.
 - **Dokumentarni poslovi**
 - Garancije (loro/nostro, plative/činidbene/avansne itd)
 - Akreditivi
 - **Poslovanje sa devizama**
 - **Platni promet** (domaći i ino platni promet)
 - **Ostalo**

- **Poslovni segment Treasury**
 - **Finansiranja banaka/plasmani bankama**
 - **Depoziti banaka i linije finansiranja**
 - **Poslovanje sa devizama**
 - **Poslovanje sa vrijednosnim papirima**
 - **Ostali dugoročni plasmani (Sukuk, itd..)**

Struktura operativnih prihoda po poslovnim segmentima

Struktura prihoda rađena je na principu izvještaja po segmentima Banke, koji ne uzima u obzir transferne cijene, te su ovdje prikazani i rashodi osnovom depozita. Banka je opredijeljena bržem rastu Retail segmenta od Corporate segmenta već duži vremenski period, što je rezultiralo da prihodi Retail segmenta u 2024. godini budu veći od prihoda Corporate segmenta.

Poslovni segment	Pregled rezultat poslovanja i učešća u prihodima
Retail	<p>Poslovna linija Retail predstavlja segment poslovanja sa stanovništvom samostalnim djelatnicima i Small biznis klijentima, u domenu finansiranja, prikupljanja depozita, pružanja usluga vođenja transakcijskih računa, poslovanja sa devizama, platnog prometa (domaćeg i ino), kartičnog poslovanja i ostalih usluga iz domena bankarskog poslovanja. Klijenti Retail-a čine 99% ukupnog broja klijenata Banke.</p> <p>U ukupnim prihodima poslovne linije Retail prihodi od profitne marže učestvuju sa 63%, a prihod od naknada sa 37%. Najveće prihode generišu Keš finansiranja (13 miliona BAM) što čini 45% ukupnog prihoda od profitne marže Retail segmenta i 20% ukupnih operativnih prihoda Banke. Slijede stambena finansiranja sa prihodom od 7,3 miliona BAM (25% prihoda profitne marže Retail segmenta i i 11% ukupnog operativnog prihoda Banke). Na strani naknada, najveći prihod ostvaren je od naknada za vođenje računa i paketa u iznosu od 6 miliona BAM (48% ukupnih naknada poslovne linije i 27% ukupnih prihoda od naknada Banke).</p>
Corporate	<p>Poslovna linija Corporate predstavlja segment poslovanja sa pravnim subjektima u domenu finansiranja, prikupljanja depozita, pružanja usluga vođenja transakcijskih računa, poslovanja sa devizama, platnog prometa (domaćeg i ino), kartičnog poslovanja, dokumentarnog poslovanja i ostalih usluga iz domena bankarskog poslovanja. Pravna lica čine 1% ukupnog broja klijenata Banke.</p> <p>U ukupnim prihodima poslovne linije Corporate prihodi od profitne marže učestvuju sa 83%, a prihodi od naknada sa 17%. Najveće prihode generišu TOS finansiranja (8 miliona BAM), što čini 38% ukupnog prihoda od profitne marže Corporate segmenta i 12% ukupnih operativnih prihoda Banke. Slijede Investiciona finansiranja sa prihodom od 7,3 miliona BAM (35% ukupnog prihoda od profitne marže Corporate segmenta i 11% ukupnog operativnog prihoda Banke). Na strani naknada, najveći prihod ostvaren je od naknada od dokumentarnog poslovanja u iznosu od 2 miliona BAM (53% ukupnih neto naknada poslovne linije i 9% ukupnih naknada Banke).</p>

Poslovni segment	Pregled rezultat poslovanja i učešća u prihodima
Treasury	Poslovna linija Treasury obuhvata segment poslovanja sa drugim Bankama (finansiranja, primanje depozita) i mjenjačnicama i uključuje trgovanje sa vrijednosnim papirima. Plasmani bankama čine 6% ukupnog portfolija finansiranja Banke. Najveće prihode generišu plasmani bankama (7,5 miliona BAM), što čini 13% ukupnog prihoda od profitne marže Banke. Prihod Sukuk-a iznosi 1 mil BAM. Na strani naknada, najveći prihod ostvaren je od poslovanja sa devizama u iznosu od 0,7 miliona BAM (3% ukupnih prihoda od naknada Banke).

KREDITNO-GARANTNI FOND FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Banka učestvuje u kreditno-garantnom fondu Federacije Bosne i Hercegovine, koji administrira Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine.

Cilj kreditno-garantnog fonda je da omogući pristup finansiranju preduzetnicima, poljoprivrednim proizvođačima, mikro, malim, srednjim i velikim preduzećima, posebno u industrijama pogođenim pandemijom.

Ukupan obim finansiranja u 2023. godini iznosio je 3.789 hiljada BAM i ukupan broj izdatih garancija bio je 7. Ukupan broj korporativnih klijenata u 2023. godini bio je 7.

U 2024. godini ukupan obim finansiranja iznosio je 3.800 hiljada BAM, a ukupan broj izdatih garancija je 4. Ukupan broj korporativnih klijenata u 2024. godini bio je 4.

Ukupan broj aktivnih izdatih garancija na 31.12.2024. je 40 za ukupno 32 korporativna klijenta. Ukupan iznos finansiranja na 31.12.2024. je 23.846 hiljada.

SUBVENCIONIRANE LINIJE FINANSIRANJA

Od decembra 2013. do 31.12.2024. godine u totalu je ugovoreno i implementirano ukupno 44 subvencioniranih linija finansiranja, koje pokrivaju više gradova, općina, kantona.

Aktivne subvencionirane linije na dan 31. decembar 2024. godine su:

Subvencionirana linija	Ukupna vrijednost linije	U hilj. BAM
		Ukupno odobreno finansiranje
Kanton Sarajevo (9 linija)	Do subv. iznosa od 1.500	8.062
Općina Konjic	10.950	9.870

NOVE LINIJE U 2024. GODINI

Kanton Sarajevo

Banka je 04.10.2024. godine potpisala ugovor o poslovnoj saradnji sa Kantom Sarajevo - Ministarstvom ekonomije, za subvencioniranje malih preduzeća sa sjedištem u Kantonu Sarajevo. Ukupna vrijednost subvencioniranog iznosa je 1.500 hiljada BAM. Banka ima obavezu iskoristiti minimalno 80% subvencioniranog iznosa do 31.08.2025. Za realizaciju obveze iz ovog Ugovora, Banka je izdala bankovnu garanciju u iznosu od 10% ukupno dodijeljenih subvencioniranih sredstava.

Subvencionirana linija odobrena od strane Svjetske banke (IBRD)

Banka učestvuje u subvencioniranoj liniji odobrenoj od strane Svjetske banke. Potpisan je sporazum između Svjetske banke i Federacije Bosne i Hercegovine, a istu administrira Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine.

Banka je 2023. godine potpisala i Ugovor sa Razvojnomo bankom Federacije Bosne i Hercegovine.

Cilj subvencionirane linije je omogućiti pristup finansiranju za mikro, mala i srednja preduzeća pogođena pandemijom COVID-19. Ukupna vrijednost subvencionirane linije je 5.000 hiljada eura.

CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA FINANSIJSKIM RIZICIMA

Banka je Strategijom rizika definisala finansijske i nefinansijske rizike kojima je izložena. Finansijski rizici su: kreditni rizik (koncentracijski rizik, rezidualni rizik, rizik profitabilnosti, politički i ekonomski rizik), tržišni rizici (devizni rizik) rizik profitne stope i rizik likvidnosti.

Ciljevi i politika upravljanja kreditnim rizikom

Strategijom upravljanja rizicima, Politikom finansiranja i Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka, Banka je detaljnije definisala sistem upravljanja kreditnim rizikom uključujući koncentracijski rizik, rezidualni rizik, rizik profitabilnosti i politički i ekonomski rizik.

Poslovna politika Banke zahtijeva i predviđa maksimalnu zaštitu od izloženosti kreditnom riziku, kao najznačajnijem riziku u bankarskom poslovanju. Banka je internim aktima, politikama i procedurama koje se odnose na upravljanje rizicima obezbijedila adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom kojim se on svodi na prihvatljiv nivo.

Uprava Banke je podržana od strane nekoliko sektora, odnosno tijela – odbora koji su uspostavljeni kako bi operativno izvršavali funkcije kontrole i sprovodili strateška zaduženja upravljanja kreditnim rizikom, kako slijedi:

- Komitet za finansiranja i investicije Banke (FI komitet) odobrava izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih potraživanja i vanbilansnih stavki – finansiranja i investicije u okvirima utvrđenih aktima Banke.
- Komitet za upravljanje nekvalitetnom aktivom (Remedial komitet) donosi odluke iz domena naplate problematičnih potraživanja, te prodaje nekretnina i pokretnih stvari preuzetih u postupcima naplate.
- Sektor za odobravanje kreditnog rizika analizira kreditne zahtjeve te u skladu s tim daje mišljenje o prihvatljivosti kreditnog rizika.
- Sektor za kontrolu rizika provodi upravljanje kreditnim rizikom i praćenje stanja kreditnog portfolija kategorija klijenata pravnih i fizičkih lica.
- Sektor za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom, čiji je osnovni zadatak učinkovito i djelotvorno upravljanje cjelokupnim procesom naplate na razini Banke, što uključuje ranu i kasnu fazu naplate u segmentu pravnih i fizičkih osoba, te upravljanje materijalnom imovinom stečenom u procesu naplate.
- Sektor za praćenje i analizu izloženosti kreditnom riziku zadužen je za praćenje i analizu izloženosti kreditnom riziku za sve segmente poslovanja s aspekta praćenja i analize odobrenih plasmana Banke, u skladu s Okvirom sklonosti riziku Banke, razvoj i održavanje procesa signala ranog upozorenja za pravne i fizičke osobe, za uvođenje standarda upravljanja kreditnim rizikom za pravne i pojedinačne segmente, u dijelu praćenja i analize izloženosti kreditnom riziku Banke na razini portfelja, za razvoj i održavanje internih modela rejtinga pravnih i fizičkih osoba, za proces upravljanja kolateralima unutar Banke.
- Odbor za upravljanje rizicima (RICO) osnovan je kako bi se osigurala podrška strateškim ciljevima Banke mjerenjem i kontrolom trenutnih i budućih rizika kojima je Banka izložena.

Banka upravlja kreditnim rizikom uspostavljanjem adekvatnih procesa za utvrđivanje minimalne sposobnosti otplate dužnika prilikom odobrenja plasmana, kao i za redovno praćenje iste za sve vrijeme trajanja ugovornog odnosa, definisanjem različitih nivoa odlučivanja prilikom odobrenja plasmana, uspostavljanjem limita kojima se definiše nivo rizika koji je Banka voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija, kao i kroz praćenje tih limita.

Banka upravljanje kreditnim rizikom vrši putem:

- Procesu odobravanja finansiranja/plasmana;
- Procesu upravljanja kolateralima;
- Procesu mjerenja kreditnog rizika u skladu sa regulatornim okvirom (odlukama Agencije za bankarstvo FBiH);
- Procesu monitoringa portfolija i praćenja kvalitete istog;
- Procesu obračuna minimalnog kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik i interne procjene adekvatnosti kapitala;
- Procesu ranog otkrivanja znakova upozorenja (EWS);
- Procesu upravljanja rizičnim plasmanima i nekvalitetnom aktivom.

Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje negativnih efekata kreditnog rizika na finansijski rezultat i kapital Banke. Prilikom analize klijenata za finansiranje/plasmane vrši se analiza kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja poslovanja klijenata, identifikovanje nivoa rizika kao i kontrola iskorištenosti limita. U cilju nadzora i kontrole Banka je definisala limite koji odražavaju uslove na tržištu i poslovnu strategiju, kao i rizik koji je Banka spremna preuzeti. Banka također koristi rezultate interno razvijenog kreditnog rejtinga klijenata, koji sadrži finansijske i ponašajne varijable klijenata.

Komitet za finansiranje i investicije Banke ili organizacioni dio po ovlaštenju Komiteta donosi odluku o odobravanju pojedinačnog finansiranja ili garancije fizičkih i pravnih lica, zbog kojih nastaje ili se povećava izloženost Banke kreditnom riziku/ riziku finansiranja. Nakon odobrenja plasmana vrši se analiza kvaliteta plasmana na osnovu sistemskih podataka, te podataka iz relevantnih sektora u cilju adekvatne i pravovremene klasifikacije i prepoznavanja potencijalnih gubitaka.

Banka posebnu pažnju obraća na praćenje izloženosti kreditnom riziku loše aktive, odnosno nekvalitetnih finansiranja/ plasmana koje obuhvata:

- praćenje nivoa portfolija;
- praćenje na individualnoj osnovi;
- praćenje stanja i ročnosti preuzimanja sredstava stečenih u procesu naplate.

Upravljanje nekvalitetnom aktivom uključuje i praćenje realizacije plana naplate nekvalitetne aktive.

U svrhu kontrole rizika koncentracije utvrđeni su interni limiti izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (prema djelatnosti), pojedinačnim dužnicima ili grupama povezanih lica. Uspostavljanje limita izloženosti je osnov za diverzifikaciju portfolija.

Banka također, kako bi umanjila izloženost kreditnom riziku, upravlja kolateralima u skladu sa Procedurom za upravljanje kolateralima.

Izveštavanje o kreditnom riziku na nivou Banke obuhvata i sistem eksternog i internog izveštavanja o upravljanju kreditnim rizikom. Eksterno izveštavanje vrši se u skladu sa zahtjevima Agencije za bankarstvo FBiH, a interno izveštavanje u skladu sa internim aktima Banke.

Izveštaj o upravljanju kreditnim rizikom sadrži: ukupnu izloženost kreditnom riziku, iznos dospjelih potraživanja, pregled nekvalitetnih finansiranja, vrijednost i vrstu prihvatljivog kolaterala, iznos ispravki vrijednosti i rezerve za gubitke po osnovu finansiranja.

Proces upravljanja kreditnim rizikom Banke podliježe kontinuiranoj kontroli interne revizije.

Ciljevi i politika upravljanja rizikom likvidnosti

Cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje nivoa likvidnih sredstava, kako bi se na vrijeme izmirivale dospjele obaveze po bilansnim i vanbilansnim poslovima Banke, odnosno minimizirali negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke.

Strategijom upravljanja rizicima, Programom za upravljanje rizikom likvidnosti i Procedurama upravljanja rizikom likvidnosti Banka je bliže definisala sistem upravljanja rizikom likvidnosti. Cilj strategije likvidnosti je odrediti pristup likvidnosti koji će obezbijediti čuvanje finansijske snage Banke i njenu sposobnost za odupiranje stresnim događajima na tržištu.

Strategija upravljanja likvidnosti Banke uključuje slijedeće:

- Upravljanje usklađenošću aktive i pasive bilansa i vanbilansa;
- Upravljanje likvidnosti aktive;
- Upravljanje pasivom u kontekstu likvidnosti;
- Upravljanje vanbilansom u kontekstu likvidnosti;
- Projektovanje likvidnosti;
- Uključivanje likvidnosnih troškova (FTP) u interno određivanje cijena;
- Strategija rješavanja vanrednih situacija;
- Kontrola i nadzor nad upravljanjem likvidnošću.

Uspostavljenom organizacionom strukturom, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti jasno su razgraničene na proces upravljanja rizikom likvidnosti (Sektor za kontrolu rizika – Odjeljenje za tržišni i operativni rizik) i proces preuzimanja rizika likvidnosti (Sektor sredstava i finansijskih institucija).

Komiteta za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i Komisija za likvidnost imaju primarnu ulogu u procesu upravljanja rizikom likvidnosti, u okviru svoje nadležnosti u redovnim i vanrednim uslovima poslovanja. Također, u procesu upravljanja rizikom likvidnosti ulogu imaju i ostali odbori Banke (FI Komitet, Komitet za upravljanje nekvalitetnom aktivom, RICO), čije odluke mogu uticati na izloženost pomenutom riziku.

Banka nastoji održavati ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti, korištenjem obaveza različitih dospijeća. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u finansiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih ciljeva.

Tri su osnovna elementa rizika likvidnosti:

- rizik neusklađene likvidnosti koji nastaje zbog neusklađenosti aktive i pasive Banke,
- rizik pojačane likvidnosti koji proizilazi iz novčanih tokova aktive i pasive koji pokazuju da bi Banka u budućem periodu mogla imati potencijalno veće potrebe za likvidnijim sredstvima,
- tržišni rizik likvidnosti koji nastaje zbog potencijalno slabije likvidnosti tržišta i nemogućnosti Banke da proda rezerve likvidnosti.

Banka je uspostavila osnovne principe upravljanja rizikom likvidnosti i to:

- spremnost da se odgovori dospjelim obavezama kroz održavanje minimalnog nivoa likvidne imovine;
- održavanje usklađenosti između priliva i odliva sredstava kroz limitiranje valutne i ročne neusklađenosti potraživanja i obaveza;
- utvrđivanje planiranih aktivnosti u slučaju nastanka nepredviđenih događaja.

Identifikacija rizika likvidnosti podrazumijeva analiziranje svih indikatora koji dovode do nastanka i povećanja rizika likvidnosti, kao i praćenje nivoa raspoloživih likvidnih sredstava (rezervi likvidnosti) i razmatranje vrste i visine izvora sredstava, kroz procjenu stabilnosti depozita. Osim zakonom propisanih pokazatelja Banka je dodatno uspostavila i interne pokazatelje rizika likvidnosti kao i frekvenciju njihovog praćenja.

Uspostavljeni interni limiti prilikom praćenja pokazatelja rizika likvidnosti imaju za cilj da se pravovremeno detektuju devijacije i odstupanja kada je riječ o izloženosti riziku likvidnosti i kako bi se na vrijeme preduzele adekvatne mjere koje će dovesti do smanjenja izloženosti riziku likvidnosti i kako bi navedena izloženost bila u skladu sa strategijom upravljanja rizikom likvidnosti.

Banka ima uspostavljen interni i eksterni sistem izvještavanja o riziku likvidnosti, koji obuhvata procjenu i analizu izloženosti riziku likvidnosti, usklađenost sa eksternim i internim limitima, rezultate stres test analize i prijedlog

Ciljevi i politika upravljanja tržišnim rizikom

Banka tržišnim rizicima smatra:

- pozicijski rizik;
- devizni rizik;
- robni rizik.

U svom poslovanju Banka je, po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi, izložena deviznom riziku koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke kao rezultat promjene valutnog/deviznog kursa.

Prilikom izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik Banka primjenjuje standardizirani pristup.

Strategijom upravljanja rizicima, Programom za upravljanje deviznim rizikom i procedurama rada Banka je bliže definisala sistem upravljanja valutnim/deviznim rizikom.

Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja valutnog/deviznog rizika od procesa njegovog upravljanja i procesa podrške. Programom za upravljanje deviznim rizikom definisani su limiti u okviru zakona i odluka Agencije za bankarstvo FBiH.

Uspostavljen je i sistem izvještavanja koji obuhvata procjenu izloženosti valutnom/deviznom riziku, usklađenost sa definisanim limitima (eksternim i internim), rezultate stres test analize, kao i prijedlog mjera. Dnevno se vrši izvještavanje Komisiji za likvidnost, mjesečno Komitetu za upravljanje aktivom i pasivom i Komitetu za upravljanje rizicima, a kvartalno Nadzornom odboru.

Ciljevi i politika upravljanja rizikom profitne stope

Rizik profitne stope je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige uslijed promjena kamatnih stopa/profitnih stopa.

Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja rizika od procesa njegovog upravljanja.

Komiteo za upravljanje aktivom i pasivom ima značajnu ulogu u procesu upravljanja rizikom kamatnih stopa/profitnih stopa. Izvještaj o kamatnom riziku/riziku profitne stope mjesečno razmatra Komitet za upravljanje aktivom i pasivom i Komitet za upravljanje rizicima koji analizira izloženost Banke ovom riziku, a izvještaj se kvartalno dostavlja i Agenciji za bankarstvo FBIH.

Upravljanje kamatnim rizikom/rizikom profitne stope vrši se u skladu sa Procedurom za upravljanje kamatnim rizikom/rizikom profitne stope.

Banka upravlja različitim oblicima profitnog rizika i to:

- Rizik ročne neusklađenosti ponovnog utvrđivanja kamatnih/profitnih stopa (*repricing risk*) – rizik kojem je Banka izložena zbog vremenske neusklađenosti dospjeća (za stavke sa fiksnom kamatnom/profitnom stopom) i ponovnog utvrđivanja kamatnih/profitnih stopa (za stavke sa varijabilnom/promjenjivom kamatnom/profitnom stopom) bilansnih i vanbilansnih pozicija bankarske knjige.
- Bazni profitni rizik (*basis risk*) – rizik kome je Banka izložena zbog različitih referentnih kamatnih/profitnih stopa kod kamatno/profitno osjetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospjeća ili ponovnog određivanja cijena.
- Rizik opcija (*optionality risk*) - rizik koji proizilazi iz ugovornih odredbi u vezi sa kamatno osjetljivim pozicijama odnosno koji proizilazi iz ugovorene opcionalnosti kamatnih/profitnih stopa.
- Rizik krive prinosa (*yield curve risk*) - rizik koji proizilazi iz uticaja promjene oblika i/ili nagiba krive prinosa na ekonomsku vrijednost Banke.

Izloženost Banke kamatnom/profitnom riziku mjeri se osjetljivošću finansijskog rezultata i kapitala Banke na moguća negativna kretanja kamatnih/profitnih stopa. Efekat negativnog kretanja kamatnih/profitnih stopa na finansijski rezultat i kapital Banke izračunava se množenjem GAP-ova pretpostavljenih promjena kamatnih/profitnih stopa (primjenjuje se standardni kamatni/profitni šok od 200 baznih poena). GAP predstavlja razliku između kamatno/profitno osjetljive aktive i kamatno/profitno osjetljive pasive.

Banka izračunava omjer promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i regulatornog kapitala Banke koji ne bi trebao biti veći od 20%.

Banka je uspostavila sistem izvještavanja, koji obuhvata kvantitativnu i kvalitativnu procjenu izloženosti kamatnom riziku i vrši se primjenom internih modela statičkog i dinamičkog GAP-a i racio analize, ekonomske vrijednosti kapitala, neto sadašnje vrijednosti i stres testiranja. Banka, također, kod upravljanja kamatnim rizikom/rizikom profitne stope koristi i metodu procjene uticaja na neto prihod/dobit na mjesečnom nivou. Izvještaji se mjesečno dostavljaju Komitetu za upravljanje aktivom i pasivom i Komitetu za upravljanje rizicima, a kvartalno Nadzornom odboru i Agenciji za bankarstvo FBIH.

Politike smanjenja rizika

Poslovna politika Banke zahtijeva i predviđa maksimalnu zaštitu od izloženosti kreditnom riziku, obzirom da isti predstavlja najznačajniji rizik u poslovanju Banke.

Smanjenje kreditnog rizika je tehnika kojom se Banka koristi za smanjivanje kreditnog rizika povezanog sa izloženošću ili izloženostima koje ima, a koja obuhvata materijalnu i nematerijalnu kreditnu zaštitu.

Materijalna kreditna zaštita je tehnika smanjenja kreditnog rizika prema kojoj smanjenje kreditnog rizika po izloženosti Banke proizlazi iz prava Banke da, u slučaju nastanka statusa neizmirenja obaveza druge ugovorne strane ili nastanka drugih određenih kreditnih događaja povezanih sa drugom ugovornom stranom, unovči ili

prenese na sebe ili prisvoji ili zadrži određenu imovinu ili iznose, ili da smanji iznos izloženosti na iznos razlike između iznosa izloženosti i kreditne zaštite.

Banka prihvata najčešće sljedeće kategorije kolaterala:

1. Nekretnine (poslovne i stambene)
2. Pokretne stvari (oprema)
3. Finansijski kolaterali (vrijednosni papiri i depoziti)
4. Bankovne garancije

Iznos i vrsta traženog kolaterala ovisi o procijenjenom iznosu kreditnog rizika klijenta. Politikom za upravljanje kolateralima Banka je postavila standarde za procjenu vrijednosti kolaterala, odredila kriterije za prihvatljivost kolaterala, učestalost monitoringa i ponovne procjene vrijednosti kolaterala.

Nematerijalna kreditna zaštita je tehnika smanjenja kreditnog rizika prema kojoj smanjenje kreditnog rizika po izloženosti Banke proizlazi iz obaveze treće strane na plaćanje određenog iznosa u slučaju nastanka statusa neizmirenja obaveza dužnika ili nastanka drugih određenih kreditnih događaja.

Prilikom izračunavanja kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik koriste se samo instrumenti osiguranja koji ispunjavaju uslove prihvatljivosti, a što je definisano internim aktima Banke i Odlukama Agencije za bankarstvo FBiH.

Banka za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik po standardiziranom pristupu koristi materijalnu kreditnu zaštitu u vidu novčanog depozita koji ispunjava sljedeće uslove:

- kreditna kvaliteta dužnika i vrijednost kolaterala ne smiju biti značajno međuzavisne,
- da je propisno dokumentovan ugovor o kolateralu te da ima jasne i efikasne postupke za pravovremenu realizaciju kolaterala,
- preostali rok do dospjeća zaštite mora biti najmanje jednak preostalom roku do dospjeća izloženosti.

Izloženost pravnog lica tržišnom, kreditnom, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju pravnog lica, kao i strategija za upravljanje ovim rizicima i ocjenu njihove efikasnosti

Izloženost tržišnom riziku

U svom poslovanju Banka je po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi izložena deviznom riziku koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke kao rezultat promjene valutnog/deviznog kursa. Prilikom izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik, primjenjuje se standardizirani pristup.

Izloženost kreditnom riziku

Banka kontinuirano na mjesečnom nivou vrši praćenje plasmana i poslovanja klijenata u cilju adekvatne i pravovremene klasifikacije klijenata i prepoznavanja potencijalnih gubitaka.

Mjerenje umanjenja vrijednosti definisano je Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka koji je usklađen sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka i pokriva finansijsku imovinu vrednovanu metodom amortizacijskog troška i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, te povezane vanbilansne izloženosti.

Banka kao dospjela nenaplaćena potraživanja definiše sva potraživanja koja nisu naplaćena u roku dospeljeća (po osnovu glavnice, profitne marže, naknada, plaćenih garancija i ostalih dospjelih obaveza).

Status neispunjavanja obaveza utvrđuje se na nivou klijenta za sve izloženosti. Status neispunjavanja obaveza dužnika postoji kada je dužnik u kašnjenju više od 90 dana u materijalno značajnom iznosu ili se, na osnovu analize finansijskog stanja, procjenjuje da dužnik neće moći izmiriti svoje obaveze u cijelosti bez realizacije sredstava obezbjeđenja nezavisno od toga da li dužnik svoje obaveze izmiruje blagovremeno ili ne. Operativno, Banka status neispunjavanja obaveza identifikira na sljedeći način:

- Dužnik je u kašnjenju više od 90 dana u materijalno značajnom iznosu, ili
- Banka smatra izvjesnim da dužnik neće u potpunosti izmiriti svoje obaveze prema Banci.

U okviru Izjave o apetitu za rizik usvojene za 2024. godinu, koja je sastavni dio Strategije upravljanja rizicima, Banka definiše parametre za praćenje kreditnog rizika. Tokom godine, nije zabilježeno dostizanje definisanih pragova upozorenja, niti graničnih vrijednosti.

Brojanje dana kašnjenja započinje danom kada je ukupan iznos svih dospjelih neizmirenih obaveza dužnika, po svim ugovornim iznosima postao materijalno značajan.

Izloženost riziku likvidnosti

Banka je kontinuirano izložena riziku likvidnosti. Rizik likvidnosti se prati na dnevnoj osnovi putem dnevnih izvještaja kao i u sklopu unutar-dnevne likvidnosti. Pored toga upravljanje rizikom likvidnosti se provodi putem regulatornih pokazatelja (LCR, NSFR i ročna usklađenost finansijske imovine i obaveza) kao i interno razvijenih pokazatelja. Postavljene su granične vrijednosti i tokom 2024. godine i nije bilo ugrožavanja likvidnosti Banke. Likvidnost Banke je bila iznad nivoa prosjeka bankarskog sektora FBiH (na osnovu podataka koji se objavljuju od strane Agencije za bankarstvo FBiH).

Takođe, kako bi pravovremeno detektovala potencijalne opasnosti za rizik likvidnosti Banka na kvartalnom nivou provodi stres testiranje rizika likvidnosti i na osnovu rezultata stres testiranja poduzimaju se adekvatne odluke i koraci.

Izloženost operativnom riziku

Za izračun iznosa izloženosti operativnom riziku Banka primjenjuje jednostavni pristup. Prema jednostavnom pristupu kapitalni zahtjev za operativni rizik iznosi 15% trogodišnjeg prosjeka relevantnog pokazatelja. Banka izračunava trogodišnji prosjek na osnovu podataka za posljednja tri dvanaestomjesečna perioda na kraju finansijske godine.

Ukupan iznos izloženosti operativnom riziku računa se množenjem kapitalnog zahtjeva sa 8,33.

Banka prilikom izračuna relevantnog pokazatelja ne uključuje:

- Troškove ispravke vrijednosti i rezerve za pokriće očekivanih kreditnih gubitaka za vanbilansne stavke kao ni prihode po osnovu smanjenja istih, te operativne troškove poslovanja;
- Neto dobit/gubitak od finansijske imovine koja se drži do dospeljeća i raspoloživa je za prodaju;
- Vanredne prihode;
- Prihode od osiguranja.

Strategija upravljanja rizicima

Strategija upravljanja rizicima propisuje ključna načela za osiguranje održivosti Banke, adekvatnost kapitala i likvidnosti, zaštitu Banke posredstvom sveobuhvatne integracije sistema za upravljanje rizicima i poslovnih aktivnosti Banke, za strateško planiranje i razvoj poslovanja koji su u potpunosti usklađeni s utvrđenom sklonosti preuzimanju rizika.

Između strateške orijentacije Banke i njene želje da preuzme rizike i upravlja njima postoji međusobna bliska povezanost. Osnovne komponente upravljanja rizicima su prilagođene rizičnom profilu, raspoloživoj infrastrukturi i profesionalnoj korporativnoj kulturi. Banka definiše okvir za upravljanje rizicima koji treba da orijentira zaposlene prema bitnim ciljevima procesa.

Kod određivanja forme okvira Banka se rukovodila činjenicama koje su neophodne da tok procesa upravljanja rizicima zadovolji slijedeće kriterije:

- Da je sveobuhvatan u smislu glavnih rizika kojima je Banka izložena i kojima je potrebno upravljati;
- Da odražava interakcionu vezu između različitih rizika u okviru svih poslovnih aktivnosti u Banci;
- Da je fleksibilan, u smislu prilagođavanja promjenama u poslovnim aktivnostima Banke.

S obzirom na vrlo dobre pokazatelje iz oblasti kreditnog, tržišnog i operativnog rizika, koji su u većini segmenata bolji od prosjeka bankarskog sektora može se konstatovati da Banka uspješno i efikasno upravlja rizicima.

ZNAČAJNI DOGAĐAJI NASTALI U PERIODU OD KRAJA POSLOVNE GODINE DO DANA PONOŠENJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Nije bilo značajnijih događaja u odnosu na kraj poslovne godine.

Bosna Bank International d.d., Sarajevo

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava Banke dužna je pripremiti finansijske izvještaje za svaku poslovnu godinu, koji daju istinit i fer prikaz finansijskog položaja Banke, te rezultata njenog poslovanja i novčanog toka u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje finansijskih izvještaja s opravdanom tačnošću. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir takvih računovodstvenih politika koje će biti u skladu sa važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih odluka i procjena, te pripremanje finansijskih izvještaja na principu neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na usaglašavanje Nadzornom odboru godišnje izvještaje Banke zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja Skupštini dioničara na usvajanje.

Finansijski izvještaji na stranama od 27 do 120 odobreni su od strane Uprave za objavu, kao i za podnošenje Nadzornom odboru, 26. februara 2025. godine te ih, potvrđujući ovo, potpisuju:

U ime i za Bosna Bank International d.d. Sarajevo

Alek Bakalović

Predsjednik
Uprave

Jasmina Dobrača

Član Uprave

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima Bosna Bank International d.d., Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Bosna Bank International d.d., Sarajevo ("Banka") koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembar 2024. godine, te izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i informacije o materijalno značajnim računovodstvenim politikama.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2024. godine i njenu finansijsku uspješnost te njene novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Banke u skladu s Međunarodnim Kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja, koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ispravka vrijednosti finansiranja i potraživanja od komitenata (očekivani kreditni gubici)

U svojim finansijskim izvještajima za godinu koja je završila 31. decembra 2024. Banka je iskazala finansiranja klijentima u iznosu od 1.116.422 hiljade BAM i ukupne očekivane kreditne gubitke u iznosu od 47.327 hiljada BAM.

**MAKING AN
IMPACT THAT
MATTERS**
since 1845

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/ba/about to learn more.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax, and related services. Our global network of member firms and related entities in more than 150 countries and territories (collectively, the "Deloitte organization") serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's approximately 415,000 people make an impact that matters at www.deloitte.com. In Bosnia and Herzegovina, the services are provided by Deloitte d.o.o. Sarajevo and Deloitte Tax & Accounting Services d.o.o. with its branches Deloitte d.o.o. Sarajevo - Podružnica Banja Luka and Deloitte Tax & Accounting Services d.o.o. - Podružnica Banja Luka (jointly referred to as "Deloitte Bosnia and Herzegovina") which are affiliates of Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Bosnia and Herzegovina is one of the leading professional services organizations in the country providing services in audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax, and related services, through over 160 national and specialized expatriate professionals. © 2024. For information, contact Deloitte Bosnia and Herzegovina

Ključno revizijsko pitanje

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije

Za pregled značajnih računovodstvenih politika vidjeti Napomenu 3. Za dodatne informacije vezane uz identifikovano ključno revizijsko pitanje, vidjeti Napomene 4, 8 i 18.1.

Kreditni rizik predstavlja jednu od najvažnijih vrsta finansijskih rizika kojima je Banka izložena. Stoga je utvrđivanje odgovarajućih metoda i modela od strane Uprave za mjerenje i upravljanje kreditnim rizikom jedno od najvažnijih područja u zaštiti kapitala Banke. Kao dio procesa upravljanja kreditnim rizikom, odgovarajuće utvrđivanje i mjerenje ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke predstavlja jedno od ključnih razmatranja Uprave.

Prilikom određivanja vremena i iznosa očekivanih kreditnih gubitaka za finansiranja i potraživanja od komitenata, Uprava donosi značajne procjene u odnosu na sljedeća područja:

- Korištenje historijskih podataka u procesu određivanja parametara rizika;
- Procjena kreditnog rizika koji se odnosi na izloženost za finansiranja i potraživanja od komitenata;
- Procjena raspodjele izloženosti za finansiranja i potraživanja od komitenata po nivoima kreditnog rizika;
- Procjena važnosti naknadnih promjena kreditnog rizika izloženosti u svrhu utvrđivanja da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, što dovodi do promjena u raspodjeli po nivoima i potrebnog mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka za vijek trajanja instrumenta;
- Procjena budućih informacija;
- Očekivani budući novčani tokovi iz poslovanja komitenata koji bi mogli biti raspoloživi za povrat uzetih kredita;
- Vrednovanje kolaterala i procjena perioda u kojem se očekuje novčani priliv po osnovu eventualnog sticanja i prodaje istih za pojedinačno procijenjene očekivane kreditne gubitke.

Kako bismo adresirali rizike povezane s ispravkom vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po finansiranjima i potraživanjima, koji su identifikovani kao ključna revizijska pitanja, osmislili smo revizijske postupke koji su nam omogućili da pribavimo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza za svoj zaključak.

Obavili smo sljedeće revizijske postupke u odnosu na područje finansiranja:

- Pregled i provjera metodologije Banke za priznavanje ispravki vrijednosti za očekivane kreditne gubitke i poređenje pregledane metodologije sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom za banke u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- Sticanje razumijevanja kontrolnog okruženja i internih kontrola koje je uspostavila Uprava u procesu mjerenja ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke, uključujući korištene aplikacije i informacione alate tehnologije, i pripadajuće interne kontrole;
- Ocjena dizajna i ispitivanje primjene identifikovanih internih kontrola relevantnih za postupak mjerenja ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke;
- Testiranje operativne učinkovitosti identifikovanih relevantnih kontrola;
- Provođenje dokaznog testiranja nad priznavanjem i mjerenjem ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na odabranom uzorku finansiranja i potraživanja raspoređenih u Nivo 1 i Nivo 2, s naglaskom na:
 - i. Modele koji se primjenjuju u postupku određivanja nivoa kreditnog rizika te prijelaze između nivoa kreditnog rizika;
 - ii. Pretpostavke koje Uprava koristi u modelima mjerenja očekivanog kreditnog gubitka;
 - iii. Kriterije za određivanje značajnog povećanja kreditnog rizika;
 - iv. Pretpostavke koje se primjenjuju za izračun vjerovatnoće neispunjavanja obaveza;

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ispravka vrijednosti finansiranja i potraživanja od komitenata (očekivani kreditni gubici) (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje (nastavak)

Budući da određivanje odgovarajućih ispravki vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po finansiranjima i potraživanjima zahtijeva upotrebu složenih modela (koji generalno zavise od IT elemenata) i značajnih procjena Uprave, postupak mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka može biti izložen pristrasnosti Uprave. Shodno navedenom, ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po finansiranjima i potraživanjima od komitenata, priznate u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, smatramo ključnim revizijskim pitanjem u našoj reviziji finansijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. decembra 2024. godine.

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije (nastavak)

Metode primijenjene za izračunavanje gubitaka uslijed neispunjavanja obaveza;
Metode koje se primjenjuju za uključivanje podataka koji se odnose na buduće događaje;
Ponovno izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka na odabranom uzorku.

Provođenje testova priznavanja i mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka na uzorku finansiranja dodijeljenih u Nivo 3 kreditnog rizika (neprihodujuća finansiranja), koji su uključivali:

Ocjena finansijskog položaja i uspješnosti komitenta na osnovu najnovijih kreditnih izvještaja i dostupnih informacija;

Procjenu prosudbi i pretpostavki primijenjenih u izračunu i mjerenju očekivanih budućih novčanih tokova iz poslovanja, uzimajući u obzir utvrđeni finansijski položaj i uspješnost komitenta u trenutnom ekonomskom okruženju;

Pregled i procjenu očekivanih budućih novčanih tokova i perioda u kojem se očekuje novčanih priliv po osnovu eventualnog sticanja i prodaje istih komitenata od kolaterala i procijenjenog perioda realizacije;

Procjena prikladnosti prelaza između nivoa;

Ponovni izračun očekivanih kreditnih gubitaka na uzorku odabranom pomoću sljedećih kriterija: procjena kreditnog rizika klijenta, rizik industrije, dani kašnjenja u plaćanju dospjelih potraživanja po kreditima i drugih potraživanja, itd.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u Izvještaj Uprave o poslovanju, ali ne uključuju finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj o njima.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati gore navedene ostale informacije, i u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu, mi nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentiranje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili grešaka.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje, ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Odgovornost Revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Odgovornost Revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski

neograničenoj osnovi.

- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

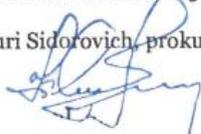
Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju nezavisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopćiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopćenja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvještajem nezavisnog revizora je Sabina Softić.

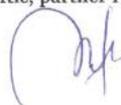
Deloitte d.o.o. Sarajevo

Deloitte d.o.o. Sarajevo

Yuri Sidorovich, prokurista

Sabina Softić, partner i ovlašteni revizor

Zmaja od Bosne 12c
Sarajevo, Bosna i Hercegovina
27. februar 2025. godine

	Napomena	2024.	2023.
Prihodi od profitne marže i slični prihodi po efektivnoj profitnoj marži	6	57.082	50.114
Rashodi od prinosa i slični rashodi po efektivnoj stopi prinosa	6	(8.774)	(6.428)
Neto prihodi od profitne marže i slični prihodi po efektivnoj profitnoj marži		48.308	43.686
Prihodi od naknada i provizija	7	23.176	21.042
Rashodi od naknada i provizija	7	(5.554)	(4.882)
Neto prihodi od naknada i provizija		17.622	16.160
Rezervisanja	8	(5.389)	(5.931)
Neto dobit/ (gubitak) od finansijske imovine po amortizovanom trošku	9	(1)	(12)
Neto kursne razlike	9	1.063	2.426
Dobitak/ (gubitak) od ostale dugoročne nefinansijske imovine	10	114	(1.070)
Prihod od dividendi	9	10	11
Ostali operativni prihodi	13	1.581	1.464
Troškovi zaposlenih	11	(14.695)	(13.497)
Troškovi amortizacije	21, 22, 23	(3.767)	(2.949)
Ostali operativni troškovi	12	(15.724)	(14.272)
Dobit prije oporezivanja		29.122	26.016
Trošak poreza na dobit	14	(2.513)	(2.667)
Neto dobit za godinu		26.609	23.349
Ukupna sveobuhvatna dobit		26.609	23.349

Napomene na stranama 31 do 120 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bosna Bank International d.d., Sarajevo

Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
IMOVINA			
Novac i novčani ekvivalenti	15	401.644	417.960
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	17	88	320
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	16	66	65
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	18	1.211.514	1.093.253
<i>Finansiranje klijenata</i>	18.1	1.069.095	937.097
<i>Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH</i>	18.2	138.183	133.175
<i>Sukuk</i>	18.3	-	18.874
<i>Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku</i>	18.4	4.236	4.107
Unaprijed plaćeni porez na dobit		220	-
Odložena poreska sredstva	14	2.826	2.642
Nekretnine, postrojenja i oprema	21	28.305	24.886
Imovina sa pravom korištenja	22	4.011	3.360
Nematerijalna imovina	23	1.961	686
Dugoročna imovina namijenjena prodaji	19	165	120
Ostala imovina	20	556	651
		1.651.356	1.543.943
UKUPNA IMOVINA			
OBAVEZE			
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	24	1.412.274	1.322.251
<i>Depoziti klijenata</i>	24.1	1.402.129	1.319.132
<i>Uzeta Finansiranja</i>	24.2	6.496	
<i>Obaveze po osnovu najmovna</i>	24.4	3.400	2.873
<i>Ostale obaveze po amortizovanom trošku</i>	24.3	249	246
Obaveze za porez na dobit		-	1.222
Odgodene porezne obaveze	14	413	324
Rezervisanja	25	5.342	4.609
Ostale obaveze	26	19.493	28.312
		1.437.522	1.356.718
UKUPNE OBAVEZE			
KAPITAL			
Dionički kapital	27	110.059	110.059
Rezerve		20.052	15.382
Rezultat perioda i zadržana dobit		83.723	61.784
		213.834	187.225
UKUPNI KAPITAL			
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE			
		1.651.356	1.543.943

Napomene na stranama 31 do 120 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Uprava je odobrila prikazane finansijske izvještaje dana 27. februar 2025. godine te ih potpisuju:

Alek Bakalović
Predsjednik Uprave

Jasmina Dobrača
Član Uprave

Bosna Bank International d.d., Sarajevo

Izveštaj o promjenama u kapitalu za godinu koja završava 31. decembra 2024. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Rezerve	Rezultat perioda i Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 31. decembar 2022. godine	110.059	12.404	41.413	163.876
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	23.349	23.349
Raspored dobiti ostvarene u 2022.	-	2.978	(2.978)	-
Stanje na dan 31. decembar 2023. godine	110.059	15.382	61.784	187.225
Ukupna sveobuhvatna dobit		-	26.609	26.609
Raspored dobiti ostvarene u 2023. godini		4.670	(4.670)	-
Stanje na dan 31. decembar 2024. godine	110.059	20.052	83.723	213.834

Napomene na stranama 31 do 120 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

	Napomena	2024.	2023.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Priliv od profitne marže i sličnih prihoda po efektivnoj profitnoj marži		58.136	51.199
Odliv od prinosa i sličnih prihoda po efektivnoj stopi prinosa		(7.873)	(5.503)
Priliv od naknada i provizija		24.767	22.915
Odliv od naknada i provizija		(5.341)	(4.770)
Priliv od naplate prethodno otpisanih potraživanja za data finansiranja i profitne marže		954	1.418
Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenim		(21.621)	(15.871)
Odlivi po osnovu plaćanja operativnih rashoda i troškova		(15.870)	(12.617)
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti		7.397	4.602
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti		(10.415)	(1.092)
Plaćeni porez na dobit		(4.253)	(2.124)
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i poslovnim obavezama		25.881	38.157
Neto (povećanje)/ smanjenje obavezne rezerve kod Centralne banke	18.2	(5.008)	(1.185)
Neto (povećanje)/smanjenje plasmana kod drugih banaka		20	9.535
Neto (povećanje)/smanjenje plasmana i potraživanja od klijenata		(129.545)	(50.724)
Neto (povećanje)/smanjenje ostale imovine i potraživanja		191	(285)
Neto povećanje/(smanjenje) depozita od banaka i drugih finansijskih institucija		1.293	(5.656)
Neto povećanje/(smanjenje) depozita od klijenata		80.934	45.534
Neto povećanje/(smanjenje) rezervisanja za obaveze		292	892
Neto povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza		(7.481)	3.115
NETO NOVČANITOK IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		33.424	39.383
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti			
Sticanje nekretnina, postrojenja i opreme	21	(5.026)	(2.608)
Sticanje nematerijalne imovine	23	(1.565)	(259)
NETO NOVČANI TOK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		(6.591)	(2.867)
Novčani tokovi od aktivnosti finansiranja			
Povećanje/ Otplata glavnice finansiranja od banaka	24.5	6.492	-
Otplata glavnice finansiranja od drugih finansijskih institucija		-	-
Otplata glavnice po najmovima		(1.686)	(1.458)
Ostali (odlivi)/ prilivi iz finansijskih aktivnosti (sukuk)		18.893	(18.893)
NETO NOVČANI TOK IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		23.698	(20.351)
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(16.316)	16.165
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		417.960	401.795
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	15	401.644	417.960

Napomene na stranama 31 do 120 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Opći podaci

Bosna Bank International d.d. je osnovana 19. oktobra 2000. godine kao prva banka u Bosni i Hercegovini koja radi na principima Islamskog bankarstva.

Dana 13. marta 2002. godine Banka je stekla dozvolu za domaće platne transakcije od Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, u novembru iste godine Banka je dobila licencu za osiguranje depozita.

Glavna djelatnost Banke uključuje pružanje slijedećih bankarskih usluga:

1. finansiranje pravnih i fizičkih lica,
2. prikupljanje i plasiranje depozita,
3. aktivnosti na međubankarskom tržištu,
4. mjenjačke i
5. ostale bankarske usluge.

Dioničari Banke su:

	31. decembra 2024.		31. decembra 2023.	
	Iznos	%	Iznos	%
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija	50.031	45,46	50.031	45,46
Abu Dhabi Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	30.014	27,27	30.014	27,27
Dubai Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	30.014	27,27	30.014	27,27
Ukupno	110.059	100,00	110.059	100,00

Sjedište Banke je na adresi Trg Djece Sarajeva bb, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

Zaposleni

Na dan 31. decembra 2024. godine Banka je imala 423 zaposlena (2023.godine: 422 zaposlenih).

1. Opći podaci (nastavak)

Nadzorni odbor

Predsjednik	Abdul Aziz Ahmed Al Mheiri
Zamjenik predsjednika	Abdulla Al Shehhi
Član	Mohammad Umair Husain
Član	Mohamed Abdelrahim Sharaf Abdelmonem,
Član	Nedim Haverić

Odbor za reviziju

Predsjednik	Zamir Bukhari
Zamjenik predsjednika	Badar Uz Zaman Ahmed
Član	Prof. Dr. Azra Zaimović

Šerijatski odbor

Predsjednik	Dr. Husein ef. Kavazović
Zamjenik predsjednika	Dr. Nedham Al-Yaqoobi
Član	Dr. Šukrija Ramić
Član	Saleh Michael Gassner
Član	Dr. Muhammad Amin Ali Qattan

Uprava

Predsjednik Uprave	Alek Bakalović
Član Uprave	Azra Hadžiomerađić
Član Uprave	Ibro Osmanović od 12.10.2023
Član Uprave	Jasmina Dobrača
Član Uprave	Hrvoje Lovrić od 12.10.2023

Sekretar Banke

Salih Purišević do 18.04.2024.
Elvira Radeljaš od 15.07.2024.

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine („FBIH“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji FBIH, Zakonu o bankama FBIH i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo FBIH donesenim na osnovu spomenutih zakona.

Zakon o računovodstvu i reviziji FBIH propisuje pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“). Društva sastavljaju i objavljuju svoje finansijske izvještaje u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima („MRS“), njihovim dopunama i tumačenjima („Tumačenja standarda“), te Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“) i njihovim dopunama i tumačenjima („Tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja“) koje je izdao Odbor za Međunarodne standarde („IASB“ ili „Odbor“), koji su prevedeni i objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika u Federaciji (prema ovlasti Komisije za računovodstvo Bosne i Hercegovine, broj 2-11/06).

Zakon o bankama FBIH propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa prethodno spomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji FBIH, zakonom o Bankama FBIH, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.

Priloženi finansijski izvještaji prezentirani su u obliku propisanom Pravilnikom o sadržaju i obliku finansijskih izvještaja za banke i druge finansijske institucije (Službeni glasnik Federacije Bosne i Hercegovine, broj 81/21,102/22 i 99/23).

Agencija za bankarstvo FBIH je usvojila Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Odluka“), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine i koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz izračuna ispravki vrijednosti za kreditne gubitke zbog primjene minimalnih stopa koje su propisane Odlukom, a koje nisu zahtijevane MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“). Odluka ima utjecaj i na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (stečena materijalna imovina čije je vrednovanje u djelokrugu drugih relevantnih MSFI).

Banka je u skladu sa odredbama Odluke na dan 31. decembra 2024. godine formirala veće ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u iznosu od 7.697 hiljada BAM u odnosu na iznos izračunom koji je rezultat internog modela Banke, prema zahtjevima MSFI 9 (2023.g.: veće za 11.109 BAM). Navedena razlika proizašla je iz sljedećih razloga:

- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 23. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 1 – razlika u iznosu od 3.425 hiljada BAM (2023.g.: 2.335 hiljada BAM).
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 24. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 2 – razlika u iznosu od 5.230 hiljada BAM (2023.g.: 4.049 hiljada BAM).
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 25. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 3 (nekvalitetnu imovinu) – razlika u iznosu od 958 hiljada BAM (2023.g.: 4.725 hiljada BAM), od čega se cjelokupan iznos odnosi na izloženosti koje su obezbjeđene prihvatljivim kolateralom;

Većim razlikama između FBA i metodologija doprinijele su i povećane minimalne stope za finansiranje, koje su ostvarile značajan rast na osnovu Odluke FBA o privremenim mjerama za smanjenje rizika od rasta kamatnih stopa.

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)

- otpis bilansne izloženosti dvije godine nakon što je Banka knjigovodstveno evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i istu proglasila u potpunosti dospjelom u ukupnom iznosu 26.085 hiljada BAM (2023.g.: 18.710 hiljada BAM).

U skladu sa članom 32. Odluke, Banka je priznala stečenu imovinu u iznosu od 165 hiljada BAM (2023.g.- 120 hiljada BAM), što je za 5.863 hiljade BAM (2023.g.: 5.842 hiljada BAM) niže u odnosu na fer vrijednost te imovine utvrđenu od strane internih ovlaštenih sudskih procjenitelja (Napomena 3.6 i 19).

Navedena razlika nastala je po osnovu imovine:

- koja je stečena u posljednje tri godine u iznosu od 5.007 hiljada BAM (2023.g.: 4.323 hiljada BAM),
- koja je stečena u periodu dužem od tri godine u iznosu od 856 hiljada BAM (2023.g.: 1.519 hiljada BAM).

Prethodno opisane razlike između zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u FBiH i zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem koristeći metodologiju Banke korištenu za izvještavanje po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja imale su za rezultat sljedeće efekte*:

	31.12.2023. MSFI	Efekti FBA odluke	31.12.2023.
Imovina	1.554.475	(10.532)	1.543.943
Obaveze	1.357.295	577	1.356.718
Kapital	198.334	(11.109)	187.225

	31.12.2024. MSFI	Efekti FBA odluke	31.12.2024.
Imovina	1.658.359	(7.003)	1.651.356
Obaveze	1.436.828	694	1.437.522
Kapital	221.531	(7.697)	213.834

	Finansijski rezultat prije oporezivanja za godinu koja je završila 31.12.2024. ukoliko bi se koristila MSFI metodologija	Finansijski rezultat prije oporezivanja za godinu koja je završila 31.12.2023. ukoliko bi se koristila MSFI metodologija
Finansijski rezultat prije oporezivanja	36.819	14.907

* Napomena: pozitivna cifra predstavlja povećanje vrijednosti, a negativna smanjenje vrijednosti

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)

Ovi finansijski izvještaji su pripremljeni na osnovu historijskih troškova, osim ako nije drugačije navedeno u računovodstvenim politikama navedenim u tekstu.

2.1 Funkcionalna valuta i prezentiranja

Finansijski izvještaji prezentovani su u konvertibilnim markama („BAM“), koja je funkcionalna valuta. Iznosi su zaokruženi na najbližu hiljadu (ako drugačije nije navedeno). Centralna Banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka“ ili „CBBiH“) provodi politiku kursa na principu „valutnog odbora“ prema kojem je BAM vezana za EUR u odnosu 1:1,95583 koji je korišten kroz 2024. i 2023. godinu. Očekuje se da će se ovaj princip zadržati i u doglednoj budućnosti.

2.2 Koncept vremenske neograničenosti poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, što podrazumijeva da će Banka nastaviti sa poslovnim aktivnostima u predvidivoj budućnosti, te biti sposobna realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

2.3 Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine zahtjeva od Uprave donošenja prosudbi, procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu računovodstvenih politika i objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena. Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene te eventualno u budućim periodima ako utiču i na njih. Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosudbama u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima objavljene su u Napomeni 3 i 4.

2.4 Strane valute

Sredstva i obaveze izražene u stranim valutama su preračunate u konvertibilne marke po zvaničnom srednjem kursu Centralne Banke Bosne i Hercegovine na posljednji datum izvještajnog perioda.

Monetarne stavke izražene u stranim valutama preračunavaju se po kursu važećem na datum izvještavanja. Ukoliko postoji više kurseva, koristi se terminska stopa prema kojoj bi budući novčani tokovi po osnovu te transakcije ili stanja mogli biti izmireni, a u slučaju da su isti nastali. Nemonetarne stavke mjerene po historijskom trošku izražene u stranoj valuti preračunate su po kursu važećem na datum prvobitnog priznavanja.

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)

2.5 Strane valute

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u izvještaju dobiti i gubitka.

Sve pozitivne i negativne kursne razlike prikazane u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti su prikazane u neto iznosu unutar odgovarajuće stavke.

Kursevi koji se koriste u finansijskim izvještajima su zvanični kursevi utvrđeni od strane Centralne Banke BiH. Na dan 31. decembra srednji kursevi su sljedeći:

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Kurs	BAM	BAM
USD	1,872683	1,769982
EUR	1,95583	1,95583

2.5 Definicije

Pojmovi Islamskog bankarstva korišteni u finansijskim izvještajima imaju značenje kako slijedi:

Murabaha

Ovim ugovornim odnosom Banka prodaje robu ili neku drugu imovinu, koju je prethodno kupila od partnera uz unaprijed ugovorene specifične uslove. Prodajna cijena uključuje trošak nabavke i dogovoreni profit.

Musharaka

Ovim ugovornim odnosom Banka i njen partner, ulažu sredstva u postojeći ili novi projekt, ili vlasništvo nad određenom imovinom, bilo stalno ili privremeno koje će na kraju u potpunosti preći na partnera. Ostvareni profit se dijeli prema ugovoru, a gubitak se dijeli u skladu sa relativnim iznosom udjela u projektu.

Wakala

Ugovorni odnos između dvije strane gdje jedna od strana osigurava određena sredstva agentu, koji ta sredstva ulaže u skladu s odredbama ugovora uz naknadu (koja se određuje kao fiksni iznos ili postotak od iznosa ulaganja). Agent je obavezan odmah izvršiti povrat sredstava u slučaju nepridržavanja ugovornih obaveza, nemara ili drugog oblika kršenja odredbi ugovora.

Ijara

Ijara je ugovorni odnos po kojem Banka kupuje određenu nekretninu ili opremu te istu iznajmljuje klijentima.

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)

2.5 Definicije

Sukuk

Certifikati koji su jednake vrijednosti i predstavljaju zajedničke udjele u vlasništvu novčanih potraživanja po osnovu prodaje postojeće imovine, ili u vlasništvu potraživanja po osnovu zaliha ili u vlasništvu imovine partnerskih društava. U svim ovim slučajevima, vlasnici Sukuka su vlasnici njihovih zajedničkih udjela u novčanim potraživanjima, ili potraživanjima po osnovu zaliha ili imovini partnerstava.

2.6 Usvajanje novih i revidiranih standarda

2.6.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu

Sljedeće nove izmjene postojećih standarda koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) i usvojilo Udruženje računovođa, revizora i finansijskih radnika Federacije Bosne i Hercegovine bili su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje:

Standard	Opis
Izmjene MSFI 16	Izmjene kojima se pojašnjava kako prodavatelj – najmoprimac naknadno mjeri transakcije prodaje i povrata najma – izdate u septembru 2022 godine.
Izmjene MRS-a 1	Klasifikacija duga s ugovorima – izdan u januaru 2020, izmijenjen u julu 2022 i oktobru 2022.
Izmjene MRS-a 7 i MSFI 7	Finansijski aranžmani dobavljača - objavljen u maju 2023

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Banke.

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)

2.6.2. Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan odobrenja ovih finansijskih izvještaja bili su objavljeni sljedeći novi standardi i izmjene postojećih standarda te tumačenja, ali još nisu stupili na snagu:

Standard	Naziv	Datum stupanja na snagu
Izmjene MRS-a 21	Nemogućnosti razmjene - objavljeno u augustu 2023.	1. januara 2025.
MSFI 18	Prezentacija i Objave u finansijskim izvještajima (objavljen u aprilu 2024.)	1. januara 2027.
MSFI 19	Zavisna društva bez javne odgovornosti: Objave (objavljen u maju 2024.)	1. januara 2027.
Izmjene i dopune MSFI-ja 10 i MRS 28	Izmjene vezano za prodaju ili unos u imovini između investitora i pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata - objavljeno u septembru 2014.	Odgođeno na neodređeno vrijeme

Banka je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Banka smatra da usvajanje prethodno navedenih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja neće dovesti do značajnih promjena u finansijskim izvještajima Banke u budućim periodima.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

3.1. Neto prihod od finansiranja i ulaganja

Neto prihod od finansiranja predstavlja udio Banke u prihodima koji su generisani investiranjemsredstava klijenata koje je Banka dala na raspolaganje nakon odbitka troškova vezanih za prikupljanje sredstava koja su investirana.

Murabaha i Wakala

Prihod se priznaje tokom vremena trajanja ugovora uzimajući u obzir efektivnu stopu prinosa.

Musharaka i Ijara

Prihod se obračunava upotrebom metode efektivne stope prinosa na opadajući iznos glavnice.

U skladu s principima Islamskog bankarstva, sredstva koja klijent drži na tekućim i depozitnim računima kod Banke mogu se koristiti kao jedan od izvora finansiranja Musharaka projekata, a troškovi vezani uz te depozitne račune se prikazuju kao troškovi Musharaka transakcija.

Sukuk

Prihodi se obračunavaju tokom vremena trajanja instrumenta a prema uslovima Sukuka.

Po šerijatskim propisima, Banka ne smije ostvarivati prihode od zatezne kamate. Svi ostvareni penali se izdvajaju u dobrotvorne svrhe.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.2 Prihodi i troškovi od naknada i provizija

Naknade i provizije se iskazuju po obračunskoj osnovi po pružanju usluge klijentu. Prihod od naknada i provizija podrazumijeva sve prihode ostvarene pružanjem usluga klijentima Banke.

Prihode od naknada čine prihodi po osnovu unutrašnjeg i međunarodnog platnog prometa, prihodi od naknada po vanbilansnim poslovima, brokersko-dilerskim poslovima i slično.

Rashode od naknada čine rashodi naknada koje Banka plaća CB BiH za poslove unutrašnjeg platnog prometa, troškovi SWIFT-a, troškovi kartičnog poslovanja, Agencije za osiguranje depozita i druge slične naknade. Troškovi po naknadama i provizijama se priznaju u periodu na koji se odnose.

3.3 Operativni najam

Od prvog dana trajanja najma, najmoprimac priznaje imovinu s pravom korištenja i obavezu po osnovu najma. Od prvog dana trajanja najma, najmoprimac imovinu s pravom korištenja mjeri po trošku.

Trošak imovine s pravom korištenja uključuje:

- iznos početno mjerene obaveze po osnovu najma,
- sva plaćanja po osnovu najma izvršena na ili prije prvog dana trajanja najma, umanjeno za eventualne primljene podsticaje u vezi s najmom;
- sve početne direktne troškove koje je stvorio najmoprimac; i
- procjenu troškova koje će najmoprimac stvoriti prilikom demontaže i uklanjanja predmetne imovine, obnavljanja lokacije na kojoj se imovina nalazi ili vraćanja imovine u stanje kakvo iziskuju uslovi sporazuma o najmu.

Na prvi dan trajanja najma, najmoprimac obavezu po osnovu tog najma mjeri po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi s najmom koja nisu izvršena na taj dan. Ta plaćanja se diskontuju po profitnoj stopi sadržanoj u najmu

Nakon prvog dana trajanja najma, Banka obavezu po osnovu najma mjeri tako da:

- (a) povećava knjigovodstvene vrijednosti kako bi se uzela u obzir profitna marža na obavezu po osnovu najma;
- (b) umanjuje knjigovodstvene vrijednosti kako bi se uzela u obzir izvršena plaćanja po osnovu najma; i
- (c) ponovno mjeri knjigovodstvene vrijednosti kako bi se uzele u obzir sve eventualne ponovne procjene ili promjene najma.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.3 Operativni najam (nastavak)

Godišnji trošak najma predstavlja iznos amortizacije predmeta najma i trošak profitne marže po finansijskoj obavezi.

Diskontna stopa je definisana kao profitna marža koju bi najmoprimac platio za posudbu sredstava po sličnim uslovima, sa sličnim osiguranjem plaćanja potrebnih za nabavku imovine u sličnom ekonomskom okruženju. Diskontnu stopu Banka će ponovo procjenjivati tokom perioda trajanja najma, ukoliko je došlo do promjene uslova iz ugovora o najmu ili ukoliko postoji ekonomski poticaj za korištenjem opcije kupnje.

Banka je izabrala da koristi izuzeća koja su predviđena standardom, na ugovore o zakupu koji se završavaju u roku od 12 mjeseci od inicijalne primjene te za koje ne postoji opcija produženja, kao i na ugovore o zakupu poslovnih prostora i opreme koji se smatraju sredstvima male vrijednosti.

3.4 Porez na dobit

Poreski rashod iz osnova poreza na dobit je zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza. Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer isključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum bilansa.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze.

Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine procjenjuje se na datum bilansa i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

3.5. Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima novac i novčani ekvivalenti obuhvataju stanja sa rokom dospjeća kraćim od 90 dana od dana pribavljanja, uključujući i novac i novčana sredstva koja nisu pod ograničenjima CBBH, ostale prihvatljive vrijednosne papire, i pozajmice date bankama. U izvještaju o finansijskom položaju Banke, novčana sredstva predstavljaju novčana sredstva u domaćoj i stranim valutama u trezoru i blagajnama Banke, sredstva na računima rezerve kod CBBH.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti

Klasifikacija i mjerenje finansijskih instrumenata

Banka je izvršila klasifikaciju finansijskih instrumenata u sljedeće kategorije:

- Finansijska imovina po amortizovanom trošku,
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit,
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak,
- Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i
- Finansijske obaveze po amortizovanom trošku.

a) Finansijska imovina

Finansijska imovina - početno priznavanje i naknadno mjerenje/Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka

Data finansiranja se početno priznaju u visini datih novčanih sredstava. Banka priznaje finansijsku imovinu u svom izvještaju o finansijskom položaju samo kada postaje strana u ugovornim odredbama instrumenta i na osnovu toga ima zakonsko pravo na primitak novca.

Banka je identifikovala sljedeće poslovne modele:

- Poslovni model čiji je cilj naplata ugovorenih novčanih tokova,
- Poslovni model čiji je cilj naplata ugovorenih novčanih tokova i prodaja,
- Svi poslovni modeli sa ostalim strategijama, uključujući i poslovni model držanja za trgovanje.

U zavisnosti od odabranog poslovnog modela koji se primjenjuje, zavisi i način mjerenja finansijske imovine.

Na bazi odabira poslovnih modela i testa novčanih tokova glavnice i profitne marže, sadrže su tri glavne kategorije mjerenja za finansijsku imovinu:

- amortizovani trošak (AT),
- fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD) i
- fer vrijednost kroz dobit ili gubitak (FVBU).

Da li će se finansijska imovina klasificirati kao vrednovanje po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti, određeno je poslovnim modelom i kriterijem novčanog toka (SPPI). Pod pretpostavkom da je kriterij SPPI-a zadovoljen, procjena poslovnog modela će biti ključni okidač za način mjerenja finansijske imovine. Ako finansijska imovina ne zadovoljava kriterij SPPI, klasificira se kao FVBU neovisno o poslovnom modelu. Banka svoj poslovni model upravljanja portfolijem definira sa ciljem naplate ugovorenih novčanih tokova, gdje se pojedini finansijski instrumenti mjere po amortizovanom trošku, a izuzetno od toga po fer vrijednosti u slučaju nezadovoljenja SPPI testa.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti

1) Finansijska imovina koja se vrednuje po amortizovanom trošku

Finansijska imovina se mjeri po amortizovanom trošku za instrumente duga ako su ispunjena oba navedena uslova:

- finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi i
- ugovornim uslovima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate/ marže na glavnici.

Banka priznaje sljedeću imovinu po amortizovanoj vrijednosti:

- Novac i novčana sredstva,
- Plasmani bankama,
- Finansiranje klijenata
- Sukuk i
- Ostala finansijska imovina.

Amortizovana vrijednost se odnosi na iznos po kome je inicijalno priznat neki finansijski instrument, umanjen za sve otplate glavnice, i uvećan za obračunatu profitnu maržu, odnosno iznos po kome je priznato neko finansijsko sredstvo, umanjen za otpisani dio gubitaka po osnovu umanjenja vrijednosti. Obračunata profitna marža uključuje amortizaciju troškova transakcije koji se razgraničavaju nakon inicijalnog priznavanja, te amortizaciju svih premija ili diskonta do iznosa na datum dospjeća, korištenjem metode efektivne profitne marže. Obračunata razgraničena profitna marža i obračunati razgraničeni troškovi, uključujući amortizovane diskonte i premije (kao i odgođene naknade, ukoliko takve postoje), nisu prikazani odvojeno i uključeni su u knjigovodstvene vrijednosti odnosnih stavki u izvještaju o finansijskom položaju (bilans stanja).

Metoda efektivne profitne marže je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine ili finansijske obaveze, u periodu kada su stvarno nastali, kako bi se postigla konstantna periodična profitna marža (efektivna marža) za knjigovodstveni iznos. Efektivna marža je profitna marža koja tačno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja ili prihode kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili gdje je to moguće kraćeg perioda, do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili finansijske obaveze. Efektivna profitna marža diskontuje novčane tokove instrumenata, varijabilne profitne marže do datuma narednog utvrđivanja iznosa profitne marže, osim u slučaju premija ili diskonta koji odražavaju raspon finansiranja klijenata po promjenljivoj profitnoj marži specificiranoj u instrumentu profitne marže, ili u slučaju postojanja ostalih promjenljivih iznosa koji nisu izmijenjeni u skladu sa stopama na tržištu. Takve premije ili diskonti se amortizuju tokom čitavog očekivanog vijeka trajanja instrumenata. Obračun uključuje sve naknade plaćene ili primljene između ugovornih strana koje čine sastavni dio efektivne profitne marže.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti

2) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Finansijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba navedena uslova:

- finansijsku imovinu držati unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut naplatom ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine i
- ugovornim uslovima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate/ marže na glavnice.

Banka po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit vrednuje vlasnička ulaganja.

3) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Svi instrumenti kapitala klasifikovani su u kategoriju FVBU, osim u slučaju kada Banka odluči da prizna ovakav finansijski instrument kroz FVOCI opciju. Za ovakve finansijske instrumente poslovni model nije relevantan, jer instrumenti kapitala u startu ne zadovoljavaju SPPI test (nema plaćanja kamate/profitne marže i glavnice).

Svi efekti vrednovanja instrumenata kapitala kroz FVOSD opciju, kao i efekti prestanka priznavanja instrumenta kapitala, se odražavaju na pozicijama ostalog sveobuhvatnog rezultata (revalorizacione rezerve) i nikada, čak ni nakon prestanka priznavanja sredstva, se ne prenose na bilans uspjeha. Jedino se efekti dividende, ovako klasifikovanih instrumenata kapitala, priznaju direktno kroz pozicije bilansa uspjeha.

FVOSD opcija se može primijeniti samo u slučaju da instrumenti kapitala nisu namijenjeni trgovanju.

Svi instrumenti kapitala klasifikovani su u kategoriju FVBU. Instrument klasifikovan u FVBU, mora da se vrednuje po fer vrijednosti (nabavna vrijednost je jedino dozvoljena ukoliko se „dokaže“ da je ona aproksimacija fer vrijednosti). Banka ima definisanu Metodologiju vrednovanja vrijednosnih papira namijenjenih trgovanju.

Principi mjerenja fer vrijednosti finansijske imovine i obaveza po fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti i finansijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak je njihova kotirana tržišna cijena na datum bilansa, bez umanjenja za troškove prodaje. Ukoliko tržište za finansijsku imovinu nije aktivno (i za vrijednosne papire koji ne kotiraju) ili ako se, zbog drugih razloga, fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi temeljem tržišne cijene, Banka utvrđuje fer vrijednost korištenjem tehnike procjene. One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama pogodbe između informisanih i spremnih strana, pozivanje na druge u suštini slične instrumente, analizu diskontovanih novčanih tokova pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta i što je manje moguće oslanjajući se na specifičnosti subjekta.

Kod primjene metode diskontovanog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi se temelje na najboljoj procjeni rukovodstva, a diskontna je tržišna stopa važeća na datum bilansa za finansijske instrumente sa sličnim uslovima. Kod upotrebe cjenovnog modela, koriste se tržišno povezane veličine važeće na datum bilansa.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Na dan 31.12.2024. godine mjerenje umanjenja vrijednosti je definisano Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka koji je usklađen sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka. Program pokriva finansijsku imovinu vrednovanu metodom amortizovanog troška i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, te povezane vanbilansne izloženosti, a posebno:

- Bilansne izloženosti:
 - Finansiranje klijenata,
 - Sukuk
 - Prekoračenja/tekući računi, revolving linije finansiranja klijenata/linije finansiranja,
 - Prisilna potraživanja (npr. potraživanja koja nastaju po osnovi akreditiva, garancija i sl.).

- Vanbilansne izloženosti:
 - Garancije,
 - Akreditivi,
 - Neiskorišteni iznosi revolving linija finansiranja klijenata /linija finansiranja/ (npr. prekoračenja po tekućem računu, druge revolving linije, neiskorištena, a odobrena finansiranja i sl.).

Obračun očekivanih kreditnih gubitaka na dan 31.12.2024. godine je obuhvatao sljedeće portfolije:

- Izloženosti fizičkim licima,
- Izloženosti pravnim licima (uključujući i SME klijente),
- Izloženosti bankama i ostalim finansijskim institucijama,
- Izloženosti prema državi, državnim institucijama, općinama i sl.,
- Sukuk
- Ostala potraživanja (uključuje sve što je u opsegu MSFI 9 kategorija, a nije ranije navedeno).

Banka priznaje rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za finansijsku imovinu. Banka na svaki datum izvještavanja za finansijski instrument mjeri rezervacije za umanjenje vrijednosti u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima tokom vijeka trajanja instrumenta ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik tog finansijskog instrumenta znatno povećao. Rezervacije za umanjenje vrijednosti se obračunavaju grupno na nivou portfolija i na individualnoj osnovi. Na značajne pojedinačne plasmane se procjena očekivanih kreditnih gubitaka na individualnom nivou vrši ukoliko zadovoljavaju status neispunjenja obaveza, dok se ostatak portfolija procjenjuje kolektivno. Individualni značajni plasmani su plasmani čija je izloženost prelazila 100.000 BAM za pravna lica i 50.000 BAM za fizička lica i koji su klasifikovani kao problematična imovina.

Umanjenje vrijednosti na grupnoj osnovi Banka primjenjuje za:

1. Izloženosti koje ne zadovoljavaju status neispunjavanja obaveza,
2. Izloženosti koje zadovoljavaju status neispunjavanja obaveza, ali nisu pojedinačno značajne (posebne rezervacije za gubitke od finansiranja).

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Banka status neispunjavanja obaveza utvrđuje na nivou klijenta za sve izloženosti. Na temelju statusa neispunjavanja obaveza, te pojedinačnoj značajnosti izloženosti, Banka primjenjuje različite pristupe mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka (pojedinačna ili grupna procjena) koji rezultiraju jednom od sljedeće tri vrste rezervisanja/ ispravke vrijednosti:

- Izloženost je u statusu neispunjavanja obaveze te je pojedinačno značajna (Nivo kreditnog rizika 3) - Posebne rezervacije za kreditne gubitke na pojedinačnoj osnovi. Mjerenje umanjenja vrijednosti bazirano na pojedinačnoj procjeni pojedine izloženosti - uzimajući u obzir očekivane buduće novčane tokove kroz nekoliko različitih scenarija.
- Izloženost je u statusu neispunjavanja obaveze, ali nije pojedinačno značajna (Nivo kreditnog rizika 3) - Posebne rezervacije za kreditne gubitke na grupnoj osnovi. Mjerenje umanjenja vrijednosti za pojedinačno neznačajne izloženosti gdje je identificiran događaj gubitka - uzimajući u obzir procjenu umanjenja vrijednosti portfolija imovine sa sličnim karakteristikama, na bazi formule, a ne preko individualnih projekcija novčanih tokova.
- Izloženost nije u statusu neispunjavanja obaveze (Nivo kreditnog rizika 2 i Nivo kreditnog rizika 1) - Opće rezervacije za očekivane kreditne gubitke. Ispravka vrijednosti za očekivane gubitke se za izloženosti razlikuju u zavisnosti da li je procjena gubitaka na dvanaestomjesečnom nivou (Nivo kreditnog rizika 1) ili na cjeloživotnom nivou (Nivo kreditnog rizika 2).

U skladu sa zahtjevima standarda, kao i sa svojim sistemom upravljanja rizicima, Banka je na dan 31.12.2024. godine vršila podjelu svoje izloženosti/ klijenata na faze u smislu pripadajućeg nivoa rizika, i to:

Nivo kreditnog rizika 1 - sve nove izloženosti/ klijenti svoj početak imaju u Nivo kreditnog rizika 1, osim POCI imovine, što uključuje i sve izloženosti/ klijente koji nisu obuhvaćeni kriterijima za Nivo kreditnog rizika 2, Nivo kreditnog rizika 3 i POCI. Banka za ova potraživanja priznaje očekivane kreditne gubitke na dvanaestomjesečnom nivou (izračun očekivanih gubitaka na dvanaestomjesečnom nivou). Banka u Nivo kreditnog rizika 1 uključuje i izloženosti sa niskim rizikom i to:

- a) izloženosti prema Centralnoj banci Bosne i Hercegovine,
- b) izloženosti prema Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, Vladi Republike Srpske i Vladi Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, i
- c) izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga raspoređena u stepen kreditnog kvaliteta 1 ili 2 (uključujući Sukuk).

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Nivo kreditnog rizika 2 – izloženosti/ klijenti za koje je evidentirano značajno povećanje kreditnog rizika u odnosu na trenutak odobravanja, a ne postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti. Banka za ova potraživanja priznaje očekivane kreditne gubitke po osnovu LEL (Izračun očekivanih gubitaka na cjeloživotnom nivou).

Uvjeti za prelazak u Nivo kreditnog rizika 2 su:

- kašnjenje klijenta duže od 30 dana;
- evidentirana blokada računa duža od 7 dana tokom prethodnih 12 mjeseci;
- klijenti koji se nalaze na listi posmatranje EW3 u skladu sa Procedurom ranih upozoravajućih signala;
- klijenti kod kojih je evidentiran finansijski rejting C2 i niže i isti je potvrđen ukupnim rejtingom C2 i niže. Izuzetak su klijenti kod kojih su odobrena projektna finansiranja i
- ostali pokazatelji povećanja rizika definisani Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka Banke.

Nivo kreditnog rizika 3 – izloženosti/ klijenti za koje postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti. Banka u nivo kreditnog rizika 3, tj. u status neizmirenja obaveza raspoređuje izloženosti kada je ispunjen jedan ili oba od sljedećih uslova:

- a) dužnik kasni sa otplatom dospjelih obaveza duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu,
- b) Banka smatra izvjesnim da dužnik neće u potpunosti izmiriti svoje obaveze prema Banci u skladu sa pokazateljima povećanja rizika definisanim Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka.

POCI - Banka je utvrdila sljedeće kriterije za utvrđivanje *POCI* imovine:

- a) da se radi o izloženosti koja je raspoređena u nivo kreditnog rizika 3 a kojoj se vrši značajna modifikacija,
- b) da se radi o finansijskoj imovini kupljenoj uz ekonomski gubitak (diskont) veći od 5% neto knjigovodstvene vrijednosti, osim u slučajevima da prodavac prodaje finansijsku imovinu u slučajevima koji nisu povezani sa kreditnim rizikom
- c) da se radi o kupljenoj finansijskoj imovini ili refinansiranju izloženosti (djelimičnoj ili potpunoj) koja je u drugoj banci bila raspoređena u nivo kreditnog rizika 3.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Za Nivo kreditnog rizika 1 i Nivo kreditnog rizika 2 Banka ima definisan jedan scenario dok za Nivo kreditnog rizika 3 i POCI Banka koristi dva scenarija vjerovatnoće definisana u skladu sa Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka.

Način ECL izračuna na dan 31.12.2024. godine je prikazan u nastavku a ključni elementi istog su:

- PD parametar se može interpretirati kao vjerojatnost da će pojedina transakcija u datom vremenskom periodu ispuniti definiciju statusa neispunjavanja obaveza ili drugim riječima, da će na pojedinačnoj razini biti identificiran događaj gubitka. PD se procenjuje migracionim matricama korištenjem Markovljevog lanca koji pokazuje kretanje potraživanja iz *performing* podgrupe u *default* podgrupu u okviru definisanog historijskog perioda. Obračun PD-a se vršio mjesečno. Za izloženosti na Nivou kreditnog rizika 1 primjenjuje se 12-mjesečni PD za obračun očekivanog gubitka (EL) za 36 mjeseci, a za Nivo kreditnog rizika 2 cjeloživotni PD za obračun tzv. lifetime očekivanog gubitka (LEL).
- LGD je od 1.1.2020. godine LGD definisan kao fiksna vrijednost zasnovana na Odluci Agencije, i to:
 - a) 45% za izloženosti obezbijedene prihvatljivim kolateralom,
 - b) 75% za izloženosti koji nisu obezbijedene prihvatljivim kolateralom
- EAD predstavlja procjenu knjigovodstvene vrijednosti u trenutku defaulta, uzimajući u obzir specifičnosti ugovorenih novčanih tokova kao i moguća dodatna povlačenja vanbilansnih izloženosti u vremenu prije defaulta. Maksimalni period koji Banka uzima u obzir prilikom procjene očekivanih kreditnih gubitaka je maksimalni ugovorni period tokom koga je Banka izložena kreditnom riziku. Banka vrši podjelu na osigurani i neosigurani EAD.

Mjerenje umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi zahtijeva procjenu parametara na statističkoj osnovi sa prilagođavanjem za buduće informacije. Parametar rizika PD i LGD na 31.12.2024. računat je za svaku homogenu skupinu na cjeloživotnom nivou tj. najvećom ročnosti pojedine homogene grupe korištenjem historijskih podataka te prilagođavanjem za očekivane buduće gubitke.

Imajući u vidu veličinu i kompleksnost Banke, tržišne prakse u regionu u pogledu uključivanja budućih informacija, kao i odredbe razumnog troška i napora, Banka je prilagodbu za buduća kretanja aplicirala na risk parametar PD – vjerovatnoća defaulta.

Banka je prilikom definisanja makroekonomskih faktora za Retail portfolio koristila pokazatelje BDP - potrošnja stanovništvo i Izvoz, dok su se za Corporate portfolio koristili BDP - potrošnja država, BDP - potrošnja stanovništvo i Indeks potrošačkih cijena.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

U skladu sa analizom kašnjenja u izmirivanju obaveza i indikatora povrata mjerenja-način izračuna ECL-a je definisan kako slijedi:

- Nivo 1 - Banka za potraživanja svrstana u ovu grupu priznaje očekivane kreditne gubitke na dvanaestomjesečnom nivou). Očekivane 12-mjesečne vjerojatnoće su primijenjene na predviđanje EAD i pomnožene sa očekivanim LGD. U slučaju da je izračunati ECL po pojedinačnoj izloženosti manji od minimalnih procenta definisanih Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka primjenjuju se minimalni procenti (izloženosti sa niskim rizikom - 0,1% izloženosti, izloženosti po osnovu finansiranja - 1% izloženosti a za sve ostale izloženosti - 0,5% izloženosti)
- Nivo kreditnog rizika 2 - Banka za ova potraživanja priznaje očekivane kreditne gubitke na cjeloživotnom nivou. Metodologija je slična prethodnoj uključujući korištenje cjeloživotnog PD-ja. Od 1.1.2021. godine u slučaju da je izračunati ECL po pojedinačnoj izloženosti manji od minimalnog procenta definisanog Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti i Internom metodologijom Umanjenja vrijednosti primjenjuje se minimalni procenat kako slijedi izloženosti po osnovu finansiranja - 8% izloženosti a za sve ostale izloženosti - 5% izloženosti.
- Nivo kreditnog rizika 3 -Mjerenje umanjenja vrijednosti bazirano je na pojedinačnoj procjeni pojedine izloženosti - uzimajući u obzir očekivane buduće novčane tokove kroz nekoliko različitih scenarija za pojedinačno značajne izloženosti, dok za izloženosti koje nisu pojedinačno značajne vrši se uzimajući u obzir procjenu umanjenja vrijednosti portfolija imovine sa sličnim karakteristikama, na bazi formule. Od 1.1.2021. godine, u slučaju da je izračunati ECL po pojedinačnoj izloženosti manji od minimalnog procenta definisanog Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka, primjenjuju se sljedeće stope:

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

a) Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom:

Broj	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	25%
3.	od 271 do 365 dana	40%
4.	od 366 do 730 dana	60%
5.	od 731 do 1460 dana	80%
6.	preko 1460 dana	100%

b) Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom:

Broj	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	45%
3.	od 271 do 365 dana	75%
4.	od 366 do 456 dana	85%
5.	preko 456 dana	100%

Odlukom o privremenim mjerama za ublažavanje rizika od rasta kamatnih stopa Agencije za bankarstvo br.U.O.-03-02/22 od 28.09.2022. definisani su minimalni procenti obezvređenja za finansiranja koja ostvaruju značajan rast. Minimalni procenti obezvređenja za finansiranje sa značajnim rastom nivoa kreditnog rizika 1 iznose najmanje 2%, dok ovaj procenat za finansiranje u nivou kreditnog rizika 2 iznosi najmanje 12%. Banka za takvo finansiranje formira umanjeње vrijednosti u skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za ublažavanje rizika od rasta kamatnih stopa dok je na snazi.

Banka je na dan 31. decembra 2024. godine dodatno izvršila ispravku vrijednosti u iznosu od 790 hiljada BAM (31. decembra 2023. - 778 hiljada BAM), pri čemu se 437 hiljada BAM odnosi na pravna lica, a 353 hiljada BAM na fizička lica (31. decembra 2023. - 117 hiljada BAM odnosi se na fizička lica).

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

Proces obračuna rezervi prolazi kroz nekoliko faza. Klasifikacijski prijedlog dobijen sistemski pregleda Sektor za kontrolu rizika i vrši prvi set kontrola. Izvještaj se dalje dostavlja Sektoru za pravna lica i Sektoru za poslovanje sa stanovništvom na procjenu klasifikacije i dostavljanje dokaza o očekivanim budućim novčanim tokovima. Sektor za kontrolu rizika nakon dostavljenih projekcija o očekivanim budućim novčanim tokovima i komentara kreira finalni prijedlog nivoa rezervi i klasifikacije za tekući mjesec.

Sektor finansija radi knjiženje rezervacija umanjena vrijednosti, na osnovu dostavljenog konačnog izvještaja o nivou potrebnih rezervi za tekući mjesec.

Banka priznaje rezervacije za umanjene vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za finansijsku imovinu. Za svaki datum izvještavanja Banka je za finansijsku imovinu dužna izmjeriti rezervacije za umanjene vrijednosti u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima tokom trajanja instrumenta ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik tog finansijskog instrumenta znatno povećao.

Umanjena finansijska imovina klasifikuje se u kategorije, zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospijeca, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate.

Računovodstveni otpis

Za bilansnu finansijsku aktivu koja ispunjava uslove definisane Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka Banka vrši računovodstveni otpis izloženosti dvije godine nakon što je knjigovodstveno evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i istu proglasila u potpunosti dospjelom, osim izloženosti po osnovu finansijskog najma.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada:

- isteknu ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine, ili
- kada prenese finansijsku imovinu odnosno kada su prenosom ispunjeni uslovi za prestanak priznavanja finansijske imovine.

Banka prenosi finansijsku imovinu samo ako :

- prenosi ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ili
- zadržava ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ali pretpostavlja ugovornu obavezu plaćanja novčanih tokova jednom ili više primatelja u određenim transakcijama.

Finansiranje klijenata

Finansiranje klijenata iskazuje se po amortizovanom trošku umanjenom za očekivane gubitke od umanjena vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadivi iznosi.

3. Pregled značajnih računovovnih politika (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

Sukuk finansijski instrumenti

Sukuk finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrijednosti, a zatim se mjere po amortizovanoj vrijednosti korištenjem metode efektivne profitne stope, sa raspodjelom dobiti koja se priznaje na osnovu efektivnog prinosa.

Metod efektivne profitne stope je metoda izračunavanja amortizovanog troška finansijske obaveze i raspodjele dobiti u relevantnom periodu. Efektivna stopa profita je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća gotovinska plaćanja tokom očekivanog vijeka finansijske obaveze, ili, gdje je prikladno, kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Početno priznavanje finansijskih obaveza

Banka će početno priznavati finansijske obaveze po:

- amortizovanom trošku i
- fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Klasifikacija finansijskih obaveza

Banka klasifikuje sve finansijske obaveze kao naknadno mjerene po amortizovanom trošku, osim finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Takve obaveze trebaju se naknadno mjeriti po fer vrijednosti.

Pri početnom priznavanju, Banka će neopozivo odrediti finansijsku obavezu mjerenu po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak bez obzira što bi na taj način mogli nastati novi podaci koji utiču na njene finansijske izvještaje.

Reklasifikacija finansijske imovine i finansijskih obaveza

Banka radi reklasifikaciju finansijske imovine samo kada mijenja svoj poslovni model za upravljanje finansijskom imovinom.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu ili njen dio:

- kada dužnik podmiri obavezu (ili njen dio) plaćanjem obično novcem, dobrima ili uslugama; ili
- kada je dužnik zakonski oslobođen odgovornosti za obavezu (ili njen dio) pravnim postupkom.

Reklasifikacija finansijske imovine i obaveza

Od 01.01.2021. godine Banka nije vršila reklasifikaciju svojih finansijskih sredstava nakon inicijalnog priznavanja.

3. Pregled značajnih računovovnih politika (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

b) Finansijske obaveze (nastavak)

Specifični finansijski instrumenti

Plasmani bankama (Murabaha)

Murabaha poslovi su investicije u kupoprodaju trgovačke robe koja se priznaje kao plasmani sa drugim bankama. Razlika između kupovne i prodajne cijene se smatra stopom povrata na investicije i obračunava se tokom trajanja kupoprodajnog ugovora koristeći se primjenom metode stvarnog prinosa. Ove investicije se klasifikuju kao finansijski instrumenti i iskazuju se po amortizovanom trošku. Sve druge kupovine i prodaje investicija se priznaju na dan trgovine, dan kad se Banka obavezala da kupi ili proda sredstva.

Vlasnički udjeli

Vlasnički udjeli se klasifikuju kao raspoloživi za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti, u kojem slučaju vlasnički udjeli se iskazuju po trošku umanjenom za bilo kakvo umanjenje vrijednosti.

Uzeti zajmovi

Uzeti zajmovi na koje se plaća profitna marža inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Naknadno vrednovanje provodi se po amortizovanom trošku i svaka razlika između primitaka (umanjenih za transakcijske troškove) i iznosa koji se plaća po dospelju priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tokom perioda trajanja zajma, na temelju efektivne stope prinosa.

Obaveze prema bankama i klijentima

Obaveze prema bankama i klijentima su klasifikovane kao ostale obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne stope prinosa.

Preuzeti kolaterali

Preuzeti kolaterali predstavljaju finansijska i nefinansijska sredstva koje Banka stekne u procesu izmirenja finansiranja klijenata u kašnjenju. Ova sredstva se inicijalno priznaju po fer vrijednosti po sticanju i uključuju se u stavke nekretnine i oprema, ostala sredstva ili zalihe u sklopu ostalih sredstava, u zavisnosti od njihove prirode i namjere Banke kada je riječ o povratu ovih sredstava, a naknadno se ponovo mjere i prikazuju u skladu sa računovodstvenim politikama namijenjenim za ove kategorije sredstava.

U skladu sa Odlukom Agencije, u slučaju da Banka ne proda stečenu materijalnu imovinu u roku od tri godine od datuma početnog priznavanja iste u knjigama, Banka će njenu vrijednost svesti na 1 BAM.

Dodatno, Banka je internim aktima propisala da će vrijednost stečene imovine umanjivati na način da će nakon isteka prve godine priznati minimalno 10% gubitka, nakon isteka druge godine minimalno 20% gubitka, dok se preostalih 70% priznaje najkasnije u trećoj godini.

3. Pregled značajnih računovovnih politika (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

Obaveze na osnovu finansiranja klijenata

Banka izdaje finansijske garancije. Finansijske garancije predstavljaju neopozive garancije koje garantuju naplatu u slučaju da klijent ne može da ispuni svoje obaveze prema trećoj strani i nose jednaku količinu kreditnog rizika kao i finansiranje klijenata. Finansijske garancije se inicijalno priznaju po fer vrijednosti, što se obično dokazuje iznosom primljenih naknada. Ovaj iznos se amortizuje na osnovu proporcionalne metode tokom trajanja obaveze.

3.7 Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada:

- Banka ima važeću zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja;
- kada je u većoj mjeri vjerovatno da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava;
- kada se pouzdano može procijeniti iznos obaveze.

Kada postoji veći broj sličnih obaveza vjerovatnoća da se zahtijeva odliv resursa da bi se namirila obaveza se utvrđuje razmatranjem vrste obaveza kao cjeline. Rezervisanje se priznaje čak i kada je mala vjerovatnoća odliva sredstava u odnosu na stavku uključenu u istu vrstu obaveza.

Rezervisanja se mjere po sadašnjoj vrijednosti očekivanih izdataka potrebnih za izmirenje obaveze.

Za vanbilansne obaveze rezervacije se formiraju u sljedećim slučajevima:

- ukoliko postoji događaj koji se desio u prošlosti, za koji postoji sadašnja obaveza plaćanja Banke (poziv na plaćanje, i sl.),
- više od 50% je vjerovatno da će Banka morati izmiriti obaveze i
- ukoliko je moguće pouzdano procijeniti iznos obaveze koja predstavlja gubitak i u jednakom iznosu formirati rezervacije.

3.8 Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Nekretnine u izgradnji iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.8. Nekretnine i oprema (nastavak)

Procijenjene stope amortizacije bile su kao što slijedi:

	2024.	2023.
	%	%
Zgrade	1,3 - 2,0%	1,3 - 2,0%
Računari	20,0 - 33,3%	20,0 - 33,3%
Motorna vozila	15,0 - 15,5%	15,0 - 15,5%
Ostala imovina	7,0 - 33,3%	7,0 - 33,3%

Umanjenja

Na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa tog sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od njene vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

3.9 Nematerijalna imovina

Računarski softver i licence

Stečene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procijenjenog vijeka upotrebe. Izdaci vezani za razvoj i održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

Amortizacija se obračunava na svu nematerijalnu imovinu, osim imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabavke imovine kroz njen procijenjeni vijek trajanja. Sljedeći procijenjeni korisni vijekovi se koriste:

Softver i licence 20,0%

Metoda amortizacije i procijenjeni korisni vijek pregledaju se i koriguju, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilansa.

3. Pregled značajnih računovovanih politika (nastavak)

3.10 Troškovi zaposlenih

Kratkoročna primanja zaposlenih

Za račun zaposlenih, Banka uplaćuje penziona i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plate, kao i pripadajuće poreze po ovom osnovu za koje je osnovica neto plaća. Ovi se doprinosi uplaćuju na račun relevantnih državnih fondova prema važećoj zakonskoj regulativi i propisima, tokom cijele godine. Naknada za topli obrok i prevoz kao i regres za godišnji odmor se obračunavaju i plaćaju u skladu sa lokalnom zakonskom regulativom. Ovi se troškovi priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali troškovi zaposlenih.

Obaveze za doprinose za penziona fondove s propisanim iznosom doprinosa priznaju se kao trošak u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti perioda u kojem su nastali.

Dugoročna primanja zaposlenih: otpremnine za penzije i bonusi za prijevremeno penzionisanje

Banka isplaćuje otpremnine u slučaju penzionisanja u visini od minimalno tri prosječne plate zaposlenog u FBiH izračunate od strane Federalnog zavoda za statistiku ili tri plate isplaćene u Banci u periodu od posljednja tri mjeseca, u zavisnosti šta je povoljnije za zaposlenog.

Obaveze i troškovi se određuju pomoću metode projektovanja po jedinici prava. Ova metoda polazi od toga da svaki period službe dovodi do stvaranja dodatne jedinice prava na naknadu i svaka jedinica se odvojeno mjeri da bi se izračunala konačna obaveza. Obaveza se iskazuje u sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova koristeći diskontnu stopu koja odgovara stopi prinosa državnih obveznica.

3.11 Dionički kapital

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata redovne dionice i izražava se u BAM po nominalnoj vrijednosti.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.12 Zakonske rezerve

Zakonske rezerve su kreirane u skladu sa Zakonom o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine koji zahtijeva da se 10% dobiti godine prenosi u zakonske rezerve dok one ne dosegnu 25% dioničkog kapitala. Ako rezerve do kraja pete poslovne godine ne dostignu visinu od 25% dioničkog kapitala, za petu i naredne poslovne godine dioničko društvo je obavezno povećati prijenos u rezerve na 20% godišnje dobiti sve dok rezerve ne dosegnu iznos od 25% dioničkog kapitala. Zakonske rezerve mogu se koristiti za pokriće gubitka sadašnje i prethodnih godina.

3.13 Vanbilansne preuzete i potencijalne obaveze

U okviru redovnog poslovanja, Banka sklapa ugovore kojima preuzima vanbilansne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive i odobreno a ne iskorišteno finansiranje klijenata. Banka navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju ako i kad iste postanu plative.

Odobrena neiskorištena finansiranja predstavljaju neopozivu preuzetu obavezu Banke da odobri finansiranje komitentu po uslovima određenim ugovorom o finansiranju. Banka vanbilansno evidentira nominalni neiskorišteni iznos, dok se iskorišteni dijelovi evidentiraju kao bilansne stavke u skladu sa poslovnim događajem.

Garantna obaveza predstavlja obavezu Banke da povjeriocu ispuni pravovaljanu i dospjelu obavezu dužnika ako to ne učini dužnik. Garantne obaveze obuhvataju izdate plative i činidbene garancije, izdate kontragarancije, otvorene nostro dokumentarne akreditive i avalirane mjenice. Ove obaveze se evidentiraju u nominalnom iznosu. Ako je Banka izvršila plaćanje po ovim poslovima, zatvara se vanbilansna evidencija, a za plaćeni iznos se formira potraživanje od dužnika sa uslovima određenim ugovorom i tarifnom politikom Banke. Za preuzete obaveze finansiranja komitenata Banka vrši rezervisanja u skladu sa politikom objavljenom u sekciji finansijskih instrumenata.

3.14 Sredstva u ime i za račun trećih osoba

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun pravnih osoba i stanovništva. Ova sredstva ne čine dio imovine Banke te su stoga isključena iz njenog bilansa. Za pružene usluge Banka ostvaruje naknadu.

3.15 Transakcije sa povezanim licima

Prema definiciji MRS 24 povezane strane su strane koje predstavljaju:

- društva koja direktno ili indirektno putem jednog ili više posrednika kontrolišu izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom, odnosno koja izvještajno društvo kontrolišu zajedno s drugim subjektima;
- pridružena društva u kojima Banka ima značajan uticaj, a koja nisu ni povezano lice, niti zajedničko ulaganje investitora;
- fizičke osobe koje direktno ili indirektno imaju pravo glasa u Banci koje im omogućava značajan uticaj na Banku, kao i bilo koji drugi subjekt za koji se očekuje da će uticati ili biti pod uticajem povezane osobe u poslovanju sa Bankom;
- rukovodioci na ključnim položajima, odnosno osobe koje imaju ovlaštenja i odgovornosti za planiranje, usmjeravanje i kontrolisanje aktivnosti Banke, uključujući direktore i ključno rukovodstvo.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.15 Transakcije sa povezanim licima (nastavak)

Prilikom posmatranja svake moguće transakcije sa povezanom stranom pažnja je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik (Napomena 29)

4. Upravljanje finansijskim rizikom

4.1 Strategija korištenja finansijskih instrumenata

Funkcija upravljanja rizicima uzima u obzir finansijski rizik, operativni rizik i ostale rizike. Finansijski rizik obuhvata tržišni rizik (uključujući valutni rizik, rizik profitne marže i druge rizike promjena cijena), kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Upravljanje rizikom vrše organizacioni djelovi nadležni za pojedine rizike koji postoje u okviru Banke prema politikama koje je odobrila Uprava.

Banka je uspostavila sistem upravljanja kreditnim rizikom usvajanjem politika i procedura za analizu, koncentraciju i diversifikaciju kreditnog rizika unutar Sektora za kontrolu rizika, Sektora za monitoring i analizu kreditnog rizika i Sektora za odobrenje kreditnog rizika. Također Banka ima usvojene procedure za praćenje rizika likvidnosti i operativnog rizika Banke unutar Sektora za kontrolu rizika.

Uprava je odgovorna za uspostavljanje i nadzor okvira upravljanja finansijskim rizikom Banke.

Proces upravljanja i kontrole rizicima se na vrijeme prilagođavaju promjenama u operativnom okruženju.

4.2 Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na nemogućnost druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjeње rizika i finansijskih gubitaka.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku Banke se ogleda u knjigovodstvenoj vrijednosti finansijskih sredstava u izvještaju o finansijskom položaju. Za garancije i potencijalne obaveze, maksimalna izloženost kreditnom riziku je iznos obaveze.

Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti

Izlaganje Banke kreditnom riziku mora biti pokriveno odgovarajućim kolateralom, u skladu sa zakonskim propisima i internim aktima. Vrste kolaterala prihvatljivog za Banku, kao i odnos vrijednosti kolaterala i finansiranja ili garancije utvrđeni su Procedurom o upravljanju kolateralima i Politikom finansiranja, kao i ostalim internim aktima. Kako bi diversificirala rizik i minimizirala koncentraciju kreditnog rizika Banka fokusira finansijske aktivnosti na što veći broj klijenata, sa manjim iznosima.

4. Upravljanje finansijskim rizikom

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Banka vodi računa o disperziji rizika prema pojedinim regijama i djelatnostima, nastojeći usmjeravati plasmane u sve privredne grane:

- Građanima i samostalnim poduzetnicima,
- Individualnim poljoprivrednim proizvođačima,
- Privrednim društvima iz trgovinske djelatnosti,
- Privrednim društvima iz industrijske djelatnosti,
- Društva iz ostalih djelatnosti (turizam, ugostiteljstvo i sl.)
- Subjekti Javnog sektora i javna uprava
- Banke i druge finansijske institucije

Komitet za finansiranje i investicije Banke ili organizacioni dio kome Komitet da ovlaštenje odlučuje o odobravanju pojedinačnog finansiranja ili garancije fizičkih i pravnih lica zbog kojih nastaje ili se povećava izloženost Banke kreditnom riziku iz osnova:

- svakog pravnog posla čijom vrijednošću dolazi do izloženosti Banke prema pojedinačnom korisniku ili grupi povezanih lica,
- svakog pravnog posla zbog kojeg bi nastala ili se povećala izloženost Banke prema pojedinačnom korisniku ili grupi povezanih lica.

Izuzetak predstavljaju finansiranja do iznosa 25.000 BAM gdje nadležnost o odobravanju pojedinačnog finansiranja za fizička lica ima rukovodilac filijale.

Pojedinačna finansiranja koja prelaze iznos od 6.000.000 BAM i finansiranja skupina povezanih lica preko 8.000.000 BAM su predmet odobrenja od strane Nadzornog odbora Banke.

Odluka o izlaganju Banke kreditnom riziku/riziku finansiranja prema licima povezanim sa Bankom vrši se u skladu sa Politikama o poslovanju sa povezanim licima i licima u posebnom odnosu sa Bankom.

Odobrovanje finansiranja zaposlenima Banke vrši se u skladu sa Procedurom za finansiranja zaposlenih Banke.

Funkcija upravljanja kreditnim rizikom je odvojena od svakodnevnih poslova vezanih za odnose sa klijentima i poslove finansiranja. Sektor za odobravanje kreditnog rizika vrši procjenu kreditnog rizika svakog pojedinačnog zahtjeva za finansiranje pravnih lica, kao i za zahtjeve preko 25.000 BAM za finansiranja fizičkih lica. Za iznose od 10.000-25.000 BAM Sektor za odobravanje kreditnog rizika radi naknadnu ocjenu visine kreditnog rizika, uz određivanje slučajnog uzorka veličine do 1/4 predmeta od ukupnog broja odobrenih predmeta od strane rukovodioca filijale.

Sektor za odobravanje kreditnog rizika treba da prati limite, odnosno maksimalni nivo eksponiranja, u odnosu na pojedinačne klijente prema pojedinačnom korisniku ili grupi povezanih lica u momentu odobrenja finansiranja u skladu sa zakonskim zahtjevima kao što je dato u nastavku:

- dozvoljeno izlaganje kreditnom riziku bez kolaterala (iznos u BAM)= Priznati kapital banke x 5%;
- veliko izlaganje kreditnom riziku (iznos u BAM) = Priznati kapital banke x 10%;
- najveća izloženost kreditnom riziku (iznos u BAM)= Priznati kapital banke x 25%;

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Sektor za kontrolu rizika prati i kvartalno izvještava Upravu Banke o koncentracijama kreditnog rizika u skladu sa Politikom i procedurom za utvrđivanje i praćenje velikih izloženosti i rizika koncentracije. Uprava Banke daje smjernice za otklanjanje eventualnih prekoračenja, te ravnomjerniju raspodjelu, upravljanje i kontrolu postojećih i potencijalnih izlaganja Banke.

Izloženost kreditnom riziku mora biti pokrivena adekvatnim kolateralom, u skladu sa pravnim i internim propisima. Tipovi kolaterala prihvatljivih za Banku, kao i odnos između vrijednosti kolaterala i iznosa finansiranja ili garancije definisani Politikom finansiranja i Proceduro upravljanje kolateralima.

Obezvrijeđena finansiranja su ona za koja Banka utvrdi da nije vjerovatno da će moći da naplati svu dospjelu glavnica i profitnu maržu prema odredbama ugovora o finansiranju klijenata.

Pojedinačno obezvrijeđena sredstva su ona sredstva za koja je pojedinačno procijenjeno da su obezvrijeđena i za koja su priznati procijenjeni gubitci.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (*nastavak*)

4.2 Kreditni rizik (*nastavak*)

Sljedeća tabela prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku stavkama iz izvještaja o finansijskom položaju:

	31.12.2024.			31.12.2023.		
	Bruto	Ispravka	Neto	Bruto	Ispravka	Neto
I. Pregled aktive	1.662.477	(48.945)	1.613.532	1.564.718	(53.120)	1.511.598
Novac i sredstva kod banaka	402.324	(680)	401.644	418.771	(811)	417.960
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	138.321	(138)	138.183	133.308	(133)	133.175
Plasmani bankama	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	66	-	66	65	-	65
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveob.dobit	88	-	88	320	-	320
Finansiranje klijenata	1.116.422	(47.327)	1.069.095	988.772	(51.675)	937.097
Unaprijed plaćeni porez	278	(58)	220	-	-	-
Sukuk	-	-	-	18.893	(19)	18.874
Ostala finansijska imovina po amortiz. trošku	4.978	(742)	4.236	4.589	(482)	4.107
II. Vanbilansne stavke	166.578	(1.960)	164.618	134.496	(1.583)	132.913
Činidbene garancije	96.335	(690)	95.645	77.163	(717)	76.446
Odobreni a neiskorišteni iznos finans.klijenata	51.461	(1.101)	50.360	40.911	(706)	40.205
Plative garancije	18.342	(164)	18.178	16.050	(141)	15.909
Akreditivi	440	(5)	435	372	(19)	353
Ukupno (I+II)	1.829.059	(50.905)	1.778.150	1.699.214	(54.703)	1.644.511

Bosna Bank International d.d., Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Tabela ispod prikazuje finansiranje klijenata kroz nivoe rizika:

U '000 BAM

31.12.2024.	S1	S2	S3	Total	S3 Otpisano	Ispravke S1	Ispravke S2	Ispravke S3	Ukupno ispravke	S3 Otpisano	Neto
Poduzetnici	11.350	623	340	12.313	(80)	(183)	(57)	(339)	(579)	(80)	11.734
Stambena finansiranja	256.798	7.155	2.471	266.424	(215)	(2.743)	(704)	(2.109)	(5.556)	(215)	260.868
Kartice i limiti na tekućim računima	8.475	401	240	9.116	(32)	(97)	(64)	(227)	(388)	(32)	8.728
Ostala finansiranja	201.497	9.826	5.794	217.117	(583)	(2.489)	(1.481)	(5.806)	(9.776)	(583)	207.341
Ukupno stanovništvo	478.120	18.005	8.845	504.970	(910)	(5.512)	(2.306)	(8.481)	(16.299)	(910)	488.671
Pravna lica	507.434	82.695	21.323	611.452	(6.465)	(7.095)	(-7.414)	(16.519)	(31.028)	(6.465)	580.424
Ukupno	985.554	100.700	30.168	1.116.422	(7.375)	(12.607)	(9.720)	(25.000)	(47.327)	(7.375)	1.069.095

31.12.2023.	S1	S2	S3	Total	S3 Otpisano	Ispravke S1	Ispravke S2	Ispravke S3	Ukupno ispravke	S3 Otpisano	Neto
Poduzetnici	9.988	309	372	10.669	(38)	(178)	(31)	(317)	(526)	(38)	10.143
Stambena finansiranja	226.606	4.866	2.686	234.158	(200)	(2.408)	(548)	(1.900)	(4.856)	(200)	229.302
Kartice i limiti na tekućim računima	7.174	322	197	7.693	(33)	(86)	(38)	(173)	(297)	(33)	7.396
Ostala finansiranja	181.665	6.703	4.579	192.947	(413)	(2.139)	(919)	(4.086)	(7.144)	(413)	185.803
Ukupno stanovništvo	425.433	12.200	7.834	445.467	(684)	(4.811)	(1.536)	(6.476)	(12.823)	(684)	432.644
Pravna lica	451.348	61.733	30.224	543.305	(2.101)	(8.229)	(5.718)	(24.905)	(38.852)	(2.101)	504.453
Ukupno	876.781	73.933	38.058	988.772	(2.785)	(13.040)	(7.254)	(31.381)	(51.675)	(2.785)	937.097

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

U narednoj tabeli su predstavljena finansiranja klijenata po nivoima rizika:

Bruto knjigovodstveni iznos	S1		S2		S3	
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno	
1. januar 2024.	876.781	73.933	7.141	30.917	988.772	
Nova finansiranja	539.075	40.926	99	8.400	588.500	
Otplaćena finansiranja	(397.089)	(50.805)	(1.436)	(4.118)	(453.448)	
Prelasci iz Stage 1	(43.367)	40.744	2.042	581	-	
Prelasci iz Stage 2	9.885	(11.618)	1.144	589	-	
Prelasci iz Stage 3	269	7.520	250	(8.039)	-	
Računovodstveni otpis	-	-	(1.002)	(6.400)	(7.402)	
31.decembar 2024.	985.554	100.700	8.238	21.930	1.116.422	

Umanjenje vrijednosti	S1		S2		S3	
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno	
1. januar 2024.	13.040	7.254	6.287	25.094	51.675	
Nova finansiranja	7.249	3.813	97	4.187	15.346	
Otplaćena finansiranja	(5.191)	(2.977)	(290)	(3.057)	(11.515)	
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(3.228)	(1.119)	2.520	1.052	(775)	
Prelasci iz Stage 1	(708)	661	38	9	-	
Prelasci iz Stage 2	1.199	(1.480)	221	60	-	
Prelasci iz Stage 3	246	3.568	121	(3.937)	(2)	
Računovodstveni otpis	-	-	(1.002)	(6.400)	(7.402)	
31.decembar 2024.	12.607	9.720	7.992	17.008	47.327	

Bruto knjigovodstveni iznos	S1		S2		S3	
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno	
1. januar 2023.	833.788	63.809	7.220	33.141	937.958	
Nova finansiranja	440.344	26.428	166	2.260	469.198	
Otplaćena finansiranja	(374.485)	(35.313)	(1.749)	(4.052)	(415.599)	
Prelasci iz Stage 1	(29.621)	25.783	1.509	2.329	-	
Prelasci iz Stage 2	6.593	(8.254)	1.031	630	-	
Prelasci iz Stage 3	173	1.494	(188)	(1.479)	-	
Računovodstveni otpis	(11)	(14)	(848)	(1.912)	(2.785)	
31.decembar 2023.	876.781	73.933	7.141	30.917	988.772	

Umanjenje vrijednosti	S1		S2		S3	
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno	
1. januar 2023.	12.047	5.647	6.168	26.105	49.967	
Nova finansiranja	7.285	2.534	120	1.915	11,854	
Otplaćena finansiranja	(4.658)	(1.916)	(508)	(1.648)	(8.730)	
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(1.896)	435	1.140	1.690	1.369	
Prelasci iz Stage 1	(492)	422	28	42	-	
Prelasci iz Stage 2	635	(954)	246	73	-	
Prelasci iz Stage 3	130	1.100	(59)	(1.171)	-	
Računovodstveni otpis	(11)	(14)	(848)	(1.912)	(2.785)	
31.decembar 2023.	13.040	7.254	6.287	51.67525.094	25.094	

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i korespondirajućim ECL je kako slijedi:

Pravna lica

U '000 BAM

Bruto knjigovodstveni iznos	S1	S2	S3		Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	
1.januar 2024.	451.348	61.733	1.182	29.042	543.305
Nova finansiranja	368.612	37.015	-	8.144	413.771
Otplaćena finansiranja	(288.118)	(46.391)	(677)	(3.951)	(339.137)
Prelasci iz Stage 1	(29.564)	29.313	251	-	-
Prelasci iz Stage 2	5.156	(5.800)	174	470	-
Prelasci iz Stage 3		6.825	481	(7.306)	-
Računovodstveni otpis			(244)	(6.243)	(6.487)
31.decembar 2024.	507.434	82.695	1.167	20.156	611.452

Umanjenje vrijednosti	S1	S2	S3		Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	
1.januar 2024.	8.229	5.718	1.041	23.864	38.852
Nova finansiranja	5.261	3.241		3.942	12.444
Otplaćena finansiranja	(4.428)	(2.664)	(121)	(2.946)	(10.159)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(2.187)	(1.993)	(2)	562	(3.620)
Prelasci iz Stage 1	(484)	480	4		-
Prelasci iz Stage 2	704	(762)	20	38	-
Prelasci iz Stage 3		3.394	312	(3.708)	-
Računovodstveni otpis			(244)	(6.243)	(6.487)
31.decembar 2024.	7.095	7.414	1.010	15.509	31.028

Bruto knjigovodstveni iznos	S1	S2	S3		Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	
1. januar 2023.	444.003	53.832	1.805	30.802	530.442
Nova finansiranja	279.094	24.041	30	2.209	305.374
Otplaćena finansiranja	(253.517)	(32.222)	(848)	(3.823)	(290.410)
Prelasci iz Stage 1	(20.651)	18.297	90	2.264	-
Prelasci iz Stage 2	2.420	(3.133)	83	630	-
Prelasci iz Stage 3	-	926	273	(1.199)	-
Računovodstveni otpis	(1)	(8)	(251)	(1.841)	(2.101)
31.decembar 2023.	451.348	61.733	1.182	29.042	543.305

Umanjenje vrijednosti	S1	S2	S3		Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	
1. januar 2023.	7.852	4.470	1.504	24.720	38.546
Nova finansiranja	5.482	2.216	14	1.865	9.577
Otplaćena finansiranja	(3.786)	(1.743)	(262)	(1.529)	(7.320)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(1.161)	(15)	(232)	1.558	150
Prelasci iz Stage 1	(351)	310	2	39	-
Prelasci iz Stage 2	194	(275)	8	73	-
Prelasci iz Stage 3	-	763	258	(1.021)	-
Računovodstveni otpis	(1)	(8)	(251)	(1.841)	(2.101)
31.decembar 2023.	8.229	5.718	1.041	23.864	38.852

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.2 Kreditni rizik (nastavak)****Poduzetnici/ Obrtnici****U '000 BAM**

Bruto knjigovodstveni iznos	S1	S2	S3	Individualna	Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna		
1.januar 2024.	9.988	309	372	-	10.669
Nova finansiranja	5.663	284	11	-	5.958
Otplaćena finansiranja	(3.927)	(178)	(131)	2	(4.234)
Prelasci iz Stage 1	(578)	423	55	100	-
Prelasci iz Stage 2	204	(215)	11	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	-	-	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(80)	-	(80)
31.decembar 2024.	11.350	623	238	102	12.313
Umanjenje vrijednosti	S1	S2	S3	Individualna	Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna		
1.januar 2024.	178	31	317	-	526
Nova finansiranja	105	24	10	-	139
Otplaćena finansiranja	(34)	(6)	(65)	-	(105)
Novo povećanje/(smanjenje) postojećem portfoliu	(76)	22	53	100	99
Prelasci iz Stage 1	(12)	9	1	2	-
Prelasci iz Stage 2	22	(23)	1	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	-	-	-	-
Otpis	-	-	(80)	-	(80)
31 December 2024.	183	57	237	102	579

4. Upravljanje finansijskim rizikom (*nastavak*)

4.2 Kreditni rizik (*nastavak*)

Poduzetnici/ Obrtnici

U '000 BAM

Bruto knjigovodstveni iznos	S1	S2	S3		Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	
1. januar 2023.	9.759	292	549	-	10.600
Nova finansiranja	3.605	86	35	-	3.726
Otplaćena finansiranja	(3.295)	(212)	(112)	-	(3.619)
Prelasci iz Stage 1	(81)	56	25	-	-
Prelasci iz Stage 2	-	(17)	17	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	104	(104)	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(38)	-	(38)
31. decembar 2023.	9.988	309	372	-	10.669

Umanjenje vrijednosti	S1	S2	S3		Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	
1. januar 2023.	178	26	429	-	633
Nova finansiranja	69	9	27	-	105
Otplaćena finansiranja Nova	(25)	(8)	(15)	-	(48)
povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(42)	(54)	(30)	-	(126)
Prelasci iz Stage 1	(2)	2	-	-	-
Prelasci iz Stage 2	-	(1)	1	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	57	(57)	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(38)	-	(38)
31. decembar 2023.	178	31	317	-	526

4. Upravljanje finansijskim rizikom *(nastavak)*

4.2 Kreditni rizik *(nastavak)*

Stambena finansiranja

U '000 BAM

Bruto knjigovodstveni iznos	S1		S2		S3	
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Individualna	Ukupno
1. januar 2024.	226.606	4.866	986	1.700	1.700	234.158
Nova finansiranja	77.293	1.055		109	109	78.457
Otplaćena finansiranja	(43.795)	(1.953)	(61)	(166)	(166)	(45.975)
Prelasci iz Stage 1	(5.443)	4735	235	473	473	-
Prelasci iz Stage 2	1888	(2.116)	162	66	66	-
Prelasci iz Stage 3	249	568	(155)	(662)	(662)	-
Računovodstveni otpis			(102)	(114)	(114)	(216)
31. decembar 2024.	256.798	7.155	1.065	1.406	1.406	266.424

Umanjenje vrijednosti	S1		S2		S3	
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Individualna	Ukupno
1. januar 2024.	2.408	548	827	1.073	1.073	4.856
Nova finansiranja	807	98		97	97	1.002
Otplaćena finansiranja	(252)	(174)	(3)	(110)	(110)	(539)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(564)	300	373	344	344	453
Prelasci iz Stage 1	(70)	60	3	7	7	0
Prelasci iz Stage 2	183	(217)	26	8	8	0
Prelasci iz Stage 3	231	89	(146)	(174)	(174)	0
Računovodeni otpis			(102)	(114)	(114)	(216)
31. decembar 2024.	2.743	704	978	1.131	1.131	5.556

U '000 BAM

Bruto knjigovodstveni iznos	S1		S2		S3	
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Individualna	Ukupno
1. januar 2023.	212.663	6.221	1.000	2.140	2.140	222.024
Nova finansiranja	64.028	204	22	-	-	64.254
Otplaćena finansiranja	(49.826)	(1.607)	(265)	(222)	(222)	(51.920)
Prelasci iz Stage 1	(3.189)	2.982	142	65	65	-
Prelasci iz Stage 2	2.897	(3.162)	265	-	-	-
Prelasci iz Stage 3	34	230	(43)	(221)	(221)	-
Računovodstveni otpis	(1)	(2)	(135)	(62)	(62)	(200)
31. decembar 2023.	226.606	4.866	986	1.700	1.700	234.158

Umanjenje vrijednosti	S1		S2		S3	
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Individualna	Ukupno
1. januar 2023.	2.185	645	891	1.209	1.209	4.930
Nova finansiranja	664	38	17	-	-	719
Otplaćena finansiranja	(318)	(94)	(95)	(111)	(111)	(618)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(410)	188	115	132	132	25
Prelasci iz Stage 1	(44)	38	3	3	3	-
Prelasci iz Stage 2	315	(371)	56	-	-	-
Prelasci iz Stage 3	17	106	(25)	(98)	(98)	-
Računovodstveni otpis	(1)	(2)	(135)	(62)	(62)	(200)
31. decembar 2023.	2.408	548	827	1.073	1.073	4.856

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Kartice i limiti po tekućim računima

U '000 BAM

Bruto knjigovodstveni iznos	S1	S2	S3		Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	
1. januar 2024.	7.174	322	195	2	7.693
Nova finansiranja	2.148	85	14	1	2.248
Otplaćena finansiranja	(673)	(-69)	(-46)	(1)	(789)
Prelasci iz Stage 1	(294)	220	70	4	-
Prelasci iz Stage 2	120	(159)	36	3	-
Prelasci iz Stage 3	-	2	(2)	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(36)	-	(36)
31. decembar 2024.	8.475	401	231	9	9.116

Umanjenje vrijednosti	S1	S2	S3		Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	
1. januar 2024.	86	38	171	2	297
Nova finansiranja	25	15	13	1	54
Otplaćena finansiranja	(14)	(7)	(19)	(1)	(41)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(9)	33	83	7	114
Prelasci iz Stage 1	(4)	3	1	-	-
Prelasci iz Stage 2	13	(20)	7	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	2	(2)	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(36)	-	(36)
31. decembar 2024.	97	64	218	9	388

Bruto knjigovodstveni iznos	S1	S2	S3		Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	
1. januar 2023.	6.682	218	210	7	7.117
Nova finansiranja	1.977	55	4	-	2.036
Otplaćena finansiranja	(1.320)	(31)	(76)	-	(1.427)
Prelasci iz Stage 1	(271)	210	61	-	-
Prelasci iz Stage 2	109	(133)	24	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	4	(2)	(2)	-
Računovodstveni otpis	(3)	(1)	(26)	(3)	(33)
31. decembar 2023.	7.174	322	195	2	7.693

Umanjenje vrijednosti	S1	S2	S3		Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	
1. januar 2023.	71	27	186	7	291
Nova finansiranja	26	5	4	-	35
Otplaćena finansiranja	(9)	(3)	(51)	-	(63)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(6)	20	53	-	67
Prelasci iz Stage 1	(4)	3	1	-	-
Prelasci iz Stage 2	11	(16)	5	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	3	(1)	(2)	-
Računovodstveni otpis	(3)	(1)	(26)	(3)	(33)
31. decembar 2023.	86	38	171	2	297

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Ostala finansiranja fizičkih lica

U '000 BAM

Bruto knjigovodstveni iznos	S1		S2		S3	
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno	
1. januar 2024.	181.665	6.703	4.406	173	192.947	
Nova finansiranja	85.359	2.487	74	146	88.066	
Otplaćena finansiranja	(60.576)	(2.214)	(521)	(2)	(63.313)	
Prelasci iz Stage 1	(7.488)	6.053	1.431	4	-	
Prelasci iz Stage 2	2.517	(3.328)	761	50	-	
Prelasci iz Stage 3	20	125	(74)	(71)	-	
Računovodstveni otpis	-	-	(540)	(43)	(583)	
31. decembar 2024.	201.497	9.826	5.537	257	217.117	

Umanjenje vrijednosti	S1		S2		S3	
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno	
1. januar 2024.	2.139	919	3.931	155	7.144	
Nova finansiranja	1.051	435	74	147	1707	
Otplaćena finansiranja	(463)	(126)	(82)	-	(671)	
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(392)	519	2.013	39	2.179	
Prelasci iz Stage 1	(138)	109	29	-	-	
Prelasci iz Stage 2	277	(458)	167	14	-	
Prelasci iz Stage 3	15	83	(43)	(55)	-	
Računovodstveni otpis	-	-	(540)	(43)	(583)	
31. decembar 2024.	2.489	1.481	5.549	257	9.776	

Bruto knjigovodstveni iznos	S1		S2		S3	
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno	
1. januar 2022.	160.681	3.246	3.657	192	167.776	
Nova finansiranja	91.639	2.042	75	51	93.807	
Otplaćena finansiranja	(66.526)	(1.241)	(449)	(7)	(68.223)	
Prelasci iz Stage 1	(5.429)	4.238	1.191	-	-	
Prelasci iz Stage 2	1.167	(1.809)	642	-	-	
Prelasci iz Stage 3	139	230	(312)	(57)	-	
Računovodstveni otpis	(6)	(3)	(398)	(6)	(413)	
31. decembar 2022.	181.665	6.703	4.406	173	192.947	

Umanjenje vrijednosti	S1		S2		S3	
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno	
1. januar 2023.	1.761	479	3.157	169	5.566	
Nova finansiranja	1.044	266	58	50	1.418	
Otplaćena finansiranja	(520)	(68)	(84)	(8)	(680)	
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(277)	296	1.234	-	1.253	
Prelasci iz Stage 1	(91)	69	22	-	-	
Prelasci iz Stage 2	115	(291)	176	-	-	
Prelasci iz Stage 3	113	171	(234)	(50)	-	
Računovodstveni otpis	(6)	(3)	(398)	(6)	(413)	
31. decembar 2023.	2.139	919	3.931	155	7.144	

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled potraživanja od klijenata i banaka po danima kašnjenja - Nivo 1

U '000 BAM

31.12.2024.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Ukupno
Poduzetnici/ Obrtnici	9.831	1.519	-	-	11.350
Stambena finansiranja	241.473	15.325	-	-	256.798
Kartice i limiti po tekućim	7.878	597	-	-	8.475
Ostala finansiranja fizičkih lica	178.035	23.462	-	-	201.497
Ukupno stanovništvo	437.217	40.903	-	-	478.120
Pravna lica	489.047	18.387	-	-	507.434
Ukupno	926.264	59.290	-	-	985.554
od čega: restrukturirana	4.402	26	-	-	4.428
Potraživanja od banaka					

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2023.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Ukupno
Poduzetnici/ Obrtnici	9.352	636	-	-	9.988
Stambena finansiranja	213.353	13.253	-	-	226.606
Kartice i limiti po tekućim računima	6.742	432	-	-	7.174
Ostala finansiranja fizičkih lica	163.247	18.418	-	-	181.665
Ukupno stanovništvo	392.694	32.739	-	-	425.433
Pravna lica	429.310	22.038	-	-	451.348
Ukupno	822.004	54.777	-	-	876.781
od čega: restrukturirana	1.454	47	-	-	1.501
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled potraživanja od klijenata i banaka po danima kašnjenja - Nivo 2

31.12.2024.	U '000 BAM					Ukupno
	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	
Poduzetnici/ Obrtnici	296	327	-	-	-	623
Stambena finansiranja	3.958	2.747	360	90	-	7.155
Kartice i limiti po tekućim računima	204	76	78	43	-	401
Ostala finansiranja fizičkih lica	4.664	3.551		601	-	9.826
			1.010			
Ukupno stanovništvo	9.122	6.701	1.448	734	-	18.005
Pravna lica	73.839	8.856	-	-	-	82.695
Ukupno	82.961	15.557	1.448	734	-	100.700
od čega: restrukturirana	8.046	-	-	-	-	8.046
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled potraživanja od klijenata i banaka po danima kašnjenja - Nivo 3

31.12.2023.	U '000 BAM					Ukupno
	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	
Poduzetnici/ Obrtnici	281	28	-	-	-	309
Stambena finansiranja	3.118	1.446	213	89	-	4.866
Kartice i limiti po tekućim računima	182	58	58	24	-	322
Ostala finansiranja fizičkih lica	2.937	2.311	1.104	351	-	6.703
Ukupno stanovništvo	6.518	3.843	1.375	464	-	12.200
Pravna lica	36.555	25.109	69	-	-	61.733
Ukupno	43.073	28.952	1.444	464	-	73.933
od čega restrukturirana	1.058	22	-	-	-	1.080
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled potraživanja od klijenata i banaka po danima kašnjenja - Nivo 3

						U '000 BAM
31.12.2024.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Poduzetnici/ Obrtnici	10	-	-	-	330	340
Stambena finansiranja	378	287	18	17	1.770	2.471
Kartice i limiti po tekućim računima	11	2	-	3	224	240
Ostala finansiranja fizičkih lica	235	166	42	74	5.277	5.794
Ukupno stanovništvo	634	456	60	94	7.601	8.845
Pravna lica	8.952	-	63	-	12.308	21.323
Ukupno	9.586	456	123	94	19.909	30.168
od čega: restrukturirana	6.705	-	-	-	1.311	8.016
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

						U '000 BAM
31.12.2023.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Obrtnici	79	20	-	-	273	372
Stambena finansiranja	624	38	61	-	1.963	2.686
Kartice i limiti po tekućim računima	18	2	3	1	173	197
Ostala finansiranja fizičkih lica	92	109	39	35	4.304	4.579
Ukupno stanovništvo	813	169	103	36	6.713	7.834
Pravna lica	8.342	405	524	2.601	18.352	30.224
Ukupno	9.155	574	627	2.637	25.065	38.058
od čega: restrurirana	7.428	403	414	30	2.601	10.876
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

U 2024. godini Banka je razvila i finalizirala metodologiju za svoj model rejtinga za pravna lica, zasnovanu na logističkoj regresiji. Pored toga, Banka je unaprijedila proces ocjenjivanja poboljšanjem dokumentacije, metoda obračuna, korišćenih varijabli i praksi kodiranja. Koristeći statističke procedure, uključujući logističku regresiju, model identifikuje ključne faktore koji utiču na vjerovatnoću neizvršenja obaveza. Ovaj model će služiti kao osnovno sredstvo za procjenu kreditnog rizika pravnih lica, pružajući Banci pouzdan uvid za donošenje odluka o finansiranju, praćenje rizika portfelja i definisanje potrebnih korektivnih radnji. Dolje navedene tabele prikazuju kvalitet i maksimalnu izloženost kreditnom riziku kroz sistem rejtinga Banke po danima dospijeća. Svi iznosi su prikazani u bruto vrijednostima.

- A 0-8 dana kašnjenja
- A1 9-30 dana kašnjenja
- B 31-60 dana kašnjenja
- B1 61-90 dana kašnjenja
- C >91 dana kašnjenja

	31. decembar 2024.				31. decembar 2023.	
	S1	S2	S3		Ukupno	Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna		
Klasa A	974.366	91.893	-	-	1.066.259	935.498
Klasa A 1	11.188	6.582	-	-	17.770	13.129
Klasa B	-	1.482	-	-	1.482	1.614
Klasa B1	-	743	-	-	743	473
Klasa C - Default	-	-	8.239	21.929	30.168	38.058
Ukupno	985.554	100.700	8.239	21.929	1.116.422	988.772

Pravna lica

	31. decembar 2024.				31. decembar 2023.	
	S1	S2	S3		Ukupno	Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna		
Klasa A	507.129	79.303	-	-	586.432	510.112
Klasa A 1	305	3.392	-	-	3.697	2.900
Klasa B	-	-	-	-	-	69
Klasa B1	-	-	-	-	-	-
Klasa C - Default	-	-	1.167	20.156	21.323	30.224
Ukupno	507.434	82.695	1.167	20.156	611.452	543.305

Poduzetnici/ Obrtnici

	31. decembar 2024.				31. decembar 2023.	
	S1	S2	S3		Ukupno	Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna		
Klasa A	11.119	481	-	-	11.600	10.255
Klasa A 1	231	142	-	-	373	42
Klasa B	-	-	-	-	-	-
Klasa B1	-	-	-	-	-	-
Klasa C - Default	-	-	238	102	340	372
Ukupno	11.350	623	238	102	12.313	10.669

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Stambena finansiranja

	31. decembar 2024.					31. decembar 2023.
	S1	S2	S3	Individualna	Ukupno	Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna			
Klasa A K	253,862	5,855	-	-	259,717	227,719
Klasa A 1	2,936	850	-	-	3,786	3,324
Klasa B	-	360	-	-	360	340
Klasa B1	-	90	-	-	90	89
Klasa C - Default	-	-	1,065	1,406	2,471	2,686
Ukupno	256,798	7,155	1,065	1,406	266,424	234,158

Kartice i limiti po tekućim računima

	31. decembar 2024.					31. decembar 2023.
	S1	S2	S3	Individualna	Ukupno	Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna			
Klasa A	8,280	223	-	-	8,503	7,243
Klasa A 1	195	50	-	-	245	167
Klasa B	-	81	-	-	81	61
Klasa B1	-	47	-	-	47	25
Klasa C - Default	-	-	231	9	240	197
Ukupno	8,475	401	231	9	9,116	7,693

Ostala finansiranja fizičkih lica

	31. decembar 2024.					31. decembar 2023.
	S1	S2	S3	Individualna	Ukupno	Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna			
Klasa A	193,976	6,030	-	-	200,006	180,168
Klasa A 1	7,521	2,149	-	-	9,670	6,697
Klasa B	-	1,041	-	-	1,041	1,144
Klasa B1	-	606	-	-	606	359
Klasa C - Default	-	-	5,537	257	5,794	4,579
Ukupno	201,497	9,826	5,537	257	217,117	192,947

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Gubici zbog umanjenja vrijednosti i politika rezervisanja

Obezvrijeđena finansiranja su ona za koja Banka utvrdi da nije vjerovatno da će moći da naplati svu dospjelu glavnicu i profitnu maržu prema odredbama ugovora o finansiranju komitenata.

Pojedinačno obezvrijeđena sredstva su ona sredstva za koja je pojedinačno procijenjeno da su obezvrijeđena i za koja su priznati procijenjeni gubici.

Banka vrši ispravku vrijednosti potraživanja koja predstavljaju procjenu Banke o nastalim gubicima u svom portfoliju finansiranja.

Klasifikacija potraživanja se zasniva na analizi kašnjenja u izmirivanju obaveza i indikatora povrata.

Finansiranja klijenata umanjena za umanjenje vrijednosti su prikazana u tabeli ispod:

	Ukupna potraživanja po finansiranju klijenata	Umanjenje vrijednosti	Neto potraživanja po finansiranju klijenata
31. decembar 2024.			
Sredstva obezvrijeđena na grupnoj osnovi	1.094.493	(30.318)	1.064.175
Pojedinačno obezvrijeđena sredstva	21.929	(17.009)	4.920
	1.116.422	(47.327)	1.069.095
31. decembar 2023.			
Sredstva obezvrijeđena na grupnoj osnovi	957.855	(26.581)	931.274
Pojedinačno obezvrijeđena sredstva	30.917	(25.094)	5.823
	988.772	(51.675)	937.097

U tabeli iznad, ispravke vrijednosti za rizik – grupno uključuju ispravke vrijednosti za neproblematične i problematične dužnike koji se analiziraju na grupnoj osnovi.

Kolateral

Banka, u cilju minimiziranja rizika u poslovanju finansiranja klijenata koristi Proceduru upravljanja kolaterala te za naplatu svojih potraživanja uzima jedan ili više sljedećih instrumenata:

- Novčani depozit,
- Založno pravo na nepokretne stvari,
- Založno pravo na pokretne stvari,
- Založno pravo na zalihe,
- Garancije banaka i korporativne garancije,
- Ustupanje potraživanja –cesija,
- Vrijednosni papiri,
- Polica osiguranja potražnja,
- Jamstva fizičkih i pravnih lica, države BiH, FBiH i jedinica lokalne uprave.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Procjena fer vrijednosti umanjenih sredstava je zasnovana na vrijednosti instrumenta obezbjeđenja procijenjenog u trenutku zaduživanja i ažurira se periodično u skladu sa Procedurom upravljanja kolateralima. U svrhu izračun ispravki vrijednosti (umanjenja vrijednosti) Banka koristi samo novčane depozite, te založna prava na nekretnine.

Izloženosti od finansiranja i kolaterali:

	S1	S2	S3	Maksimalna izloženost riziku finansiranja klijenata	Fer vrijednost kolaterala
31. decembar 2024.					
Pravna lica	507.434	82.695	21.323	611.452	347.904
Poduzetnici/ Obrtnici	11.350	623	340	12.313	6.841
Stambena finansiranja	256.798	7.155	2.471	266.424	179.923
Kartice i limiti po tekućim računima	8.475	401	240	9.116	-
Ostala finansiranja fizičkih lica	201.497	9.826	5.794	217.117	553
Ukupno stanovništvo	478.120	18.005	8.845	504.970	187.317
Ukupno	985.554	100.700	30.168	1.116.422	535.221
31. decembar 2023.					
Pravna lica	451.348	61.733	30.224	543.305	280.668
Poduzetnici/ Obrtnici	9.988	309	372	10.669	6.892
Stambena finansiranja	226.606	4.866	2.686	234.158	147.658
Kartice i limiti po tekućim računima	7.174	322	197	7.693	-
Ostala finansiranja fizičkih lica	181.665	6.703	4.579	192.947	628
Ukupno stanovništvo	425.433	12.200	7.834	445.467	155.178
Ukupno	876.781	73.933	38.058	988.772	436.846

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Banka prati koncentraciju kreditnog rizika po privrednim granama i geografskim lokacijama. Koncentracija rizika u neto iznosima bilansne izloženosti po privrednim granama je kako slijedi:

Koncentracija rizika po privrednim Sektorima	2024.		2023.	
	'000 BAM	%	'000 BAM	%
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	16.794	1,57%	11.692	1,25%
Vađenje ruda i kamena	3.412	0,32%	6.758	0,72%
Prerađivačka industrija	119.547	11,18%	126.748	13,53%
Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	25.832	2,42%	9.046	0,97%
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	2.660	0,25%	2.911	0,31%
Građevinarstvo	69.133	6,47%	59.174	6,31%
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	158.774	14,85%	158.686	16,93%
Prijevoz i skladištenje	29.319	2,74%	30.378	3,24%
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hoteljerstvo i ugostiteljstvo)	34.879	3,26%	8.831	0,94%
Informacije i komunikacije	10.417	0,97%	6.531	0,70%
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	12.702	1,19%	10.817	1,15%
Poslovanje nekretninama	20.806	1,95%	11.090	1,18%
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	25.501	2,39%	26.749	2,85%
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnost	5.623	0,53%	6.048	0,65%
Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	31.557	2,95%	14.060	1,50%
Obrazovanje	565	0,05%	1.365	0,15%
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne	9.735	0,91%	10.607	1,13%
Umjetnost, zabava i rekreacija	1.098	0,10%	217	0,02%
Ostale uslužne djelatnosti	2.047	0,19%	2.745	0,29%
Ukupno pravna lica	580.420	54,29%	504.453	53,83%
Stambena finansiranja	255.459	23,89%	296.871	31,68%
Ostalo	220.439	20,62%	124.072	13,24%
Samostalne zanatske radnje	12.775	1,19%	11.701	1,25%
Ukupno stanovništvo	488.674	45,71%	432.644	46,17%
Ukupno	1.069.094		937.097	100%

Struktura finansiranja klijenata se redovno nadgleda od strane Sektora za kontrolu rizika kao i Komiteta za upravljanje rizicima u cilju prepoznavanja mogućih događaja koji bi mogli imati veliki utjecaj na portfolio finansiranja klijenata (uobičajeni rizični faktori) i ukoliko je potrebno ublažiti izloženost Banke prema određenim sektorima u ekonomiji.

Finansiranja se odobravaju klijentima u Bosni i Hercegovini.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Reprogrami i restrukturiranja

Restrukturirana imovina predstavlja imovinu koja je refinansirana, reprogramirana ili na neki drugi način konvertovana, odnosno imovina kod koje su, zbog korisnikovih promijenjenih uslova i otplatnih sposobnosti, odnosno zbog njegove nemogućnosti otplate prema inicijalno ugovorenom planu ili zbog izmijenjene (na niže) tekuće tržišne stope, ranije ugovoreni rokovi (rok ili otplatni plan) i/ili drugi uslovi naknadno promijenjeni kako bi Banka korisniku omogućila lakše servisiranje obaveza, a što je sigurnije i za Banku. Odluku o restrukturiranju obaveza klijenta donosi Komitet za finansiranje i investicije.

Reprogramirana i restrukturirana finansiranja u toku 2024. i 2023. godine data su u nastavku:

	Broj ponovno ugovorenih finansiranja klijenata	Vrijednost
2024.		
Pravna lica	9	11.905
Fizička lica/ poduzetnici	5	206
Ukupno	14	12.111
2023.		
Pravna lica	1	30
Fizička lica/ poduzetnici	3	56
Ukupno	4	86

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Reprogrami i restrukturiranja (nastavak)

Stanja reprogramiranih i restrukturiranih finansiranja na dan 31. decembra 2024. i 2023. data su u nastavku:

	Bruto restrukturirana potraživanja 31.12.2024.	Nova restrukturirana potraživanja	Smanjenje restrukturiranih potraživanja	Bruto 31.12.2024.	Neto 31.12.2024.
Obrtnici	35	0	(11)	25	0
Stambena i hipotekarna finansiranja	964	206	(122)	1.049	873
Kreditne kartice i limiti po tekućim računima	-	-	-	-	-
Ostala finansiranja fizičkih lica	126		(45)	80	79
Stanovništvo	1.126	206	(178)	1.154	952
Pravna lica	12.331	11.905	(4.900)	19.336	13.561
Ukupno	13.457	12.111	(5.078)	20.490	14.513

	Bruto restrukturirana potraživanja 31.12.2023.	Nova restrukturirana potraživanja	Smanjenje restrukturiranih potraživanja	Bruto 31.12.2023.	Neto 31.12.2023.
Obrtnici	45	-	(9)	35	10
Stambena i hipotekarna finansiranja	982	23	(41)	964	744
Kreditne kartice i limiti po tekućim računima	-	-	-	-	-
Ostala finansiranja fizičkih lica	104	33	(11)	126	120
Stanovništvo	1.131	56	(61)	1.126	904
Pravna lica	14.501	30	(2.200)	12.331	5.620
Ukupno	15.632	86	(2.261)	13.457	6.524

4. Upravljanje finansijskim rizikom (*nastavak*)

4.2 Kreditni rizik (*nastavak*)

Intenzivno praćenje klijenata

Za klijente čiji plasmani još ne ispunjavaju uslove za prenos u nekvalitetnu aktivu, a zahtjevaju pažljivu obradu i praćenje poslovanja, Banka uvodi intenzivno praćenje. Takve klijente Banka zbog različitih uzroka u poslovanju (značajan obim plasmana, izrazito negativan trend poslovanja, povećanje zaduženosti, utvrđivanje adekvatnosti kapitala klijenta, neplaćanje ili neredovno plaćanje obaveza) uvrštava na listu za intenzivno praćenje. Inicijativa za uvrštavanje određenog klijenta na listu za intenzivno praćenje dolazi od od Sektora za odobravanje kreditnog rizika, a donošenje odluke o uvrštavanju klijenata na listu za intenzivno praćenje je u nadležnosti Komiteta za finansiranje i investicije. Intenzivno praćenje znači da praćenje klijenata ostaje u poslovnom dijelu Banke, a u njegovu obradu se uključuju zaposlenici Sektora za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom.

Intenzivno praćenje klijenata prestaje u sljedećim slučajevima:

- zatvaranjem svih plasmana Banke prema klijentu (naplatom ili otpisom),
- donošenjem odluke Komiteta za finansiranje i investicije Banke o prijenosu potraživanja klijenata u Sektor za naplatu (u slučaju neispunjavanja strategije, odnosno daljeg pogoršanja položaja),
- pokretanjem stečajnog postupka nad klijentom,
- u drugim slučajevima kada rukovodstvo Banke donese odluku o prestanku intenzivnog praćenja.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.3 Tržišni rizik

Banka je izložena tržišnom riziku koji predstavlja rizik da će dolaziti do promjena fer vrijednosti budućih novčanih tokova finansijskog instrumenta uslijed promjena cijena na tržištu. Tržišni rizik proističe iz otvorenih pozicija po osnovu profitne marže, valuta i kapitalnih proizvoda, koji su svi izloženi općim i specifičnim tržišnim kretanjima i promjenama u nivou proizvoljnosti tržišnih stopa i cijena kao što su profitne marže, kurs stranih valuta i cijene kapitala.

Uprava postavlja ograničenja i daje uputstva za praćenje i umanjivanje tržišnog rizika, koje redovno nadgleda Komitet za upravljanje rizicima Banke.

4.4 Valutni rizik

Izloženost valutnom riziku proizlazi iz aktivnosti finansiranja, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontrolira se dnevno, prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za sva sredstva i obaveze denominirane u stranu valutu ili vezane za stranu valutu.

Dnevno upravljanje valutnom pozicijom Banke, temeljem zakonske regulative i internih pravila, je odgovornost Sektor sredstava i finansijskih institucija, a izvještavanje o valutnoj poziciji je odgovornost Sektora za kontrolu rizika.

U cilju učinkovitijeg upravljanja valutnim rizikom Banka prati ekonomske i druge poslovne promjene u okruženju, radi predviđanja mogućih promjena u aktivnostima vezanim uz strane valute, kursovima i riziku stranih valuta. Banka je imala slijedeće značajne valutne pozicije na dan 31. decembra 2024. godine i 31. decembra 2023. godine. Banka ima veliki broj ugovora s valutnom klauzulom. Vrijednost u domaćoj valuti glavnice i profitne marže kod takvih ugovora određuje se kretanjem kursa strane valute.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.4 Valutni rizik (nastavak)

Na dan 31 decembra 2024	BAM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Finansijska imovina					
Novac i sredstva kod banaka	75.450	307.087	8.571	10.536	401.644
Obaveznarezerva kod CBBiH	134.536	3.647			138.183
Plasmani bankama					
Finansijska imovina po fer vrijednosti/OSD	18	46	2		66
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	88	-	-	-	88
Finansiranje klijenata	1.069.095	-	-	-	1.069.095
Ostala finansijska imovina	4.236				4.236
Sukuk	-	-	-	-	-
Unaprijed plaćeni porez na dobit	220	-	-	-	220
Ukupna finansijska imovina	1.283.643	310.780	8.573	10.536	1.613.532
Finansijske obaveze					
Depoziti klijenata	1.071.771	311.177	8.771	10.410	1.402.129
Obaveze za najam	3.400	-	-	-	3.400
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	249	-	-	-	249
Ostale finansijske obaveze	15.686	3.612	189	6	19.493
Financing from third parties	-	6.496	-	-	6.496
Ukupno finansijske obaveze	1.091.106	321.285	8.960	10.416	1.431.767
Neto devizna pozicija	192.537	(10.505)	(387)	120	181.765

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.4 Valutni rizik (nastavak)

Na dan 31. decembra 2023.	BAM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Finansijska imovina					
Novac i sredstva kod banaka	280.596	115.122	10.052	12.190	417.960
Obavezna rezerva kod CBBH	133.175	-	-	-	133.175
Plasmani bankama	-	-	-	-	63.399
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD	17	46	2	-	65
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	320	-	-	-	320
Finansiranje klijenata	937.097	-	-	-	937.097
Unaprijed plaćeni porez na dobit	4.107	-	-	-	4.107
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	-	18.874	-	-	18.874
Ukupna finansijska imovina	1.355.312	134.042	10.054	12.190	1.511.598
Finansijske obaveze					
Depoziti klijenata	995.308	302.012	9.776	12.036	1.319.132
Obaveze za najam	2.873	-	-	-	2.873
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	246	-	-	-	246
Obaveza za porez na dobit	23.739	888	67	1	24.695
Ukupno finansijske obaveze	1.022.166	302.900	9.843	12.037	1.346.946
Neto devizna pozicija	333.146	(168.858)	211	153	164.652

Najveća razlika u neto deviznim pozicijama u 2023. godini proizilazi iz pozicije ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti gdje je Banka investirala u islamske obveznice - Sukuk, koje je izdao IsDB u iznosu od 10 miliona eura za period od godinu dana. S obzirom da pozicija ostalih valuta ne pokazuje značajnije umanjene vrijednosti, Banka nije izložena ni jednom drugom značajnom valutnom riziku.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.4 Valutni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti - strane valute

Banka je uglavnom izložena valutama EUR i USD budući da je BAM fiksno vezan za EUR (1 EUR = 1,95583 BAM). Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Značajnija izloženost deviznom riziku je prisutna za valute USD. Analiza osjetljivosti urađena je na bazi 10%-tnog povećanja ili smanjenja kursa USD-a u odnosu na domaću valutu.

	Efekat USD	
	2024.	2023.
Promjena rezultata (+/-)	17	8

Banka uzima izloženost na efektne promjene na prevladavajuće kursne razlike na finansijsku poziciju i novčani tok. Banka prati svoj valutni položaj u odnosu na udovoljavanje regulatornim zahtjevima koje je Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine definirala kao limite otvorenih pozicija. Banka nastoji sučeliti svoju imovinu i obaveze u stranim vala kako bi izbjegla izloženost valutnom riziku.

4.5 Upravljanje rizikom profitne marže

Poslovanje Banke je pod utjecajem rizika promjene profitnih marži, u onoj mjeri u kojoj imovina i obaveze koji nose profitnu maržu dopijevaju ili im se mijenjaju profitne marže u različitim trenucima ili u različitim iznosima.

Većina ugovora o finansiranju pravnih i fizičkih lica su inicijalno ugovoreni sa profitnim maržama koje su zasnovane na šestomjesečnom EURIBOR-u. Promjena marži se vrši u skladu sa promjenama na tržištu.

Osjetljivost imovine i obaveza na kretanje profitne marže

Tabela u nastavku daje kratak prikaz izloženosti Banke riziku profitne marže na kraju godine. Sredstva i obaveze Banke su u tabeli prikazani po knjigovodstvenoj vrijednosti i kategorizirani govorenom roku dospjeća ili promjene profitne marže

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.5 Upravljanje rizikom profitne marže (nastavak)

Na dan 31. decembra 2024.	Bez profitne marže	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes, do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno	Fiksna profitna marža
Finansijska aktiva								
Novac i sredstva kod banaka	75.450	326.194	-	-	-	-	401.644	326.194
Obavezna rezerva kod CBBH	-	138.183	-	-	-	-	138.183	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	66	-	-	-	-	-	66	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	88	-	-	-	-	-	88	-
Finansiranje clijenata	9.161	28.268	86.292	231.408	447.391	266.575	1.069.095	-
Sukuk	-	-	-	-	-	-	-	-
Unaprijed plaćeni porez na dobit	220	-	-	-	-	-	220	-
Ostala finansijska aktiva po amortizovanom trošku	4.236	-	-	-	-	-	4.236	-
Ukupno finansijska aktiva	89.221	492.645	86.292	231.408	447.391	266.575	1.613.352	326.194
Finansijske obaveze								
Depoziti clijenata	725.544	179.332	58.943	162.979	274.645	686	1.402.129	1.398.037
Obaveze za najam	3.400	-	-	-	-	-	3.400	-
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	249	-	-	-	-	-	249	-
Ostale finansijske obaveze	19.493	-	-	-	-	-	19.493	-
Komision			242	783	3.745	1.726	6.496	
Ukupno finansijske obaveze	748.686	179.332	59.185	163.762	278.390	2.412	1.431.767	1.398.037
Neusklađenost profitne marže	(659.465)	313.313	27.107	67.646	169.001	246.163	181.765	(1.071.843)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.5 Upravljanje rizikom profitne marže (nastavak)

Na dan 31. decembra 2023.	Bez profitne marže	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno	Fiksna profitna marža
Finansijska aktiva								
Novac i sredstva kod banaka	73.964	343.996	-	-	-	-	417.960	343.996
Obavezna rezerva kod CBBH	-	133.175	-	-	-	-	133.175	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	65	-	-	-	-	-	65	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	320	-	-	-	-	-	320	-
Finansiranje klijenata	7.141	18.995	91.145	350.911	301.957	166.948	937.097	-
Sukuk	-	-	-	18.874	-	-	18.874	-
Ostala finansijska aktiva po amortizovanom trošku	4.107	-	-	-	-	-	4.107	-
Ukupno finansijska aktiva	85.597	496.166	91.145	369.785	301.957	166.948	1.511.598	343.996
Finansijske obaveze								
Depoziti klijenata	679.898	22.326	28.586	328.514	258.768	1.040	1.319.132	1.261.413
Obaveze za najam	2.873	-	-	-	-	-	2.873	-
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	246	-	-	-	-	-	246	-
Ostale finansijske obaveze	24.695	-	-	-	-	-	24.695	-
Ukupno finansijske obaveze	707.712	22.326	28.586	328.514	258.768	1.040	1.346.946	1.261.413
Neusklađenost profitne marže	(622.115)	473.840	62.559	41.271	43.189	165.908	164.652	(917.417)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.5 Upravljanje rizikom profitne marže (nastavak)

Analiza osjetljivosti – profitna marža

U zavisnosti od neto zaduženosti u nekom vremenskom periodu, bilo koja promjena profitne marže ima proporcionalan uticaj na rezultat Banke. Izloženost Banke stopama profitnih marži na fiksnu imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti.

Da su profitne marže na plasmane i depozite bile za 1% više/nije, sa svim ostalim parametrima nepromijenjenim, dobit/gubitak bi bio viši/ niži za iznos 338 hiljada BAM (2023. godina: 320 hiljade BAM), zbog viših/ nižih troškova profitnih marži.

4.6 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje u finansiranju aktivnosti Banke i u upravljanju pozicijama. Tretirajući rizik likvidnosti Banka konsolidira svoje operacije u skladu sa relevantnim odlukama i internim politikama usmjerenim na održavanje rezervi likvidnosti, harmonizaciju sredstava i obaveza sa indikatorima i limitima likvidnosti.

Banka ima pristup raznolikim izvorima finansiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata uključujući različite vrste depozita građana i pravnih lica, uzete namjenske kreditne linije/pozajmice i dionički kapital. To povećava fleksibilnost finansiranja, ograničava ovisnost o bilo kojem pojedinačnom izvoru i općenito umanjuje trošak finansiranja.

Banka nastoji održavati ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti korištenjem obaveza različitih dospjeća. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u finansiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih ciljeva. Nadalje, Banka drži portfolio likvidne imovine kao dio svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti.

Ročnost imovine i obveza te kapitala i rezervi Banke na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine prikazana je u tabeli u nastavku na osnovi preostalog ugovornog dospjeća, uz izuzetak vlasničkih udjela po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koji su razvrstani u skladu s njihovom sekundarnom likvidnošću, u periodu dospjeća do jednog mjeseca kao i obavezna rezerva.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.6 Rizik likvidnosti (nastavak)

Na dan 31. decembra 2024.	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno
Finansijska imovina						
Novac i sredstva kod Banaka	401.644	-	-	-	-	401.644
Obavezna rezerva kod CBBH	138.183	-	-	-	-	138.183
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	66	-	-	-	-	66
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	88	-	-	-	-	88
Finansiranje klijenata	37.429	86.292	231.408	447.391	266.575	1.069.095
Unaprijed plaćeni porez na dobit	220	-	-	-	-	220
Sukuk	-	-	-	-	-	-
Ostala finansijska imovina	4.236	-	-	-	-	4.236
	581.866	86.292	231.408	447.391	266.575	1.613.532
Ukupna finansijska imovina						
Finansijske obaveze						
Depoziti klijenata	904.876	58.943	162.979	274.645	686	1.402.129
Obaveze za najam	3.400	-	-	-	-	3.400
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	249	-	-	-	-	249
Ostale finansijske obaveze	19.493	-	-	-	-	19.493
Uzeti zajmovi	-	242	783	3.745	1.726	6.496
	928.018	59.185	163.762	278.390	62.412	1.431.767
Ukupno finansijske obaveze	928.018	59.185	163.762	278.390	62.412	1.431.767
Potencijalne i preuzete obaveze	164.619	-	-	-	-	164.619
Neusklađenost ročne strukture	(510.771)	27.107	67.646	169.001	261.163	14.146

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.6 Rizik likvidnosti (nastavak)

Na dan 31. decembra 2023.	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno
Finansijska imovina						
Novac i sredstva kod Banaka	417.960	-	-	-	-	417.960
Obavezna rezerva kod CBBH	133.175	-	-	-	-	133.175
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	65	-	-	-	-	65
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	320	-	-	-	-	320
Finansiranje klijenata	26.136	91.145	350.911	301.957	166.948	937.097
Sukuk	-	-	18.874	-	-	18.874
Ostala finansijska imovina	4.107	-	-	-	-	4.107
Ukupna finansijska imovina	581.763	91.145	369.785	301.957	166.948	1.511.598
Finansijske obaveze						
Depoziti klijenata	702.224	28.586	328.514	258.768	1.040	1.319.132
Obaveze za najam	2.873	-	-	-	-	2.873
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	24.695	-	-	-	-	246
Ostale finansijske obaveze	24.695	-	-	-	-	24.695
Ukupno finansijske obaveze	730.038	28.586	328.514	258.768	1.040	1.346.946
Potencijalne i preuzete obaveze	134.496	-	-	-	-	134.496
Neusklađenost ročne strukture	(282.771)	62.559	41.271	43.189	165.908	30.156

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.7 Prezentacija finansijskih instrumenata po klasifikaciji

U svrhu mjerenja, Banka klasificira finansijska sredstva po slijedećim kategorijama: (a) finansiranje klijenata i potraživanja, (b) finansijska sredstva po fer vrijednosti iskazana kroz dobit ili gubitak i (c) finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Finansijske obaveze se klasificiraju kao ostale finansijske obaveze.

Slijedeće tabele prikazuju usklađivanje finansijskih sredstava prema navedenoj klasifikaciji.

31. decembar 2024.	Po amortizovanim trošku	Po fer vrijednosti iskazana kroz dobit ili gubitak	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Ukupno
Imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	401.644			401.644
Obavezna rezerva kod Centralne banke	138.183			138.183
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit			66	66
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		88		88
Finansiranje klijenata	1.069.095			1.069.095
Sukuk	220			220
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	4.236	-	-	4.236
	1.613.378	88	66	1.613.532

31. decembar 2023.	Po amortizovanom trošku	Po fer vrijednosti iskazana kroz dobit ili gubitak	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Ukupno
Imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	417.960	-	-	417.960
Obavezna rezerva kod Centralne banke	133.175	-	-	133.175
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	65	65
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	320	-	320
Finansiranje klijenata	937.097	-	-	937.097
Sukuk	18.874	-	-	18.874
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	4.107	-	-	4.107
	1.511.213	320	65	1.511.598

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.8 Procjena fer vrijednosti

Tabela ispod analizira finansijske instrumente iskazane po fer vrijednosti, metodom procjene. Različiti nivoi su definisani na slijedeći način:

- Kotirane cijene (neprilagođene) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i obaveze (Nivo 1), gdje su kotirane cijene stvarne trgovine često na raspolaganju (tj. Preko 90% dana trgovanja u godini)
- Inputi osim kotiranih cijena uključenih u nivou 1 koji su vidljivi za imovinu ili obavezu, direktno (kao cijene) ili indirektno (izvedeni iz cijena) (Nivo 2),
- Inputi za imovinu ili obavezu koji se ne zasnivaju na vidljivim podacima tržišta (neuočljivi inputi) (Nivo 3).

Naredna tabela predstavlja finansijsku imovinu i obaveze Banke izmjerene po fer vrijednosti na dan 31. decembar 2024. godine.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
<i>Imovina</i>				
Finansijska sredstva:				
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		66	-	66
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak		88	-	88
Ukupna sredstva		154	-	154

Naredna tabela predstavlja finansijsku imovinu i obaveze Banke izmjerene po fer vrijednosti na dan 31. decembar 2023. godine

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
<i>Imovina</i>				
Finansijska sredstva:				
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	65	-	65
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak	-	320	-	320
Ukupna sredstva	-	385	-	385

Tehnike vrednovanja koje se koriste za određivanje fer vrijednosti

Specifične tehnike vrednovanja koje se koriste za vrednovanje finansijskih instrumenata uključuju:

- korištenje kotirane tržišne cijene ili kotacije agenata za slične instrumente
- fer vrijednost preostalih finansijskih instrumenata se određuje pomoću analize diskontovanog novčanog toka.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.8 Procjena fer vrijednosti

Sve procjene fer vrijednosti uključene su u nivo 2, osim za vlasničke vrijednosne papire koji ne kotiraju na berzi, gdje su procjene fer vrijednosti utvrđene na osnovu sadašnje vrijednosti i korištenih diskontovanih stopa prilagođenih za rizik druge ugovorne strane ili vlastiti kreditni rizik.

4.9 Upravljanje kapitalom

Ciljevi Banke pri upravljanju kapitalom su:

- Zadovoljiti kapitalne uslove koje su postavili regulatori bankarskog tržišta u domaćem okruženju;
- Očuvati sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem u cilju nastavka osiguravanja povrata dioničarima i beneficija ostalim zainteresovanim stranama;
- Održati jaku kapitalnu osnovu u cilju razvoja poslovanja.

Uprava Banke kao i Komitet za upravljanje aktivom i pasivom redovno nadgleda adekvatnost i stanje kapitala i o tome izvještava Nadzorni odbor.

Banka, u skladu sa Odluku o izračunavanju kapitala banke (Službene novine FBiH, broj: 81/17 i 37/20) (u daljem tekstu: Odluka), mora u svakom trenutku ispunjavati sljedeći minimum kapitalnih zahtjeva:

1. stopu redovnog osnovnog kapitala od 6,75% (CET1 stopa), kao odnos redovnog osnovnog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku,
2. stopu osnovnog kapitala od 9% (T1 stopa), kao odnos osnovnog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku i
3. stopu regulatornog kapitala od 12%, kao odnos regulatornog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Prema ovoj Odluci, Regulatorni kapital Banke predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala, nakon regulatornih usklađivanja, i to:

1. Osnovni kapital (T1) Banke predstavlja zbir stavki redovnog osnovnog kapitala (CET1) nakon regulatornih usklađivanja i stavki dodatnog osnovnog kapitala (AT1) nakon regulatornih usklađivanja.
2. Dopunski kapital (T2) Banke se sastoji od stavki dopunskog kapitala Banke nakon umanjenja za regulatorna usklađivanja i primjene privremenog izuzeća od odbitka od regulatornog kapitala, Dopunski kapital ne može biti veći od jedne trećine osnovnog kapitala.

Ukupan iznos izloženosti riziku Banka izračunava kao zbir sljedećih stavki:

- iznosi izloženosti ponderisani rizikom za kreditni rizik,
- kapitalni zahtjevi koji se odnose na tržišne rizike (valutni rizik, rizik namirenja, robni rizik)
- kapitalni zahtjevi za operativni rizik.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.9 Upravljanje kapitalom (nastavak)

U narednoj tabeli dat je kratak prikaz strukture regulatornog kapitala i stopa adekvatnosti kapitala:

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Regulatorni kapital Banke (nerevidirano)*	182.776	160.204
Iznosi izloženosti ponderisane rizikom za kreditni rizik	974.356	872.941
Izloženosti riziku za valutni rizik	-	-
Izloženosti riziku za operativni rizik	66.014	56.777
Ukupan iznos izloženosti riziku	1.040.370	929.718
Stopa redovnog osnovnog kapitala	17,57%	17,23%
Stopa osnovnog kapitala	17,57%	17,23%
Stopa regulatornog kapitala	17,57%	17,23%
Stopa redovnog osnovnog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	8,25%	8,25%
Stopa osnovnog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	10,50%	10,50%
Stopa regulatornog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	13,50%	13,50%

**Regulatorni kapital Banke će biti revidiran tokom provođenja regulatornih revizorskih procedura*

Minimalna stopa adekvatnosti kapitala, po regulativi iznosi 12%. Prikazani omjer, uz regulatorni minimum, uključuje kapitalni zaštitni sloj od 2,5% kao i dodatni kapitalni zahtjev temeljen na SREP procjeni Banke od 1,5%. Uprava Banke smatra da je Banka u toku 2024. i 2023. godine bila u potpunosti usklađena sa zahtjevima za upravljanjem kapitalom u skladu sa zahtjevima internih akata i regulativa koje propisuje Agencija.

5. Ključne računovodstvene procjene i pretpostavke

Banka pravi procjene i pretpostavke o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se provjeravaju, a zasnivaju se na historijskom iskustvu i ostalim faktorima poput očekivanog toka budućih događaja koji se može realno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali uprkos tome neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti procjena. Procjena umanjenja vrijednosti portfolija finansiranja klijenata Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjena. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklađenosti knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku.

Umanjenje vrijednosti finansiranja klijenata

Banka redovno pregleda svoj portfolio kako bi procijenila adekvatnost umanjenja vrijednosti. U odluci da li umanjenje vrijednosti treba biti priznato kroz izvještaj o svebuhvatnoj dobiti za godinu. Banka pravi procjenu da li postoje bilo kakvi događaji koji indiciraju da postoji mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova na nivou portfolija prije nego što se umanjenje može identificirati na nivou individualne izloženosti. Ovi događaji mogu uključivati podatke koji upućuju da postoji negativna promjena u naplativosti potraživanja od dužnika u grupi, ili ukoliko postoje državni ili lokalni ekonomski uslovi koji koreliraju sa nenaplativosti imovine u grupi. Uprava koristi procjene bazirano na historijskom trošku za imovinu koja ima karakteristike kreditnog rizika i objektivne dokaze o umanjenju vrijednosti slične onima na nivou portfolija. Metodologija i pretpostavke korištene pri procjeni iznosa i vremenskog aspekta budućih gotovinskih tokova se redovno pregleda kako bi se smanjila razlika između procijenjenih i stvarnih gubitaka.

Rezervisanja za otpremnine

Rezervisanja za otpremnine se određuju pomoću metode projektovanja po jedinici prava. Ova metoda polazi od toga da svaki period službe dovodi do stvaranja dodatne jedinice prava na naknadu i svaka jedinica se odvojeno mjeri da bi se izračunala konačna obaveza. Obaveza se iskazuje u sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova koristeći diskontnu stopu koja odgovara stopi prinosa državnih obveznica.

Stečena imovina

Stečena imovina predstavlja finansijska i nefinansijska sredstva koje Banka stekne u procesu izmirenja finansiranja komitenata u kašnjenju. Ova sredstva se inicijalno priznaju po fer vrijednosti po sticanju i uključuju se u stavke nekretnine i oprema, ostala sredstva ili zalihe u sklopu ostalih sredstava, u zavisnosti od njihove prirode i namjere Banke kada je riječ o povratu ovih sredstava, a naknadno se ponovo mjere i prikazuju u skladu sa računovodstvenim politikama namijenjenim za ove kategorije sredstava.

5. Ključne računovodstvene procjene i pretpostavke (nastavak)**Obaveze za poreze**

Banka formira poresku obavezu u skladu s poreskim zakonima Federacije Bosne i Hercegovine. Porezna prijava podložna je odobravanju od strane poreskih vlasti koje imaju pravo naknadno pregledati poslovne knjige poreskog obveznika. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja Uprave. Kao rezultat navedenog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata koje mogu biti značajne. U skladu sa Zakonom o Poreskoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine, period zastare poreske obaveze je pet godina. To znači da poreske vlasti imaju pravo da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od trenutka kada je obaveza nastala.

6. Neto prihodi od profitne marže i slični prihodi po efektivnoj profitnoj marži

	2024.	2023.
Prihodi od finansiranja pravnih lica (Musharaka)	23.352	21.441
Prihodi od finansiranja fizičkih lica (Musharaka, Ijara)	25.279	23.799
Prihod od poslovanja sa drugim bankama (Murabaha, Wakala)	8.451	4.874
<i>Prihodi od finansiranja i ulaganja</i>	<u>57.082</u>	<u>50.114</u>
Troškovi po osnovu obaveza prema pravnim licima (Musharaka)	(4.206)	(2.893)
Troškovi po osnovu obaveza prema fizičkim licima (Musharaka)	(4.463)	(3.477)
Troškovi po osnovu obaveza prema bankama (Murabaha, Wakala)	(105)	(58)
<i>Troškovi po osnovu obaveza prema klijentima i bankama</i>	<u>(8.774)</u>	<u>(6.428)</u>
Ukupno	<u>48.308</u>	<u>43.686</u>

7. Neto prihodi od naknada i provizija

	2024.	2023.
Naknade od usluga platnog prometa	6.084	7.444
Konverzija stranih valuta	4.554	2.486
Naknade za održavanje paketa	4.416	3.443
Izdavanje garancija i akreditiva	2.308	1.695
Naknade za održavanje računa	1.741	1.641
Prihod od provizije - kupoprodaja deviza	132	122
Ostale usluge banke	3.941	4.211
<i>Ukupno prihodi od naknada i provizija</i>	<i>23.176</i>	<i>21.042</i>
Trošak naknada po kartičnom poslovanju	(3.594)	(2.912)
Troškovi efektivne i ino banaka	(316)	(387)
Trošak platnog prometa	(732)	(746)
Troškovi po osnovu kupoprodaje deviza	(9)	(9)
Troškovi konverzije	(903)	(828)
<i>Ukupno rashodi od naknada i provizija</i>	<i>(5.554)</i>	<i>(4.882)</i>
Ukupno	17.622	16.160

8. Rezervisanja

	2024.	2023.
Neto (dobit)/ gubitak od finansijske imovine po amortizovanom trošku (Napomena 15, 18.1-18.4)	3.642	5.152
Rezervisanja za kreditni rizik obaveza i datih garancija (Napomena 25)	378	(113)
Ostala rezervisanja (Napomena 25)	1.454	664
Rezervisanja za sudske troškove (Napomena 25)	(85)	228
Ukupno	5.389	5.931

9. Dobit/ gubitak iz ostale finansijske imovine

	2024.	2023.
Dobit od kursnih razlika, neto	1.063	2.426
Dobit/(gubitak) od imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	(1)	(12)
Prihod od dividendi	10	11
Ukupno	1.072	2.425

10. Dobit/gubitak od dugoročne nefinansijske imovine

	2024.	2023.
Neto dobit/(gubitak) od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	15	406
Neto dobit/(gubitak) od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja	(34)	6
Neto dobit/(gubitak) od dugotrajne imovine namijenjene prodaji	133	205
Umanjenje vrijednost nekretnina (napomena 21)i	-	(1.687)
Ukupno	114	(1.070)

11. Troškovi zaposlenih

	2024.	2023.
Plate	9.066	8.179
Porezi i naknade iz i na plate	5.629	5.318
Ukupno	14.695	13.497

Prosječan broj zaposlenih u 2024. godini iznosio je 414 (2023: 407). Troškovi osoblja uključuju 3.081 hiljada BAM (2023: 2.964 hiljada BAM) obaveznih doprinosa za penziono osiguranje plaćenih Zavodu za penziono osiguranje. Doprinosi se računaju kao postotak bruto plate zaposlenih.

12. Ostali operativni troškovi

	2024.	2023.
Troškovi osiguranja depozita	2.827	2.653
Ostali troškovi zaposlenih	2.583	2.342
Kancelarijski materijal i troškovi održavanja	2.274	1.917
Troškovi obezbjeđenja	1.232	1.147
Troškovi regulatora	1.177	955
Profesionalne usluge	992	794
Porezi i takse	440	708
Telekomunikacijski troškovi	802	729
Marketing i reprezentacija	644	456
Troškovi organizacije konferencija	220	392
Nadzorni odbor i skupština dioničara	397	363
Troškovi energije, pošte i komunikacija	267	257
Komunalije	211	219
Ugovori na određeno - posredovanje	185	178
Trošak goriva	133	160
Zakup	105	133
Troškovi SWIFTA	123	110
Troškovi plastika za izradu VISA kartica	118	78
Sudski troškovi	47	72
Članarine	57	48
Troškovi obrazovanja	175	27
Obračunati porezi i doprinosi	45	30
Ostali troškovi	670	504
Ukupno	15.724	14.272

Troskovi eksterne revizije za 2024. godinu iznose 126 hiljadu BAM (2023: 101 hiljadu BAM)

13. Ostali operativni prihodi

	2024.	2023.
Prihod od organizacije sajma	514	700
Prihod od stečene imovine	763	496
Naplaćena otpisana potraživanja od finansiranja klijenata glavnica	92	109
Naplaćeni sudski sporovi	27	31
Ostali prihodi	185	128
Ukupno	1.581	1.464

14. Trošak poreza na dobit

Komponente poreza na dobit se mogu prikazati kako slijedi:

	2024.	2023.
Tekući porez	2.608	2.758
Odloženi poreski rashodi	89	65
Odloženi poreski prihod	(184)	(156)
Ukupno trošak poreza na dobit	2.513	2.667

Usklađivanje računovodstvene dobiti i poreza na dobit

	2024.	2023.
Dobit prije oporezivanja	29.122	26.016
Porez na dobit po stopi od 10%	2.912	2.602
Usklađenja za:		
- porezno nepriznati prihodi	(1)	(1)
- porezno nepriznati troškovi	119	284
- kapitalni dobitak/ (gubitak)	161	197
- porezne olakšice	(583)	(324)
- efekti niže/više amortizacione stope za poreske svrhe	89	65
Iznos poreza za godinu	2.697	2.823
Efektivna stopa poreza na dobit (%)	9,26%	10,85%

Promjene u odloženim poreskim obavezama su kako slijedi:

	2024.	2023.
Stanje na 1. januar	324	259
Neto promjene u odloženim poreskim obavezama	89	65
Odložena poreska obaveza na 31. decembar (Napomena 14)	413	324

Odložna poreska sredstva se odnose na privremene poreske razlike po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka za Stage 1 i 2 (finansiranja, ostala aktiva, vanbilans i stečena imovina).

Promjene u odloženim poreskim sredstvima su kako slijedi:

	2024.	2023.
Stanje na 1. januar	2.642	2.486
Neto promjene u odloženim poreznim sredstvima	184	156
Odložena porezna sredstva na 31. decembar	2.826	2.642

15. Novac i novčani ekvivalenti

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Račun kod Centralne banke	280.301	254.531
Računi kod drugih banaka	82.903	130.454
Novac u blagajni	39.120	33.786
Umanjenje vrijednosti	(680)	(811)
Ukupno	401.644	417.960

Kreditni kvalitet finansijskih sredstava koja niti kasne niti su obezvrijeđena može biti procijenjen na osnovu eksternog kreditnog rejtinga (ukoliko je dostupan) ili na osnovu historijskih informacija o neizmirenju obaveza od te druge strane.

Ugovorne strane sa eksternim kreditnim rejtingom (Moody's)	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
A	-	28.030
A1	-	356
A2	4.816	-
A3	-	25.042
BA1	-	-
BA2	-	-
BAA1	-	-
BAA2	27.407	-
B3	-	-
CAA1	-	-
CAA3	-	-
BB (Standard Poor's)	-	-
B (Standard Poor's)	-	9.062
A (Fitch)	6.151	-
BBB (Fitch)	-	-
BB (Fitch)	11.752	-
B (Fitch)	28.441	60.462
Nije rangirano	4.336	7.502
	82.903	130.454

Centralna Banka Bosne i Hercegovine nema kreditni rejting, prema tome korišten je kreditni rejting zemlje (B 3 sa stabilnim izgledima prema Moody's, rejting potvrđen u augustu 2024. godine, B+ sa stabilnim izgledima prema Standard Poor's-u, također potvrđen u augustu 2024. godine).

15. Novac i novčani ekvivalenti (nastavak)

Kretanje rezervi na umanjjenje vrijednosti novčanih sredstava je kako slijedi:

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Stanje na dan 1. januara	811	712
Neto povećanje/(smanjenje) rezervisanja (Napomena 8)	(131)	99
Stanje na dan 31. decembar	680	811

16. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Vlasnički udjeli u povezanim licima	-	-
Ostali vlasnički udjeli	66	65
Ukupno	66	65

Vlasnički udjeli koji ne kotiraju na berzi su sljedeći:

Društvo	Aktivnost	% vlasništva	Iznos	Država
Islamska međunarodna agencija za rejting	Agencija za rejting islamskih institucija	0,05	2	Kraljevina Bahrein
Registar vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine	Registracije, čuvanje i održavanje podataka o vrijednosnim papirima	0,687	18	Bosna i Hercegovina
S.W.I.F.T. SCRL, Avenue Adele 1, B-1310 La Hulpe	SWIFT usluge	0,0005	45	Belgija

17. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
<i>Vlasnički udjeli koji kotiraju na berzi</i>		
Udjeli - društva u zemlji	88	320
Ukupno	88	320

Tokom 2024. godine Banka je izvršila prodaju vrijednosnih papira i usklađivanje fer vrijednosti preostalog portfolija što je rezultiralo smanjenjem njegove vrijednosti u iznosu od 232 hiljade BAM (2023. godine: smanjenje u iznosu od 19 hiljada BAM). Primljene dividende na osnovu vlasničkih udjela koji kotiraju na berzi iznosile su 10 hiljada BAM (2023. godine: 11 hiljada BAM).

Kreditni kvalitet finansijskih sredstava, koji niti kasne niti su obezvrijeđena, može biti procijenjen na osnovu eksternog kreditnog rejtinga (ukoliko je dostupan) ili na osnovu historijskih informacija o neizmirenju obaveza druge strane. Obzirom da kreditni rejtingi emitenata nisu bili na raspolaganju, korišteni su rejtingi država, shodno tome na dan 02 august 2024. godine izloženost na imovini prema-Moody's se nalazi u kategoriji B3 sa stabilnim izgledima u iznosu od 88 hiljada BAM (2023. godina - Bosna i Hercegovina B3 sa stabilnim izgledima 320 hiljada BAM).

18. Finansijska imovina po amortizovanom trošku

18.1 Finansiranje klijenata

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Pravna lica		
- kratkoročni	168.949	190.198
- dugoročni	442.503	353.107
	611.452	543.305
Stanovništvo		
- kratkoročni	11.595	9.143
- dugoročni	493.375	436.324
	504.970	445.467
Ukupno bruto finansiranje klijenata	1.116.422	988.772
Umanjenje vrijednosti	(47.327)	(51.675)
Neto finansiranje klijenata	1.069.095	937.097

Finansiranje klijenata se odnosi na klijente u Bosni i Hercegovini.

Promjene na umanjuju vrijednosti finansiranja klijenata dato je kako slijedi:

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Stanje na dan 1. januara	51.675	49.967
Neto povećanje/(smanjenje) (Napomena 8)	3.527	5.040
Računovodstveni otpisi	(7.402)	(2.785)
Trajni otpis	(473)	(547)
Stanje na dan 31. decembar	47.327	51.675

Profitne stope za finansiranje klijenata, date na dan 31. decembar 2024. i 2023. godine sumirane su kako slijedi:

	31. decembar 2024.		31. decembar 2023.	
	'000 BAM	Godišnja profitna stopa	'000 BAM	Godišnja profitna stopa
Pravna lica	611.452	0,99%-8,43%	543.305	0,99%-14,13%
Stanovništvo	504.970	2,55%-8,25%	445.467	1,95%-14,99%
Ukupno	1.116.422		988.772	

18. Finansijska imovina po amortizovanom trošku

18.2. Obavezna rezerva kod Centralne banke

Obavezna rezerva predstavlja iznos koji obavezno mora biti deponovan kod Centralne banke Bosne i Hercegovine („CBBH“). Osnovicu za obračun obavezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira u kojoj su valuti izraženi. U osnovicu za obračun obavezne rezerve ulazi 10% iznosa stanja depozita i pozajmljenih sredstava.

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Obavezna rezerva - bruto	138.322	133.308
Umanjenje vrijednosti	(138)	(133)
Ukupno	138.183	133.175

Kretanje rezervi na umanjeње vrijednosti obavezne rezerve je kako slijedi:

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Stanje na dan 1. januara	133	132
Umanjenje vrijednosti povećanje/(smanjenje), neto (Napomena 8)	5	1
Stanje na dan 31. decembra	138	133

18.3. Sukuk - Bonds

Dana 4. decembra 2023. godine Banka je kupila sukuk - islamske obveznice Islamic Development Bank (IsDB) u iznosu od 10 miliona eura nominalne vrijednosti, sa rokom dospjeća 4. decembra 2024. godine.

Ove islamske obveznice emitovane su po profitnoj stopi od 0,037%.

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Sukuk - obveznice	-	19.558
Diskont	-	(665)
Rezervisanja za umanjeње vrijednosti	-	(19)
Total	-	18.874

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Stanje na 1. januar	19	-
Umanjenje vrijednosti povećanje/(smanjenje), neto (Napomena 8)	(19)	19
Stanje na 31. decembar	-	19

18. Finansijska imovina po amortizovanom trošku**18.4 Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku**

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Potraživanja za subvencije	2.203	2.117
Potraživanja od drugih banaka po kartičnom poslovanju	1.041	607
Potraživanja za Western Union	229	720
Potraživanja za naknade	737	440
Potraživanja od države	339	124
Ostala finansijska imovina	428	581
Rezervisanja za umanjenje vrijednosti	(742)	(482)
Ukupno	4.236	4.107

Kretanja na umanjenju vrijednosti za ostalu imovinu :

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Stanje na 1. januar	482	441
Umanjenje vrijednosti povećanje/(smanjenje), neto (Napomena 8)	260	41
Stanje na 31. decembar	742	482

19. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i obustavljeno poslovanje

Stečena imovina odnosi se na preuzete kolaterale. U toku 2024. godine, Banka je preuzela kolaterale od dužnika u iznosu od 936 hiljada BAM, a prodala 1.558 hiljadu BAM (2023: preuzela 580 hiljade BAM, prodala 1.717 hiljada BAM).

Bruto vrijednost	2024.	2023.
1. januar	3.576	4.713
Nova sticanja	936	580
Prodaja	(1.558)	(1.717)
31. decembar	2.953	3.576
Ispravka vrijednosti		
1. januar	3.456	4.571
Otpuštanje uslijed prodaje	(1.518)	(1.568)
Nova sticanja	837	442
Dodatno umanjeње u skladu sa Odlukom Banke	13	11
31. decembar	2.788	3.456
Ukupno neto knjigovodstvena vrijednost	165	120

Procijenjena fer vrijednost stečene imovine, utvrđena internom procjenom, iznosi 6.028 hiljada BAM (2023.- 5.842 hiljada BAM).

19. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i obustavljeno poslovanje (nastavak)

U tabeli ispod je dat pregled imovine po godinama od dana priznavanja iste u aktivu Banke.

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Do 1 godinu	88	60
1-2 godine	77	60
2-3 godine	-	-
Preko 3 godine	-	-
Ukupno	165	120

20. Ostala imovina i potraživanja

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Unaprijed plaćeni troškovi	568	701
Sitan inventar i auto-gume u upotrebi	374	289
Ispravke vrijednosti za sitan inventar i auto gume	(374)	(289)
Rezervisanje za umanjenje vrijednosti za ostalu nefinansijsku imovinu	(12)	(50)
Ukupno	556	651

21. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i zgrade	Računari	Namještaj i oprema	Sredstva u pripremi	Ulaganja u tuđu imovinu	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>						
1. januar 2023.	17.537	4.585	8.233	7.783	1.894	40.031
Nabavke	-	-	-	2.867	-	2.867
Transferi	7.016	326	2.110	(9.511)	5	(54)
Prenos na softver	-	-	-	(259)	-	(259)
Otpis i prodaja	(682)	(8)	(785)	-	-	(1.475)
31. decembar 2023.	23.871	4.903	9.558	879	1.898	41.109
Nabavke	-	-	-	6.385	-	6.385
Transferi	163	796	1359	(2.790)	472	-
Prenos na softver (napomena 23)	-	-	-	(1.359)	-	(1.359)
Otpisi i prodaja	-	(555)	(661)	-	-	(1.216)
31. decembar 2024.	24.034	5.144	10.256	3.115	2.370	44.919
<i>Akumulirana amortizacija</i>						
1. januar 2023.	2.296	3.321	6.712	-	1.737	14.066
Amortizacija	222	475	566	-	102	1.365
Umanjenje vrijednosti (napomena 10)	1.633	-	-	-	-	1.633
Otpis i prodaja	(63)	(8)	(769)	-	-	(840)
31. decembar 2023.	4.088	3.788	6.509	-	1.839	16.224
Amortizacija	306	496	774	-	71	1.647
Umanjenje vrijednosti (napomena 10)	-	-	-	-	-	-
Otpis i prodaja	-	(555)	(661)	-	-	(1.216)
Ostale promjene	-	-	(24)	-	(17)	(41)
31. decembar 2024.	4.394	3.729	6.598	-	1.893	16.614
<i>Sadašnja vrijednost</i>						
31. decembar 2024.	19.640	1.415	3.658	3.115	477	28.305
31. decembar 2023.	19.783	1.115	3.049	879	60	24.886

Bruto vrijednost nekretnina i opreme koje su u upotrebi, a koje su 100% amortizovane iznosi 8.330 hiljada BAM (31.12.2023: 11.663 hiljada BAM).

22. Imovina s pravom korištenja

	Imovina s pravom korištenja
<i>Nabavna vrijednost</i>	-
1. januar 2023.	3.585
Nabavka	2.778
Transferi	(42)
Prodaja i otpis	(941)
31. decembar 2023.	5.380
Nabavka	2.437
Prodaja i otpis	(861)
Ostale promjene	(509)
31. decembar 2024.	6.447
<i>Akomulirana amortizacija</i>	
1. januar 2023.	1.601
Amortizacija	1.274
Prodaja i Otpis	(28)
Ostale promjene	(827)
31. decembar 2023.	2.020
Amortizacija	1.803
Prodaja i otpis	(634)
Ostale promjene	(753)
31. decembar 2024.	2.436
<i>Sadašnja vrijednost</i>	
31. decembar 2024.	4.011
31. decembar 2023.	3.360

Ostale promjene se odnose na izmijenjene (aneksirane) ugovore imovine s pravom korištenja.

Za kratkoročni zakup (definisan kao zakup sa rokom zakupa od 12 mjeseci ili kraći) i zakup imovine male vrijednosti (kao što su štampači), Banka priznaje plaćanja zakupa kao operativni trošak na proporcionalnoj osnovi tokom perioda zakupa.

Na dan 31. decembra 2024. godine operativni trošak za kratkoročni zakup iznosio je 105 hiljada KM (2023. - 133 hiljada KM).

23. Nematerijalna imovina

	Softver i licence	Sredstva u pripremi	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>			
1. januar 2023.	4.796	-	4.796
Nabavke	-	-	-
Transferi	259	-	259
Prodaja i otpis	(1)	-	(1)
31. decembar 2023.	5.054	-	5.054
Nabavke	-	206	206
Transferi (donos sa nekretnina)	1.359	-	1.359
Otpis i prodaja	-	-	-
31. decembar 2024.	6.413	206	6.619
<i>Akumulirana amortizacija</i>			
1. januar 2023.	4.059	-	4.059
Amortizacija	310	-	310
Prodaja i otpis	(1)	-	(1)
31. decembar 2023.	4.368	-	4.368
Amortizacija	317	-	317
Otpis i prodaja	-	-	-
Ostale promjene	(27)	-	(27)
31. decembar 2024.	4.658	-	4.658
<i>Sadašnja vrijednost</i>			
31. decembar 2024.	1.755	206	1.961
31. decembar 2023.	686	-	686

Vrijednost nematerijalne imovine koja je u upotrebi, a koja je 100% amortizovana iznosi 3.808 hiljada KM (31.12.2023: 3.462 hiljada BAM)

24. Finansijske obaveze po amortizovanom trošku**24.1. Depoziti klijenata**

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Depoziti pravnih lica:		
Po viđenju	558.240	525.579
Oročeni	224.642	218.857
Ukupno pravna lica	782.882	744.436
Depoziti fizičkih lica		
Po viđenju	321.201	292.281
Oročeni depoziti	298.046	282.415
Ukupno depoziti fizičkih lica	619.247	574.696
Banke		-
Ukupno	1.402.129	1.319.132

24. Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

24.1. Depoziti klijenata

Prosječna profitna marža na oročene depozite u 2024. i 2023. godini iznosila je 1,76% odnosno 1,26% respektivno. Obračunata, a neisplaćena obaveza po osnovu profitne marže na dan 31. decembra 2024. godine iznosila je 4.100 hiljada BAM (2023. godine: 3.328 hiljada BAM).

24.2. Uzeta finansiranja

Prema sporazumu o zajmu između Bosne i Hercegovine i Svjetske banke za Projekat oporavka i podrške firmama Bosna Bank International se pridružila projektu kao uključena finansijska institucija u implementaciji projekta. Ugovor o supsidijarnom finansiranju je potpisan između Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine (koja nastupa kao Jedinica za implementaciju Projekta) i Bosna Bank International i Banka je povukla sredstva u ukupnom iznosu od BAM 7.040.000,00 sa rokom dospjeća jednakim ili dužim od 3 godine i do 12 godina.

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Uzeti krediti	6.496	-
Ukupno	6.496	-

24.3. Ostale obaveze po amortizovanom trošku

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Komisiona finansiranja (upravljanje sredstvima)	148	234
Obaveze prema likvidiranoj ICB banci	12	12
Obaveze za izdate finansijske instrumente	89	-
Obaveze za Quard Hasan Fund – neiskorištena sredstva	-	-
Ukupno	249	246

24.4. Obaveze po zakupu

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Kratkoročna	1.280	205
Dugoročna (od 1 do 5 godina)	1.455	2.668
Dugoročna (preko 5 godina)	665	
Ukupno	3.400	2.873

25. Rezervisanja

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Rezervisanje za vanbilansne obaveze	1.960	1.582
Sudski sporovi	5	314
Ostala rezervisanja	3.377	2.713
Ukupno	5.342	4.609

Kretanje u rezervisanjima za obaveze i troškove:

	Rezervisanja za vanbilansne obaveze	Rezervisanja za sudske sporove	Ostala rezervisanja	Ukupno
Stanje na 31. decembar 2023.	1.582	314	2.713	4.609
Povećanje rezervisanja	4.057	5	3.363	7.425
Smanjenje rezervisanja	(3.679)	(314)	(2.699)	(6.692)
Promjena (Napomena 8)	378	(85)	1.454	1.747
Ostala povećanja /(smanjenja)		(224)	(790)	(1,014)
Stanje na 31. decembar 2024.	1.960	5	3.377	5.342
Stanje na 31. decembar 2022.	1.695	86	2.049	3.830
Povećanje rezervisanja	2.249	231	2.338	4.818
Smanjenje rezervisanja	(2.362)	(3)	(-1.674)	(4.039)
Promjena (Napomena 8)	(113)	228	664	779
Ostala povećanja /(smanjenja)	-	-	-	-
Stanje na 31. decembar 2023.	1.582	314	2.713	4.609

Gubici od umanjenja vrijednosti za vanbilansne izloženosti priznaju se kroz neto gubitke od umanjenja vrijednosti i rezervisanja u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti (Napomena 8). Ostale rezerve su rezervisanja za varijabilne naknade i bonuse zaposlenima, rezervisanja za neiskorištene dane godišnjeg odmora i otpremnine.

26. Ostale obaveze

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Obaveze za neraspoređena sredstva	5.409	10.548
Obaveze za subvencionisanu profitnu maržu	5.137	5.628
Međubankarske transakcije – Centralna banka i Master card	2.323	3.579
Komisioni poslovi (napomena 26.1)	1.561	3.091
Obaveze prema dobavljačima	352	857
Ostale obaveze-neaktivni računi	406	655
Obaveze za donacije (Dobrotvorni fond)	484	337
Ostale finansijske obaveze	15.672	24.695
Obaveze za rabate – obračunati iznosi	2.400	2.304
Odgođeni prihodi iz ostalih finansijskih operacija	973	984
Odgođeni prihodi od naknada od garancija	448	329
<i>Ostale nefinansijske obaveze</i>	3.821	3.617
Ukupno	19.493	28.312

26.1 Komisioni poslovi

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik u ime trećih lica ne predstavljaju sredstva Banke, te stoga nisu uključena u izvještaju o finansijskom položaju. Banka je isplatila ova sredstva komitentima po instrukcijama dobijenim od strane donatora.

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Primljena sredstava		
Islamic Development Bank	3.821	4.087
Obaveze prema Vladi	18.798	19.686
Fondacija Al Mactoum	255	169
Asa Banka d.d.	-	463
Intesa San Paolo Banka d.d.	-	222
Ukupno	22.874	24.627
Plasirana sredstva		
Stanovništvo – plasirana sredstva	16.917	15.964
Pravna lica – plasirana sredstva	4.396	5.572
Ukupno	21.313	21.536
Razlika u komisionim poslovima	1.561	3.091

Banka ne snosi rizik ovih sredstava, te naplaćuje naknadu od 1% do 2% za svoje usluge.

Neiskorišteni dio ukupno doznačenih sredstava po komisionim poslovima u 2024. godini je 1.561 hiljada BAM (31. decembra 2023. godine: 3.091 hiljada BAM).

27. Dionički kapital

Vlasnička struktura Banke je kako slijedi:

	31. decembar 2024.			31. decembar 2023.		
	Broj dionica	Iznos	%	Broj dionica	Iznos	%
Dioničari						
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija	593.487	50.031	45,46	593.487	50.031	45.46
Abu Dhabi Islamic Bank, UAE	356.040	30.014	27,27	356.040	30.014	27.27
Dubai Islamic Bank, UAE	356.040	30.014	27,27	356.040	30.014	27.27
Ukupno	1.305.567	110.059	100,00	1.305.567	110.059	100.00

28. Potencijalne i preuzete obaveze

Da bi se ispunile finansijske potrebe klijenata, Banka ulazi u različite neopozive obaveze i potencijalne obaveze. One se sastoje od garancija (činidbenih i plativih), akreditiva i drugih potencijalnih obaveza. Iako ove obaveze možda neće biti priznate u bilansu stanja, one sadrže kreditni rizik i zbog toga su sastavni dio cjelokupnog rizika Banke.

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Činidbene garancije	96.335	77.163
Odobreni a neiskorišteni iznos finansiranja klijenata	51.461	40.911
Plative garancije	18.342	16.050
Akreditivi	440	372
Ukupno	166.578	134.496

Ispod je dat pregled potencijalnih obaveza po nivoima rizika i internom rejtingu Banke

Činidbene garancije

	31. decembar 2024.			31. decembar 2023.	
	S1 G	S2 G	S3 I i G	Ukupno	Ukupno
Klasa A	91.699	4.606		96.305	77.163
Klasa A 1		30		30	-
Klasa B					-
Klasa B1					-
Klasa C - default					-
Ukupno	91.699	4.636		96.335	77.163

28. Potencijalne i preuzete obaveze (nastavak)**Odobreni, a neiskorišteni iznos finansiranja klijenata**

	31. decembar 2024.			31. decembar 2023.	
	S1 G	S2 G	S3 I i G	Ukupno	Ukupno
Klasa A	46.930	4.257		51.187	40.595
Klasa A 1	132	32		164	250
Klasa B		27		27	17
Klasa B1		13		13	4
Klasa C - default			70	70	45
Ukupno	47.062	4.329	70	51.461	40.911

Plative garancije

	31. decembar 2024.			31. decembar 2023.	
	S1 G	S2 G	S3 I i G	Ukupno	Ukupno
Klasa A	17.492	800		18.292	15.967
Klasa A 1					40
Klasa B					-
Klasa B1					-
Klasa C - default			50	50	43
Ukupno	17.492	800	50	18.342	16.050

Akreditivi

	31. decembar 2024.			31. decembar 2023.	
	S1 G	S2 G	S3 I i G	Ukupno	Ukupno
Klasa A	440	-	-	440	372
Klasa A 1	-	-	-	-	-
Klasa B	-	-	-	-	-
Klasa B1	-	-	-	-	-
Klasa C - default	-	-	-	-	-
Ukupno	440	-	-	440	372

29. Transakcije sa povezanim stranama

Banka smatra da su joj direktno povezane osobe njezini ključni dioničari i njihove podružnice, pridružena društva Banke, članovi Nadzornog odbora, članovi Uprave i drugo više rukovodstvo Banke (zajedno „ključno rukovodstvo“), članovi uže porodice ključnog rukovodstva te pravna lica koja su pod kontrolom ili značajnim utjecajem ključnog rukovodstva Banke i/ili članova njihovih uži porodica, Transakcije sa povezanim stranama su dio svakodnevnih operacija Banke, Potraživanja i obaveze sa povezanim stranama su kako slijedi:

	31. decembar 2024.		31. decembar 2023.	
	Sredstva	Obaveze	Sredstva	Obaveze
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija - dioničari	-	3.821	18.893	4.087
Abu Dhabi Islamic Bank, UAE - dioničari	89	-	354	-
Ključno rukovodstvo Banke i članovi njihove uže porodice	4.193	4.878	310	8.025
Ukupno	4.282	8.699	19.557	12.112

	2024.		2023.	
	Prihodi	Troškovi	Prihodi	Troškovi
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija - dioničari	971	37	56	-
Ključno rukovodstvo Banke i članovi njihove uže porodice - izuzev plata i drugih primanja	37	16	14	7
Ukupno	1.008	53	70	7

Bosna Bank International d.d., Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2024. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

29. Transakcije sa povezanim stranama (nastavak)

Naknade članovima Uprave i odbora

Naknade članovima Uprave mogu se prikazati kako slijedi:

	2024.	2023.
Plate	1.522	1.908
Porezi i doprinosi	1.319	1.714
Dodatni bonusi	198	341
Ukupno	3.039	3.963

Ukupne bruto naknade i bonusi članovima Nadzornog i Odbora za reviziju za 2024. godinu iznose 495 hiljada BAM (2023: 470 hiljada BAM).

30. Događaji nakon datuma bilansa

Nakon 31. decembra 2024. godine do dana izdavanja ovih finansijskih izvještaja nije bilo događaja koji bi imali značajan utjecaj na finansijske izvještaje za 2024. godinu niti su od takvog značaja za poslovanje Banke da bi zahtijevali objavu u napomenama uz finansijske izvještaje za 2024. godinu.

Tekuća vojna operacija u Ukrajini i povezane sankcije usmjerene protiv Ruske Federacije mogu imati utjecaj na europsku i svjetsku ekonomiju. Banka nema direktnu izloženost prema Ukrajini, Rusiji ili Bjelorusiji, kao ni prema drugim zemljama koje je direktno pogodila ova kriza. Ipak, na datum ovih finansijskih izvještaja, Banka nastavlja ispunjavati svoje obaveze prema dospijeću i stoga nastavlja primjenjivati princip neograničenosti poslovanja.

31. Odobrenje finansijskih izvještaja

Uprava Banke odobrila je ove finansijske izvještaje dana 27. februara 2025. godine i potpisani su od strane:

Alek Bakalović
Predsjednik
Uprave

Jasmina
Dobrača
Član Uprave